

KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 7.6.2018 r.
COM(2018) 441 final

2018/0231 (COD)

Wniosek

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

ustanawiające program na rzecz jednolitego rynku, konkurencyjności przedsiębiorstw, w tym małych i średnich przedsiębiorstw, oraz statystyk europejskich oraz uchylające rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 99/2013, (UE) nr 1287/2013, (UE) nr 254/2014, (UE) nr 258/2014, (UE) nr 652/2014 i (UE) 2017/826

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

{SEC(2018) 294 final} - {SWD(2018) 320 final}

UZASADNIENIE

1. KONTEKST WNIOSKU

• Przyczyny i cele

W dniu 2 maja 2018 r. Komisja Europejska przedstawiła wniosek dotyczący wieloletnich ram finansowych Unii (WRF) na lata 2021–2027¹. Komisja zaproponowała między innymi nowy program na rzecz jednolitego rynku. Program ten pomoże osiągnąć cele polityczne określone w komunikacie towarzyszącym wnioskowi ustawodawczemu dotyczącemu wieloletnich ram finansowych². Program zostanie zrealizowany poprzez wzmocnienie zarządzania rynkiem wewnętrznym, wspieranie konkurencyjności przemysłu, a w szczególności mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP), działania na rzecz zdrowia ludzi, zdrowia zwierząt i roślin oraz dobrostanu zwierząt oraz ustanowienie ram dla finansowania europejskich statystyk. Wniosek³ przewiduje środki budżetowe w wysokości 4 089 mln EUR. Ponadto do osiągnięcia celów niniejszego rozporządzenia w znacznym stopniu przyczyni się kwota 2 000 mln EUR przyznanych w ramach funduszu InvestEU, w szczególności w segmencie małych i średnich przedsiębiorstw.

Rynek wewnętrzny jest kamieniem węgielnym Unii. Od chwili jego powstania jest on jednym z najważniejszych czynników przyczyniających się do wzrostu gospodarczego, konkurencyjności i zatrudnienia. Rynek wewnętrzny przyczynia się do tworzenia miejsc pracy, przynosząc jednocześnie konsumentom większy wybór i niższe ceny. W dalszym ciągu jest motorem tworzenia silniejszej, bardziej zrównoważonej i sprawiedliwej gospodarki. Jest on jednym z największych osiągnięć Unii Europejskiej oraz jej największym atutem w coraz bardziej zglobalizowanym świecie. Mimo to rynek wewnętrzny musi wciąż dostosowywać się do szybko zmieniającego się otoczenia zdominowanego przez rewolucję cyfrową i globalizację. Stanowi to ogromne wyzwanie dla uregulowań i ich egzekwowania.

Funkcjonowanie rynku wewnętrznego odbywa się na podstawie dużej części unijnego prawodawstwa. Dotyczy to w szczególności konkurencyjności, normalizacji, ochrony konsumentów, nadzoru rynku i regulowania łańcucha dostaw żywności. Wpływa to również na przepisy dotyczące działalności gospodarczej, handlu, usług finansowych i instytucji oraz wspierania uczciwej konkurencji, co pomaga tworzyć równe warunki działania niezbędne do funkcjonowania rynku wewnętrznego. Nadal jednak istnieją lub pojawiają się nowe bariery utrudniające prawidłowe funkcjonowanie rynku wewnętrznego. Przyjęcie przepisów to zaledwie pierwszy krok; ważne jest dopilnowanie, by były przestrzegane.

Oznacza to, że konieczne jest zapewnienie osobom prywatnym i firmom wystarczających informacji na temat przysługujących im praw, organom publicznym informacji na temat tego, jak stosować przepisy, a sądom – specjalistycznej wiedzy na temat tego, jak te przepisy egzekwować. Oznacza to także, że należy wprowadzić narzędzia informacyjne, programy szkoleniowe i mechanizmy stosowane w sytuacjach nadzwyczajnych. Wymaga to również zacieśnienia współpracy między właściwymi organami państw członkowskich oraz między nimi a Komisją i jej zdecentralizowanymi agencjami unijnymi. Ponadto wspieranie skutecznego egzekwowania i modernizacji ram prawnych Unii oraz ich szybkiego

¹ COM(2018) 322 final .

² COM (2018) 321, s. 7–9.

³ COM (2018) 321, s. 29.

dostosowywania do nieustannie zmieniających się uwarunkowań wymaga aktualnych analiz, badań lub ocen opartych na wysokiej jakości porównywalnych i wiarygodnych danych.

Proponowany program łączy działania finansowane w ramach pięciu poprzednich programów w dziedzinie konkurencyjności przedsiębiorstw, ochrony konsumentów, ochrony konsumentów i użytkowników końcowych usług finansowych, procesu kształtowania polityki w dziedzinie usług finansowych i w odniesieniu do łańcucha żywnościowego lub finansowanych wcześniej w ramach kilku linii budżetowych⁴ Komisji, z których wszystkie dotyczyły rynku wewnętrznego i konkurencyjności MŚP. Proponowany program obejmuje również nowe inicjatywy⁵, które mają na celu poprawę funkcjonowania rynku wewnętrznego. Wszystkie te działania łączą wspólne cele, którymi są regulowanie, wdrażanie, ułatwianie, egzekwowanie i ochrona różnych działań i podmiotów w ramach rynku wewnętrznego, a także utrzymanie nieprzerwanie funkcjonującego rynku wewnętrznego. Wszystkie te działania są zatem, choć w różny sposób, niezbędne do dobrego funkcjonowania rynku wewnętrznego i należy je nadal wspierać finansowo. Proponowany program przewiduje ciągłość wcześniejszych działań przy jednoczesnym usprawnieniu i wykorzystaniu synergii między nimi i nowymi działaniami.

Dalsze usprawnianie prowadzi się poprzez zgromadzenie wszystkich centralnie zarządzanych instrumentów finansowych na poziomie Unii w ramach funduszu InvestEU⁶, w tym instrumentów dłużnych i kapitałowych z korzyścią dla małych i średnich przedsiębiorstw. Gwarancje kredytowe dla MŚP, wcześniej zapewniane w ramach programu COSME⁷, będą zatem realizowane w ramach segmentu MŚP w programie InvestEU⁸. W odniesieniu do podmiotów otrzymujących finansowanie dłużne i kapitałowe instrumenty finansowe w ramach programu COSME zapewnione zostaną ciągłość pomocy finansowej i sprawne przejście na InvestEU.

Celem programu jest zatem poprawa funkcjonowania rynku wewnętrznego. Zapewnia on bardziej elastyczne i ruchome ramy finansowe mające na celu osiągnięcie sprawnie funkcjonującego rynku wewnętrznego w sposób najbardziej efektywny pod względem kosztów. W kontekście ograniczeń budżetowych Unia powinna dążyć do efektu synergii i unikać powielania i fragmentacji swojego wsparcia dla rynku wewnętrznego. Musi ona również zapewnić większą widoczność i spójność swoich działań na rzecz osób prywatnych, konsumentów, przedsiębiorstw i właściwych organów, którzy mogą mieć trudności ze zorientowaniem się w dużej liczbie narzędzi i programów wsparcia. Dlatego też program zapewni środki budżetowe na wspieranie pogłębionego i bardziej sprawiedliwego rynku wewnętrznego poprzez stosowanie usprawnionych i elastycznych ram finansowania.

Z uwagi na to, że szereg inicjatyw w programie to inicjatywy nowe, a warunki w dziedzinie konkurencji są szczególnie narażone na dynamiczne zmiany na rynku wewnętrznym, w przypadku których tempo i zakres zmian są trudne do oszacowania, można się spodziewać,

⁴ Wdrażanie i rozwój rynku wewnętrznego usług finansowych; prawo spółek; narzędzia zarządzania rynkiem wewnętrznym; wsparcie działalności normalizacyjnej, funkcjonowanie i rozwój rynku wewnętrznego towarów i usług, opracowywanie polityki celnej i podatkowej.

⁵ Ambitna i innowacyjna polityka konkurencji na rzecz silnej Unii w epoce cyfrowej, wspólna inicjatywa na rzecz klastrów.

⁶ COM(2018) 439 final.

⁷ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1287/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. ustanawiające program na rzecz konkurencyjności przedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw (COSME) (2014–2020) i uchylające decyzję nr 1639/2006/WE (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 33).

⁸ COM (2018) 321 final „Nowoczesny budżet dla Unii, która chroni, wspiera i broni – Wieloletnie ramy finansowe na lata 2021–2027”, s. 18–19.

że elastyczność będzie konieczna, aby sprostać zmieniającym się potrzebom w ramach tej części programu.

Ponadto w ramach programu ustanowiono ramy finansowe potrzebne do dostarczania wysokiej jakości, porównywalnych i wiarygodnych europejskich statystyk w celu wsparcia opracowywania, monitorowania i oceny wszystkich unijnych polityk. Program zastępuje wcześniejszy Europejski program statystyczny⁹. Należy podkreślić, że o ile Europejski program statystyczny niewątpliwie przyczynia się do realizacji polityki w zakresie rynku wewnętrznego, europejskie statystyki mają znacznie szerszy zakres niż rynek wewnętrzny, ponieważ służą one wszystkim obszarom działalności Unii.

- **Spójność z przepisami obowiązującymi w tej dziedzinie polityki**

Program przyczynia się do stworzenia pogłębionego i bardziej sprawiedliwego rynku wewnętrznego, wspierając realizację strategii jednolitego rynku¹⁰, strategii rynku cyfrowego¹¹, planu działania na rzecz unii rynków kapitałowych¹² oraz pakietu dotyczącego nowego ładu dla konsumentów¹³. Silny jednolity rynek jest również postrzegany jako warunek niezbędny do tworzenia silniejszej Unii, jak stwierdził Przewodniczący Komisji w orędziu o stanie Unii z 2017 r.¹⁴

Wzmocnienie zarządzania rynkiem wewnętrznym jest również odpowiedzią na szereg konkluzji Rady i rezolucji Parlamentu Europejskiego w sprawie jednolitego rynku, Chodzi tutaj w szczególności o konkluzję Rady ds. Konkurencyjności z dnia 29 lutego 2016 r. w sprawie strategii jednolitego rynku (nr ref. 6622/16) oraz rezolucję Parlamentu Europejskiego z dnia 26 maja 2016 r. w sprawie strategii jednolitego rynku (nr ref. 2015/2534 (INI)).

- **Spójność z innymi politykami Unii**

Proponowany program jest spójny z innymi proponowanymi programami i funduszami Unii, które realizują podobne cele w powiązanych dziedzinach kompetencji. W szczególności działania realizowane w ramach tego programu mają charakter uzupełniający w stosunku do programów „Cła”¹⁵ i „Fiscalis”¹⁶, których celem jest również wspieranie i poprawa funkcjonowania rynku wewnętrznego.

Proponowany program służy synergii i komplementarności w odniesieniu do wsparcia dla MŚP i przedsiębiorczości w ramach funduszu InvestEU¹⁷. W tym celu, jako uzupełnienie kwoty 1 000 mln EUR przeznaczonej na niefinansowy instrument wsparcia na rzecz konkurencyjności MŚP w ramach tego programu, realizowany będzie instrument gwarancji dla MŚP z budżetem - 2 000 mln EUR w ramach segmentu MŚP w programie InvestEU.

⁹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 99/2013 z dnia 15 stycznia 2013 r. w sprawie Europejskiego programu statystycznego 2013–2017 (Dz.U. L 39 z 9.2.2013, s. 12)

¹⁰ COM(2015) 192 final, „Strategia jednolitego rynku cyfrowego dla Europy”.

¹¹ COM(2015) 550 final, „Usprawnianie jednolitego rynku: więcej możliwości dla obywateli i przedsiębiorstw”.

¹² COM(2015) 468 final, „Plan działania na rzecz tworzenia unii rynków kapitałowych”.

¹³ COM(2018) 0185 final.

¹⁴ http://europa.eu/rapid/press-release_SPEECH-17-3165_pl.htm

¹⁵ COM(2018) 442 final.

¹⁶ COM(2018) 443 final.

¹⁷ COM(2018) 439 final.

Program stanowi uzupełnienie wsparcia dla MŚP i przedsiębiorczości w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego¹⁸. Program dąży do synergii z programem „Horyzont Europa”¹⁹ oraz programem kosmicznym²⁰, zachęcając MŚP do korzystania z przełomowych innowacji i innych rozwiązań opracowanych w ramach tych programów. Program stanowi również uzupełnienie programu „Cyfrowa Europa”²¹, który ma na celu wspieranie cyfryzacji gospodarki Unii i sektora publicznego.

Ponadto proponowany program będzie również dążył do synergii z funduszem „Sprawiedliwość, Prawa i Wartości”²², który ma na celu wspieranie dalszego rozwoju europejskiej przestrzeni sprawiedliwości z myślą o skuteczności krajowych systemów wymiaru sprawiedliwości i odgrywa zasadniczą rolę w kontekście tworzenia sprawiedliwej i efektywnej pod względem kosztów gospodarki europejskiej.

Proponowany program jest spójny z programem Erasmus+²³, Funduszem Solidarności Unii Europejskiej²⁴, jak również z Europejskim Funduszem Społecznym Plus²⁵. Będzie on działać jako katalizator mobilności na rynku pracy, a także wśród młodych ludzi, co ma kluczowe znaczenie dla sprawnego funkcjonowania rynku wewnętrznego.

Działania dotyczące łańcucha żywnościowego objęte wsparciem w ramach programu, takie jak środki weterynaryjne i fitosanitarne podejmowane w sytuacjach kryzysowych w dziedzinie zdrowia zwierząt i roślin, mogą zostać uzupełnione o interwencje rynkowe w ramach budżetu unijnej wspólnej polityki rolnej (WPR)²⁶.

W stosownych przypadkach działania realizowane w ramach programu należy wykorzystać w celu skorygowania niedoskonałości rynku lub nieoptymalnych sytuacji w zakresie inwestycji w proporcjonalny sposób, bez powielania ani wypierania finansowania prywatnego, a także powinny się one wyróżniać wyraźną europejską wartością dodaną. Zapewni to spójność działań realizowanych w ramach programu z unijnymi zasadami pomocy państwa, co pozwoli uniknąć niepotrzebnych zakłóceń konkurencji na rynku wewnętrznym.

Niniejszy wniosek przewiduje stosowanie rozporządzenia od dnia 1 stycznia 2021 r. Jest on przedstawiany Unii składającej się z 27 państw członkowskich. Jest on zgodny z notyfikacją o zamiarze wystąpienia z Unii Europejskiej i Euratomu przekazaną przez Zjednoczone Królestwo na podstawie art. 50 Traktatu o Unii Europejskiej. Notyfikacja została otrzymana przez Radę Europejską w dniu 29 marca 2017 r.

2. PODSTAWA PRAWNA, POMOCNICZOŚĆ I PROPORCJONALNOŚĆ

Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem wybór podstawy prawnej aktu Unii musi opierać się na obiektywnych czynnikach, które mogą zostać poddane kontroli sądowej. Ponadto jeżeli traktat zawiera bardziej szczegółowy przepis, mogący stanowić podstawę prawną danego aktu, podstawę tego aktu powinien stanowić ten przepis. Jeżeli analiza środka wykaże, iż

¹⁸ COM(2018) 372 final.

¹⁹ COM(2018) 435 final.

²⁰ COM(2018) 447 final.

²¹ COM(2018) 434 final.

²² COM(2018) 375 final.

²³ COM(2018) 367[...].

²⁴ COM(2018) 393 final.

²⁵ COM(2018) 382 final.

²⁶ COM(2018) 322 final, art. 10.

służy on dwóm celom lub obejmuje dwa elementy składowe, i jeżeli jeden z tych celów lub elementów można wskazać jako główny, a drugi – jako jedynie poboczny, to środek taki musi opierać się na jednej podstawie prawnej, mianowicie na podstawie wymaganej przez główny lub dominujący cel lub element. Co się tyczy aktu prawnego, który ma jednocześnie wiele celów lub elementów składowych, które są nierozzerwalnie powiązane i żaden nie ma charakteru pobocznego w stosunku do pozostałych, Trybunał orzekł, że gdy w związku z tym zastosowanie mają różne postanowienia Traktatu, akt taki musi być – na zasadzie wyjątku – oparty na różnych, odpowiadających tym celom i elementom podstawach prawnych. Użycie dwu podstaw prawnych jest wykluczone, gdy określone dla każdej z nich procedury są ze sobą niezgodne²⁷.

Obecnie obowiązujące akty podstawowe ustanawiające programy, które zostaną włączone do niniejszego programu, są oparte na różnych podstawach prawnych. Dotyczą one następujących artykułów Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE):

- Art. 114 Działania wspierające w odniesieniu do sprawozdawczości finansowej i badania sprawozdań finansowych²⁸ (i wielu środków dotyczących rynku wewnętrznego, które zawierają dodatkowe przepisy dotyczące finansowania);
- Art. 169 ust. 2 lit. b) dotyczący ochrony konsumentów²⁹;
- Art. 43 i art. 168 ust. 4 lit. b) dotyczące środków weterynaryjnych i fitosanitarnych³⁰;
- Art. 197 Współpraca administracyjna;
- Art. 173 Promowanie korzystnego środowiska dla rozwoju przedsiębiorstw, w szczególności MŚP;
- Art. 195 dotyczący turystyki; oraz
- Art. 338 dotyczący statystyki.

W świetle uzyskanych synergii połączenie wcześniejszych programów doprowadziło do tego, że wniosek dąży jednocześnie do realizacji czterech celów, które są ze sobą nierozzerwalnie związane, przy czym żaden nie jest pomocniczy w stosunku do drugiego. Cele są następujące:

- rynek wewnętrzny (art. 114 TFUE);
- środki weterynaryjne i fitosanitarne (art. 43 i art. 168 ust. 4 lit. b) TFUE);
- promowanie korzystnego środowiska dla rozwoju przedsiębiorstw, w szczególności MŚP (art. 173 TFUE); oraz
- statystyki na potrzeby polityki Unii (art. 338 TFUE).

W związku z powyższymi podstawami prawnymi niniejszego programu są art. 114, art. 43 ust. 2 i art. 168 ust. 4 lit. b) oraz art. 173 i 338 TFUE.

• **Pomocniczość**

Tworzenie pogłębionego i bardziej sprawiedliwego rynku wewnętrznego wymaga prawidłowo działających ram regulacyjnych, wystarczających informacji i możliwości

²⁷ ECLI:EU:C:2012:525, Sprawa C-490/10 Parlament przeciwko Radzie w pkt 44 do 47.

²⁸ Rozporządzenie (UE) nr 258/2014.

²⁹ Rozporządzenie (UE) nr 254/2014, rozporządzenie (UE) 2017/826.

³⁰ Rozporządzenie (UE) nr 652/2014.

korzystania ze swoich praw dla osób prywatnych, konsumentów i przedsiębiorstw oraz konkurencyjnego ekosystemu przemysłowego. Cel ten nie może być osiągnięty przez Unię lub państwa członkowskie działające samodzielnie. Nawet jeżeli za realizację rynku wewnętrznego w praktyce odpowiedzialne są w pierwszej kolejności państwa członkowskie, w interesie Komisji jako strażniczki traktatów i Unii jako całości leży zapewnienie, aby cel ten został osiągnięty w sposób spójny, oraz aby osoby prywatne, konsumenci i przedsiębiorstwa mieli takie same prawa i takie same możliwości w całej Europie. Potrzebne są działania na poziomie Unii, aby zagwarantować spójny rozwój rynku wewnętrznego; niedyskryminację; ochronę konsumentów; efektywną konkurencję; rozwijanie potencjału państw członkowskich i współpracy między nimi; oraz rozwiązywanie kwestii transgranicznych. Wspólne zasady i współpraca w skali europejskiej są konieczne, aby umożliwić Komisji i właściwym organom państw członkowskich spójne działania na szczeblu operacyjnym.

Tak wysoki stopień współpracy i koordynacji można osiągnąć tylko poprzez podejście scentralizowane, najlepiej na poziomie Unii. Działania realizowane w ramach proponowanego programu są bardziej racjonalne pod względem kosztów, niż gdyby każde uczestniczące państwo członkowskie miało tworzyć własne sieci współpracy dwustronnej lub wielostronnej. Dzięki połączeniu zasobów program wykorzystuje korzyści skali. Pozwala to jednocześnie pogłębiać zaufanie do rynku wewnętrznego wśród społeczeństwa, konsumentów, przedsiębiorstw i właściwych organów państw członkowskich.

Ponadto potrzeba interwencji ze strony Unii miała już solidne podstawy w przypadku poprzednich programów. Proponowany program nie wpływa na zmianę wcześniejszego uzasadnienia.

W związku z tym program może zostać ustanowiony jedynie na poziomie Unii, ponieważ działania wymagają aktywnej współpracy i koordynacji między państwami członkowskimi.

- **Proporcjonalność**

Program wspiera skuteczne egzekwowanie i modernizację ram prawnych Unii oraz ich szybkie dostosowywanie do nieustannie zmieniających się uwarunkowań. Cel ten zostanie osiągnięty, między innymi, poprzez gromadzenie danych i opracowywanie analiz, badań, ocen i zaleceń politycznych. Ponad połowa proponowanego budżetu zostanie przeznaczona na działania na rzecz budowania zdolności i ułatwiania wspólnych działań realizowanych przez państwa członkowskie oraz ich właściwe organy i Komisję oraz zdecentralizowane agencje Unii. Ponadto w ramach programu finansowane będą mechanizmy umożliwiające osobom prywatnym, konsumentom i przedstawicielom biznesu przyczynianie się do procesu podejmowania decyzji. Program ułatwi też wymianę i rozpowszechnianie informacji i wiedzy specjalistycznej. Będzie on wspierał bardzo konkretne rodzaje działań w następujących obszarach: poprawa konkurencyjności, zwłaszcza MŚP, jak również normalizacja i środki nadzwyczajne w łańcuchu dostaw żywności.

Ponadto w ramach programu przewidziano ramy finansowania rozwoju, tworzenia i rozpowszechniania statystyk europejskich w rozumieniu art. 13 rozporządzenia (WE) nr 223/2009³¹.

³¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 223/2009 z dnia 11 marca 2009 r. w sprawie statystyki europejskiej oraz uchylające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE,

Żadne z działań nie wykracza poza to, co jest bezwzględnie konieczne, aby osiągnąć cele programu w dziedzinie utworzenia dobrze funkcjonującego rynku wewnętrznego, wspierania konkurencyjności MŚP oraz opracowywania statystyk europejskich. Działania te są oparte na analizie rzeczywistych potrzeb w terenie, ale także uwzględniają wymagania prawne (np. środki nadzwyczajne weterynaryjne i fitosanitarne, statystyki europejskie). Komisja pełni funkcje koordynacyjne, wykonawcze i zarządzające, zgodnie z warunkami przewidzianymi w Traktatach.

W związku z tym cele programu zostaną osiągnięte w bardziej proporcjonalny sposób na poziomie Unii niż na poziomie państw członkowskich.

Ust. 3.3 oceny skutków zawiera odniesienie do wartości dodanej na poziomie Unii.

- **Wybór instrumentu**

Z oceny skutków wynika, że interwencja Unii za pośrednictwem programu finansowania jest właściwa. Połączenie w jeden program wszystkich wcześniejszych programów związanych z rynkiem wewnętrznym, konkurencyjnością MŚP i statystykami europejskimi przyczyni się do zwiększenia spójności i integracji działań. Jednocześnie ograniczy ono liczbę rozbieżnych i rozdrobnionych zasad finansowania.

Zgodnie z polityką prawodawczą przyjętą przez Komisję w kontekście wieloletnich ram finansowych program finansowania przedstawiono w formie wniosku dotyczącego rozporządzenia.

3. WYNIKI OCEN RETROSPEKTYWNYCH, KONSULTACJI Z ZAINTERESOWANYMI STRONAMI I OCEN SKUTKÓW

- **Oceny retrospektywne / oceny adekwatności obowiązującego prawodawstwa**

Proponowany program opiera się na wnioskach wyciągniętych z ocen poprzednich programów. Uwzględnia ono również wyniki ocen i konsultacji publicznych na temat działań finansowanych wcześniej w ramach linii budżetowych dotyczących rynku wewnętrznego lub mających na celu ocenę potrzeby realizacji tych działań.

W szczególności warto odnotować, że jedynie 6 % obywateli UE uważa, że są dobrze poinformowani o prawach przysługujących im jako obywatelom Unii, a tylko 36 % uważa, że są raczej dobrze poinformowani³². Z konsultacji publicznych na temat jednolitego portalu cyfrowego³³ wynika, że 80 % przedsiębiorstw uważa przestrzeganie wymogów krajowych w innych krajach za trudne. 60 % obywateli uważa za trudne lub dość trudne stwierdzenie, jakie wymogi krajowe muszą oni spełnić w przypadku przeprowadzki do innego państwa członkowskiego³⁴.

Euratom) nr 1101/2008 w sprawie przekazywania do Urzędu Statystycznego Wspólnot Europejskich danych statystycznych objętych zasadą poufności, rozporządzenie Rady (WE) nr 322/97 w sprawie statystyk Wspólnoty oraz decyzję Rady 89/382/EWG, Euratom w sprawie ustanowienia Komitetu ds. Programów Statystycznych Wspólnot Europejskich (Dz.U. L 87 z 31.3.2009, s. 164).

³² Eurobarometr 430: Obywatelstwo Unii Europejskiej – marzec 2016 r.

³³ https://ec.europa.eu/growth/content/public-consultation-single-digital-gateway-0_en

³⁴ Dokument roboczy służb Komisji: streszczenie sprawozdania z konsultacji z zainteresowanymi stronami na temat jednolitego portalu cyfrowego – towarzyszący dokumentowi: Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie ustanowienia jednego portalu cyfrowego

Ocena REFIT³⁵ funkcjonowania nadzoru rynku w odniesieniu do produktów wykazała również brak świadomości przepisów wśród przedsiębiorstw oraz niewielką przejrzystość w zakresie zgodności produktów z przepisami. Z oceny wynika, że brak zgodności jest pochodną między innymi rozdrobnienia organizacji nadzoru rynku w Unii. Finansowanie wspólnych działań prowadzonych przez organy nadzoru rynku wymaga bardziej spójnych ram koordynacji w celu ograniczenia liczby niezgodnych z wymogami produktów na rynku wewnętrznym.

Jeśli chodzi o obszar konkurencji, z badań Eurobarometr przeprowadzonych wśród obywateli w 2010 i 2014 r. wynika, że społeczeństwo nie posiada wiedzy na temat tego, gdzie można się zwrócić w przypadku wyższych cen, zmniejszenia liczby produktów lub wyboru dostawców, lub niższej jakości. Ponadto w 2016 r. badanie Eurobarometr wykazało, że respondenci posiadają jedynie ograniczoną wiedzę i świadomość w zakresie zasad pomocy państwa.

Ocena programu na rzecz konsumentów³⁶ wskazała na powolność jego reakcji na nowe wyzwania spowodowane szybkimi i często nieprzewidywalnymi zmianami społecznymi i technologicznymi. W ocenie podkreślono również szczególne ograniczenia w niektórych państwach członkowskich utrudniające optymalne upowszechnienie, zwykle ze względu na ograniczone zasoby.

Ze śródkresowej oceny programu dotyczącego łańcucha żywnościowego³⁷ wynika, że wszystkie działania otrzymujące wsparcie finansowe Unii w tej dziedzinie są nadal niezbędne do ochrony zdrowia ludzi, zwierząt i roślin w całym łańcuchu żywnościowym. Program ten okazał się również elastyczny w reagowaniu na pojawiające się potrzeby współfinansowania, zwłaszcza w przypadku ognisk chorób zwierząt i szkodników roślin.

Wreszcie w toku oceny Europejskiego programu statystycznego³⁸ wykazano, że należy wypracować stałą zdolność do szybszego reagowania na pojawiające się nowe potrzeby w zakresie danych. Globalizacja, cyfryzacja i szybkie zmiany technologiczne są wyzwaniem dla podstaw pomiaru wyników gospodarczych, czyli produktu krajowego brutto i innych podstawowych wskaźników. W związku należy zainwestować znaczne wysiłki w rozwój nowych metod. Gromadzenie danych należy dostosować, tak aby obejmowało wszystkie dostępne źródła danych.

- **Konsultacje z zainteresowanymi stronami**

Konsultacje publiczne w sprawie wniosku dotyczącego wieloletnich ram finansowych miały miejsce w okresie od 10 stycznia do 9 marca 2018 r. Kwestionariusz dotyczył inwestycji, badań i innowacji, MŚP i rynku wewnętrznego.

Około 80 % respondentów stwierdziło, że unijne programy i fundusze mają większą wartość dodaną niż byłoby to możliwe na poziomie krajowym. Rynek wewnętrzny jest uważany za najlepszy przykład wartości dodanej działań Unii, jako że jest uznawany za dobro publiczne zapewniające rzeczywiste i konkretne wyniki.

w celu zapewniania informacji, procedur, wsparcia i usług w zakresie rozwiązywania problemów i zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 1024/2012 (SWD/2017/0212 final – 2017/086 (COD)).

³⁵ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=SWD:2017:0469:FIN>

³⁶ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 254/2014 z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie wieloletniego programu na rzecz konsumentów na lata 2014–2020 oraz uchylające decyzję nr 1926/2006/WE (Dz.U. L 84 z 20.3.2014, s. 42).

³⁷ Śródkresowa ocena rozporządzenia (UE) nr 652/2014.

³⁸ Sprawozdanie nie zostało jeszcze opublikowane, ale można uzyskać je na życzenie od Eurostatu.

Wśród najważniejszych wyzwań związanych z programem określonych przez większość respondentów znalazły się: wsparcie dla MŚP i dla rozwoju przemysłowego, uczciwa konkurencja oraz bezpieczeństwa żywności. Ogólnie od 20 do 50 % respondentów uważa, że polityki związane z programem w pełni lub dość dobrze przyczyniają się do realizacji tych celów. Niezakłócony przepływ towarów w Unii został oceniony najwyżej (50 % wszystkich odpowiedzi). Na kolejnych miejscach znalazły się wsparcie dla rozwoju przemysłu (42 %), dostarczanie unijnych statystyk (40 %) oraz wsparcie dla przepływu kapitału i inwestycji (39 %). Jedynie 12 % respondentów uważa, że te polityki nie spełniają swoich celów.

• Ocena skutków

Opracowanie proponowanego programu podlegało ocenie skutków. Przeanalizowano następujące trzy ogólne scenariusze:

- Wariant 1: **scenariusz zakładający niepodejmowanie żadnych działań**, którego realizacja polega na kontynuowaniu obecnych wieloletnich programów i pozycji budżetowych oraz jednocześnie dodawaniu nowych wniosków dotyczących wydatkowania środków za pomocą odrębnych aktów podstawowych.
- Wariant 2: **scenariusz zintegrowany**, w którym nowy program jest przystosowany do realizacji obecnych i nowych programów oraz pozycji budżetowych objętych zakresem programu. Odbyna się to za pośrednictwem jednego aktu podstawowego, który jest na tyle elastyczny, aby zapewnić zachowanie szczególnych wymogów prawnych i instytucjonalnych.
- Wariant 3: **scenariusz w pełni ujednolicony**, w którym wszystkie programy wchodzące w zakres niniejszego programu zostały połączone w jeden wspólny akt podstawowy zawierający identyczne wymogi prawne i instytucjonalne w odniesieniu do wszystkich działań w ramach tego zakresu.

Za najlepszy uznano wariant 2, czyli scenariusz zintegrowany. Uznano, że jest on mniej ambitny niż wariant 3, lecz jest wykonalnym i pragmatycznym sposobem na osiągnięcie dodatkowego uproszczenia, elastyczności i synergii z różnymi programami i liniami budżetowymi objętymi jego zakresem. Jednocześnie wariant ten pozwoliłby uwzględnić szczególne wymogi prawne i instytucjonalne w zakresie zarządzania tymi poszczególnymi programami. Przykładami są nadzwyczajne środki weterynaryjne i fitosanitarne oraz Europejski program statystyczny³⁹, w przypadku których funkcjonują specjalne ustalenia instytucjonalne i dotyczące zarządzania, które nie mają znaczenia dla innych części programu.

Rada ds. Kontroli Regulacyjnej wydała pozytywną opinię na temat oceny skutków⁴⁰. Rada wydała jednak kilka uwag i zaleceń dotyczących możliwych ulepszeń, które zostały uwzględnione w następujący sposób:

Zalecenia Rady ds. Kontroli Regulacyjnej	Wprowadzone zmiany
Sprawozdanie należy zaktualizować, tak aby odzwierciedlało i wyjaśniało ostatecznie decyzje dotyczące zakresu programu.	Sekcja 1.1 „zakres i kontekst” została rozszerzona, aby odzwierciedlić zakres programu na rzecz jednolitego rynku.

³⁹ Zgodnie ze sformułowaniem zawartym w rozporządzeniu (WE) nr 223/2009 w sprawie statystyki europejskiej.

⁴⁰ SEC(2018)294

We wprowadzeniu do sprawozdania można by lepiej wyjaśniać charakter załączników właściwych dla programu. Należy w nim skorygować niespójności pomiędzy załącznikami a sprawozdaniem. Powinno ono obejmować wnioski z załączników w sprawozdaniu głównym, które są istotne dla budżetu programu na rzecz jednolitego rynku. Należy w nim określić zmiany w ramach poszczególnych programów, które będą realizowane w następnym okresie. Powinno ono także wyraźniej odzwierciedlać opinie zainteresowanych stron w prezentacji kontekstu politycznego i nowych priorytetów. Sprawozdanie powinno wyjaśniać, w jaki sposób obawy wyrażone w szczególności w odniesieniu do priorytetów zostały właściwie uwzględnione, np. w odniesieniu do zdrowia i do bezpiecznego łańcucha żywnościowego.	Charakter załączników właściwych dla programu wyjaśniono w części 1.1 „Zakres i kontekst”. Najważniejsze wnioski z (pod)programów programu na rzecz jednolitego rynku wyjaśniono w sprawozdaniu głównym z oceny skutków w tabeli (1.3 <i>Najważniejsze wnioski z programów i linii budżetowych włączonych do programu na rzecz jednolitego rynku</i>), a najważniejsze zmiany wprowadzone do (pod)programów zostały dodane w tabeli (2.1 <i>Najważniejsze dostosowania w istniejących programach/liniach budżetowych</i>). Ponadto opinie zainteresowanych stron zostały wyjaśnione.
W sprawozdaniu określono wspólne priorytety programu na rzecz jednolitego rynku, lecz mogłoby ono bardziej szczegółowo przedstawiać zasady ustalania pierwszeństwa między nimi oraz między podprogramami. Tego rodzaju analiza mogłaby odzwierciedlać scenariusze dla czynności związane z rozbiorem i/lub osiągnięcia efektów synergii w celu poradzenia sobie z potencjalnie ograniczonym budżetem.	Część 3.3 na temat „możliwej priorytetyzacji w odpowiedzi na scenariusz bazowy dla UE-27” została dodana do sprawozdania.
W sprawozdaniu można wyjaśnić potencjalne synergie i spójność między instrumentami programu na rzecz jednolitego rynku i innych programów objętych WRF.	„Wylączenia z zakresu obowiązywania i spójność z innymi programami objętymi WRF” w sekcji 1.1 rozszerzono o dodatkowe informacje na temat spójności i potencjalnych synergii z innymi programami.

• Uproszczenie

Jak wyjaśniono powyżej, proponowany program obejmuje działania uprzednio finansowane w ramach sześciu programów, w tym Europejskiego programu statystycznego, lecz również

działania finansowane wcześniej w ramach kilku linii budżetowych⁴¹ Komisji dotyczących rynku wewnętrznego. Program obejmuje również nowe inicjatywy⁴², które mają na celu poprawę funkcjonowania rynku wewnętrznego.

Dlatego niniejszy program usprawnia i wykorzystuje synergii między różnymi działaniami. Zapewnia on również bardziej elastyczne i ruchome ramy finansowe mające na celu utrzymanie i pogłębienie sprawnie funkcjonującego rynku wewnętrznego w sposób najbardziej efektywny pod względem kosztów.

- **Prawa podstawowe**

Program zapewnia pełne poszanowanie praw i zasad ustanowionych w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej i przyczynia się do realizacji kilku z tych praw. W szczególności celami programu są zapewnienie zdrowia obywateli zgodnie z art. 35 karty praw podstawowych i ochrona konsumentów zgodnie z jej art. 38. Program przyczynia się również do prawa do skutecznego środka prawnego i prawo do rzetelnego procesu sądowego, określonych w art. 47 karty. Program dąży także do umocnienia swobody prowadzenia działalności gospodarczej zgodnie z prawem Unii oraz ustawodawstwami i praktykami krajowymi (art. 16).

4. WPLYW NA BUDŻET

Dnia 2 maja 2018 r. Komisja przyjęła wniosek dotyczący najbliższych wieloletnich ram finansowych na okres od 2021 r. Zgodnie z tym wnioskiem niniejsze rozporządzenie zawiera ramy budżetowe w wysokości 4 088 580 000 EUR (według cen bieżących) na okres od 2021 r.

5. ELEMENTY FAKULTATYWNE

- **Plany wdrożenia i monitorowanie, ocena i sprawozdania**

Proponowany program będzie wdrażany głównie w ramach zarządzania bezpośredniego, w szczególności w formie dotacji, konkursów i zamówień publicznych

Oczekuje się, że niektóre części programu będą realizowane przez agencje wykonawcze. Dotyczy to w szczególności działań w odniesieniu do konkurencyjności przedsiębiorstw i MŚP oraz dotyczących szkolenia w dziedzinie zdrowia ludzi, zwierząt i roślin na wszystkich etapach łańcucha żywnościowego oraz do wspierania dobrostanu zwierząt.

Oddziaływanie programu zostanie ocenione za pomocą oceny śródkresowej i oceny końcowej, a także ciągłego monitorowania zestawu wysokiego szczebla kluczowych wskaźników skuteczności działania. Oceny te zostaną przeprowadzane zgodnie z pkt 22 i 23 Porozumienia międzyinstytucjonalnego z dnia 13 kwietnia 2016 r.⁴³, w którym trzy instytucje potwierdziły, że oceny obowiązującego ustawodawstwa i polityki powinny stanowić podstawę dla oceny skutków poszczególnych wariantów dalszych działań. Wyniki programu

⁴¹ Wdrażanie i rozwój rynku wewnętrznego usług finansowych; prawo spółek; narzędzia zarządzania rynkiem wewnętrznym; wsparcie działalności normalizacyjnej, funkcjonowanie i rozwój rynku wewnętrznego towarów i usług, linia budżetowa opracowywania wsparcia polityki celnej i podatkowej.

⁴² Ambitna i innowacyjna polityka konkurencji na rzecz silnej Unii w epoce cyfrowej, wspólna inicjatywa na rzecz klastrów.

⁴³ Porozumienie międzyinstytucjonalne pomiędzy Parlamentem Europejskim, Radą Unii Europejskiej i Komisją Europejską z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie lepszego stanowienia prawa (Dz.U. L 123 z 12.5.2016, s. 1–14).

w terenie zostaną poddane ocenie w oparciu o wskaźniki i poziomy docelowe oraz o szczegółową analizę stopnia, w jakim ten instrument może być uważany za odpowiedni, skuteczny, wydajny, spójny z innymi strategiami UE i zapewniający wartość dodaną UE. Obejmą one doświadczenia w celu określenia ewentualnych luk i problemów, jak również potencjału dalszej poprawy działań lub ich wyników oraz pomoc w maksymalizowaniu ich oddziaływania.

Wyniki programu będą regularnie oceniane za pomocą kompleksowego systemu monitorowania opartego na określonych wskaźnikach, z myślą o zapewnieniu optymalnego wykorzystania środków finansowych. Ponieważ program odgrywa przede wszystkim rolę wspierającą, pomagając administracji państw członkowskich w wymianie informacji i zwiększaniu ich zdolności, monitorowanie systemu koncentruje się między innymi na śledzeniu postępów działań realizowanych w ramach programu po względem wskaźników poziomu wyników.

- **Szczegółowe objaśnienia poszczególnych przepisów wniosku**

Rozdział I Przepisy ogólne

Zakres programu obejmuje obszar rynku wewnętrznego, konkurencyjności MŚP oraz tworzenia europejskich statystyk w sposób kompleksowy.

Szczegółowymi celami programu są:

- udoskonalenie funkcjonowania rynku wewnętrznego;
- poprawa konkurencyjności przedsiębiorstw, w szczególności MŚP;
- zwiększenie normalizacji;
- wspieranie interesów konsumentów;
- przyczynianie się do wysokiego poziomu zdrowia ludzi, zwierząt i roślin na wszystkich etapach łańcucha żywnościowego; oraz
- sporządzanie i przekazywanie wysokiej jakości statystyk dotyczących Europy.

Program będzie otwarty dla uczestników z państw członkowskich, państw Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu (EFTA), które są członkami Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG), państw przystępujących, krajów kandydujących i potencjalnych krajów kandydujących. Zgodnie z ogólną unijną polityką w programie będą mogły również uczestniczyć – po spełnieniu pewnych warunków – kraje objęte europejską polityką sąsiedztwa. Ponadto w programie będzie mogła uczestniczyć Szwajcaria zgodnie z warunkami ustanowionymi w Umowie między Wspólnotą Europejską a Konfederacją Szwajcarską o współpracy w dziedzinie statystyki⁴⁴.

Program będzie realizowany za pośrednictwem najbardziej rozpowszechnionych mechanizmów wydatkowania środków z budżetu Unii, a mianowicie zamówień publicznych i dotacji.

Rozdział II Dotacje

⁴⁴ Dz.U. L 90 z 28.3.2006, s. 2.

W rozdziale określono rodzaje działań, które będą miały zastosowanie do wszystkich celów szczegółowych. Do działań tych należą:

- wspieranie skutecznego egzekwowania i modernizacji ram prawnych Unii poprzez gromadzenie i analizę danych;
- badania i oceny;
- działania na rzecz budowania zdolności i ułatwiania wspólnych działań realizowanych przez państwa członkowskie oraz ich właściwe organy i Komisję oraz agencje zdecentralizowane Unii;
- finansowanie mechanizmów umożliwiających osobom prywatnym, konsumentom i przedstawicielom biznesu przyczynianie się do procesu podejmowania decyzji; oraz
- wymiana i rozpowszechnianie wiedzy fachowej i wiedzy teoretycznej.

W rozdziale wymieniono również bardzo konkretne i ukierunkowane, ściśle ograniczone rodzaje działań w następujących obszarach: poprawa konkurencyjności, zwłaszcza MŚP; normalizacja i środki nadzwyczajne na kolejnych etapach łańcucha żywnościowego. Ponadto rozdział zawiera wykaz konkretnych działań do celów wdrażania ram finansowania rozwoju, tworzenia i rozpowszechniania statystyk europejskich w rozumieniu art. 13 rozporządzenia (WE) nr 223/2009.

Aby osiągnąć maksymalne uproszczenie, niniejszy rozdział określa dodatkowe warunki lub odstępstwa od rozporządzenia finansowego dotyczące kryteriów kwalifikowalności dla podmiotów, wyjątków od wymogu zaproszenia do składania wniosków, zasad współfinansowania, kosztów kwalifikowalnych itp.

Rozdział III Programowanie, monitorowanie, wdrażanie i kontrola

Realizacja programu powinna opierać się na rocznych lub wieloletnich programach prac. Z uwagi na średnio- i długoterminowy charakter wyznaczonych celów i w oparciu o zdobyte z upływem czasu doświadczenie, programy prac mogą obejmować kilka lat. Choć nie będą one wpływać na realizację programu, wieloletnie programy prac zmniejszą obciążenia administracyjne.

Wykaz podstawowych wskaźników został dodany w załączniku IV, aby usprawnić monitorowanie programu i skuteczności jego wykonania od samego początku. Komisja będzie uprawniona do przyjęcia aktów delegowanych, aby w razie potrzeby wprowadzić zmiany do ram monitorowania i oceny oraz do tego wykazu.

We wniosku Komisji dotyczącym wieloletnich ram finansowych na lata 2021–2027 wyznaczono bardziej ambitne cele w zakresie uwzględniania kwestii związanych ze zmianą klimatu we wszystkich programach unijnych, przy czym ogólny cel to 25 % wydatków Unii na przyczynianie się do osiągnięcia celów w dziedzinie klimatu. Wkład niniejszego programu w realizację tego ogólnego celu będzie monitorowany za pomocą unijnego systemu wskaźników dotyczących klimatu na odpowiednim poziomie dezagregacji, a jeżeli dostępne będą bardziej precyzyjne metody, zostaną one zastosowane. Komisja będzie w dalszym ciągu corocznie przedstawiać informacje dotyczące środków na zobowiązania w kontekście projektu budżetu rocznego.

Aby wspierać pełne wykorzystanie potencjału programu do realizacji celów dotyczących klimatu, Komisja będzie dążyć do określenia odpowiednich działań na różnych etapach programu: na etapie przygotowań, realizacji, kontroli i oceny.

Przeprowadzone zostaną oceny okresowe i końcowe.

Rozdział IV Przepisy przejściowe i końcowe

Różnorodnym grupom odbiorców, w tym mediom i ogółowi społeczeństwa, dostarczone zostaną spójne, skuteczne i proporcjonalne informacje.

Wniosek

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

ustanawiające program na rzecz jednolitego rynku, konkurencyjności przedsiębiorstw, w tym małych i średnich przedsiębiorstw, oraz statystyk europejskich oraz uchylające rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 99/2013, (UE) nr 1287/2013, (UE) nr 254/2014, (UE) nr 258/2014, (UE) nr 652/2014 i (UE) 2017/826

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,
uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności
jego art. 43 ust. 2, art. 168 ust. 4 lit. b) oraz art. 114, 173 i 338,
uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,
po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,
uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego⁴⁵,
uwzględniając opinię Komitetu Regionów⁴⁶,
stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą,
a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Rynek wewnętrzny jest kamieniem węgielnym Unii. Od chwili powstania jest on jednym z najważniejszych czynników przyczyniających się do wzrostu gospodarczego, konkurencyjności i zatrudnienia. Przyczynia się do tworzenia nowych możliwości i powstawania korzyści skali dla przedsiębiorstw europejskich, w szczególności małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP) oraz do wzmocnienia ich konkurencyjności przemysłowej. Rynek wewnętrzny przyczynił się do stworzenia nowych miejsc pracy i zapewnił konsumentom większy wybór po niższych cenach. W dalszym ciągu jest motorem tworzenia silniejszej, bardziej zrównoważonej i sprawiedliwej gospodarki. Jest on jednym z największych osiągnięć Unii Europejskiej oraz jej największym atutem w coraz bardziej zglobalizowanym świecie.
- (2) Rynek wewnętrzny musi wciąż dostosowywać się do otoczenia szybko zmieniającego się pod wpływem rewolucji cyfrowej i globalizacji. Nowa epoka innowacji cyfrowych w dalszym ciągu zapewnia przedsiębiorstwom i osobom prywatnym możliwości przyczynia się do tworzenia nowych produktów i modeli działalności, ale również stanowi wyzwanie w zakresie regulacji i egzekwowania prawa.
- (3) Funkcjonowanie rynku wewnętrznego odbywa się na podstawie dużej części unijnego prawodawstwa. Dotyczy to w szczególności konkurencyjności, normalizacji, ochrony konsumentów, nadzoru rynku i regulacji dotyczących łańcucha żywnościowego, ale także

⁴⁵ Dz.U. C z , s. .

⁴⁶ Dz.U. C z , s. .

przepisów w sprawie działalności gospodarczej, handlu i transakcji finansowych oraz wspierania uczciwej konkurencji zapewniającej równe szanse niezbędne do funkcjonowania rynku wewnętrznego.

- (4) Jednak nadal istnieją bariery utrudniające prawidłowe funkcjonowanie rynku wewnętrznego lub pojawiają się nowe przeszkody. Przyjęcie przepisów to zaledwie pierwszy krok, równie ważne jest dopilnowanie, by funkcjonowały. Ostatecznie jest to kwestia zaufania obywateli do Unii, jej zdolności do osiągania pożądanych celów oraz do tworzenia miejsc pracy i generowania wzrostu gospodarczego, przy jednoczesnym zapewnieniu ochrony interesu publicznego.
- (5) Obecnie istnieje kilka programów umożliwiających Unii działania w dziedzinie konkurencyjności przedsiębiorstw, w tym MŚP, ochrony konsumentów i końcowych użytkowników usług finansowych, kształtowania polityki w dziedzinie usług finansowych i łańcucha żywnościowego. Dodatkowe działania finansowane są bezpośrednio z linii budżetowych dotyczących rynku wewnętrznego. Niezbędne jest usprawnienie i wykorzystanie synergii między różnymi działaniami i ustanowienie bardziej elastycznych i ruchomych ram w celu finansowania działań, których celem jest osiągnięcie prawidłowo funkcjonującego rynku wewnętrznego w sposób jak najbardziej efektywny pod względem kosztów. Należy zatem ustanowić nowy program łączący działania finansowane wcześniej w ramach innych programów i innych stosownych linii budżetowych. Program powinien również obejmować nowe inicjatywy, które mają na celu poprawę funkcjonowania rynku wewnętrznego.
- (6) Opracowywanie, tworzenie i rozpowszechnianie statystyk europejskich stanowi przedmiot odrębnego Europejskiego programu statystycznego ustanowionego rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 99/2013⁴⁷. W celu zapewnienia ciągłości tworzenia i rozpowszechniania statystyk europejskich nowy program powinien również obejmować działania objęte wchodzące w zakres Europejskiego programu statystycznego, zapewniając ramy w zakresie opracowywania, tworzenia i rozpowszechniania statystyk europejskich. Ponadto w ramach nowego programu powinno się ustanowić ramy finansowe potrzebne do dostarczania wysokiej jakości, porównywalnych i wiarygodnych europejskich statystyk w celu wsparcia opracowywania, wdrażania, monitorowania i oceny wszystkich unijnych polityk.
- (7) Właściwe jest zatem ustanowienie programu na rzecz rynku wewnętrznego, konkurencyjności przedsiębiorstw, w tym mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw, oraz statystyki europejskiej („programu”). Program powinien zostać ustanowiony na okres siedmiu lat od 2021 do 2027 r.
- (8) Program powinien wspierać opracowywanie, wdrażanie i egzekwowanie unijnych przepisów stanowiących podstawę prawidłowego funkcjonowania rynku wewnętrznego. Program powinien wspierać tworzenie warunków odpowiednich dla umocnienia pozycji podmiotów działających na rynku wewnętrznym; przedsiębiorstw, obywateli, w tym konsumentów, społeczeństwa obywatelskiego i władz publicznych. Dlatego program powinien mieć na celu zapewnienie konkurencyjności przedsiębiorstw, zwłaszcza MŚP, lecz również wspieranie egzekwowania prawa ochrony konsumentów i przepisów dotyczących bezpieczeństwa oraz zwiększanie świadomości wśród przedsiębiorstw i obywateli, zapewniając im odpowiednie narzędzia, wiedzę i kompetencje, potrzebne do podejmowania świadomych decyzji oraz większego udziału w unijnym procesie stanowienia prawa. Ponadto program powinien mieć na celu wzmocnienie współpracy administracyjnej i regulacyjnej, w szczególności poprzez wymianę najlepszych praktyk, poszerzanie wiedzy i kompetencji, w tym wykorzystywanie strategicznych zamówień publicznych. Program ma również na celu wspieranie tworzenia

⁴⁷ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 99/2013 z dnia 15 stycznia 2013 r. w sprawie Europejskiego programu statystycznego 2013–2017 (Dz.U. L 39 z 9.2.2013, s. 12).

wysokiej jakości norm międzynarodowych, które są podstawą wdrażania unijnych przepisów. Obejmuje to również normy w dziedzinie sprawozdawczości finansowej i badania sprawozdań finansowych, przyczyniając się tym samym do przejrzystości i prawidłowego funkcjonowania unijnych rynków kapitałowych oraz zwiększenia ochrony inwestorów. Program powinien wspierać działania w zakresie opracowywania regulacji i norm również poprzez zapewnienie jak najszerzego zaangażowania zainteresowanych stron. Celem programu powinno być również wspieranie wdrażania i egzekwowania prawodawstwa UE zapewniającego wysoki poziom ochrony zdrowia ludzi, zwierząt i roślin na wszystkich etapach łańcucha żywnościowego oraz poprawę dobrostanu zwierząt.

- (9) Nowoczesny rynek wewnętrzny sprzyja konkurencji i przynosi korzyści konsumentom, przedsiębiorcom i pracownikom. Lepsze wykorzystanie ulegającego ciągłym zmianom jednolitego rynku usług pomoże europejskim przedsiębiorstwom w tworzeniu miejsc pracy i rozwoju poza granicami macierzystego kraju, co z kolei zaowocuje szerszym wyborem usług po lepszych cenach przy równoczesnym zachowaniu wysokich standardów dla konsumentów i pracowników. Aby osiągnąć ten cel, program powinien przyczynić się do usunięcia istniejących przeszkód i zapewnić ramy regulacyjne, w których będą mogły funkcjonować nowe innowacyjne modele biznesowe.
- (10) Przeszkody regulacyjne na rynku wewnętrznym zostały usunięte w przypadku wielu produktów przemysłowych poprzez zastosowanie mechanizmów zapobiegawczych, przyjęcie wspólnych przepisów oraz, w przypadku braku takich przepisów unijnych, poprzez zasadę wzajemnego uznawania. W obszarach, gdzie nie istnieje prawodawstwo Unii, zasada wzajemnego uznawania oznacza, że towary, które są wprowadzane do obrotu zgodnie z prawem w jednym państwie członkowskim, korzystają z prawa do swobodnego przepływu i mogą być sprzedawane w innym państwie członkowskim. Jednakże niewłaściwe stosowanie zasady wzajemnego uznawania utrudnia przedsiębiorstwom dostęp do rynków w innych państwach członkowskich. Pomimo wysokiego stopnia integracji rynku w dziedzinie towarów, prowadzi to do utraconych możliwości dla całej gospodarki. W związku z tym program powinien zmierzać do poprawy stosowania zasady wzajemnego uznawania w dziedzinie towarów i do ograniczenia liczby nielegalnych i niezgodnych z wymogami produktów wprowadzanych na rynek.
- (11) Nowe wyzwania dotyczące regulacji i egzekwowania prawa mają związek z tym, że w epoce rewolucji cyfrowej środowisko szybko się zmienia w odniesieniu do takich kwestii jak bezpieczeństwo cybernetyczne, internet rzeczy czy sztuczna inteligencja. Na wypadek szkód niezbędne są surowe przepisy w zakresie bezpieczeństwa produktów i odpowiedzialności, aby zapewnić reakcję polityczną, która umożliwi obywatelom europejskim, w tym konsumentom i przedsiębiorstwom, skorzystanie z tych przepisów. W związku z tym program powinien przyczynić się do szybkiego dostosowania i egzekwowania unijnego systemu odpowiedzialności za produkt, co wspiera innowacje.
- (12) Wprowadzanie do obrotu produktów, które nie są zgodne z prawem Unii, stawia w niekorzystnej sytuacji tych, którzy przestrzegają przepisów, i może stanowić zagrożenie dla konsumentów. Wiele przedsiębiorców lekceważy przepisy w wyniku niewiedzy lub umyślnie w celu zdobycia przewagi konkurencyjnej. Organy nadzoru rynku są często niedofinansowane i mogą działać jedynie w granicach swojego kraju, podczas gdy przedsiębiorcy prowadzą działalność handlową na poziomie Unii, a nawet globalnym. W szczególności w przypadku handlu elektronicznego organy nadzoru rynku mają duży problem ze śledzeniem przywożonych z państw trzecich produktów niezgodnych z wymogami i określeniem odpowiedzialnego podmiotu w ramach swojej jurysdykcji. W związku z tym niniejszy program powinien mieć na celu wzmocnienie zgodności produktów z wymogami poprzez zapewnienie właściwych zachęt dla przedsiębiorców, wzmocnienie kontroli przestrzegania przepisów

i propagowanie ściślejszej współpracy transgranicznej między organami egzekwowania prawa. Program ten powinien się również przyczyniać do konsolidacji obowiązujących ram nadzoru rynku, zachęcać organy nadzoru rynku z różnych państw członkowskich do wspólnych działań, ulepszać wymianę informacji oraz promować ściślejszą integrację i konwergencję w zakresie nadzoru rynku.

- (13) Bezpieczeństwo produktów to kwestia, która dotyczy całego społeczeństwa. Przed wprowadzeniem produktów do obrotu jednostka oceniająca zgodność sprawdza, czy spełniają one wymogi bezpieczeństwa. Dlatego pierwszorzędne znaczenie ma to, by jednostki oceniające zgodność były wiarygodne i kompetentne. Unia wprowadziła system akredytacji jednostek oceniających zgodność, sprawdzania ich kompetencji, bezstronności i niezależności. Obecnie głównym wyzwaniem jest zapewnienie zgodności systemu akredytacji z aktualnym stanem wiedzy oraz zapewnienie jego stosowania w tak samo rygorystyczny sposób w całej Unii. W związku z tym program powinien wspierać środki mające na celu zapewnienie, by jednostki oceny zgodności nadal spełniały wymogi regulacyjne, i wzmocnienie europejskiego systemu akredytacji, w szczególności w nowych dziedzinach polityki, poprzez wspieranie Europejskiej Współpracy w Dziedzinie Akredytacji, o której mowa w art. 14 rozporządzenia (WE) nr 765/2008 Parlamentu Europejskiego i Rady⁴⁸.
- (14) Ponieważ wraz z rozwojem handlu elektronicznego i usług dla podróżnych rynki konsumenckie stały się rynkami bez granic, należy zadbać o to, aby konsumenci zamieszkujący w Unii mogli korzystać z odpowiedniej ochrony podczas przywozu towarów i usług od przedsiębiorców mających siedzibę w państwach trzecich. W związku z tym program powinien w razie konieczności umożliwiać wspieranie współpracy z właściwymi organami z siedzibą w państwach trzecich będących najważniejszymi partnerami handlowymi Unii.
- (15) Organy władzy publicznej korzystają z zamówień publicznych w celu zapewnienia najlepszej relacji wartości do ceny za publiczne pieniądze, oraz przyczynienia się do stworzenia bardziej innowacyjnego, zrównoważonego, zintegrowanego i konkurencyjnego rynku wewnętrznego. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/23/UE⁴⁹, dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/24/UE⁵⁰ i dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/25/UE⁵¹ stanowią ramy prawne dla integracji i skutecznego funkcjonowania rynków zamówień publicznych odpowiadających 14 % produktu krajowego brutto Unii, z korzyścią dla organów publicznych, przedsiębiorstw, jak i obywateli, w tym konsumentów. Dlatego niniejszy program powinien wspierać działania zmierzające do zapewnienia szerszego wykorzystywania strategicznych zamówień publicznych, profesjonalizacji nabywców publicznych, poprawy dostępu do rynków zamówień publicznych dla MŚP, zwiększenia przejrzystości, uczciwości i jakości danych, pobudzenia transformacji cyfrowej w dziedzinie zamówień publicznych i promocji wspólnego udzielania zamówień poprzez wzmocnione partnerstwo z państwami członkowskimi, usprawnienia gromadzenia i analizy danych, w tym poprzez opracowywanie

⁴⁸ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 765/2008 z dnia 9 lipca 2008 r. ustanawiające wymagania w zakresie akredytacji i nadzoru rynku odnoszące się do warunków wprowadzania produktów do obrotu i uchylające rozporządzenie (EWG) nr 339/93 (Dz.U. L 218 z 13.8.2008, s. 30).

⁴⁹ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/23/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie udzielania koncesji (Dz.U. L 94 z 28.3.2014, s. 1).

⁵⁰ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/24/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie zamówień publicznych, uchylająca dyrektywę 2004/18/WE (Dz.U. L 94 z 28.3.2014, s. 65).

⁵¹ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/25/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie udzielania zamówień przez podmioty działające w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i usług pocztowych, uchylająca dyrektywę 2004/17/WE (Dz.U. L 94 z 28.3.2014, s. 243).

specjalnych narzędzi informatycznych, wspierania wymiany doświadczeń i dobrych praktyk, dostarczania wytycznych, dążenia do korzystnych umów handlowych, wzmocnienia współpracy między organami krajowymi oraz uruchomienia projektów pilotażowych.

- (16) Aby zrealizować cele programu oraz ułatwić życie obywatelom i przedsiębiorstwom, należy wprowadzić w życie wysokiej jakości usługi publiczne zorientowane na użytkownika. Oznacza to, że administracje publiczne powinny zacząć stosować nowe metody pracy, wyeliminować podziały między różnymi częściami administracji i zaangażować się we współtworzenie tych usług publicznych z udziałem obywateli i przedsiębiorstw. Ponadto ciągły i stały wzrost działalności transgranicznej na rynku wewnętrznym wymaga zapewnienia aktualnych informacji na temat praw przedsiębiorstw i obywateli, ale również informacji wyjaśniających formalności administracyjne. Ponadto zasadniczego znaczenia nabiera udzielanie porad prawnych oraz pomocy w rozwiązywaniu problemów, które występują na szczeblu międzynarodowym. Niezbędne jest także połączenie krajowych administracji w prosty i skuteczny sposób, jak również ocena sposobu funkcjonowania rynku wewnętrznego w terenie. Program powinien zatem wspierać istniejące narzędzia służące do zarządzania rynkiem wewnętrznym, tj.: portal „Twoja Europa”, który powinien być podstawą przyszłego jednolitego portalu cyfrowego, portal „Twoja Europa – Porady”, system SOLVIT, system wymiany informacji na rynku wewnętrznym oraz tabela wyników jednolitego rynku w celu ułatwienia życia obywatelom i handlu transgranicznego przedsiębiorstwom.
- (17) Program powinien wspierać rozwój unijnych ram regulacyjnych w obszarze prawa spółek i ładu korporacyjnego, a także prawa umów, z myślą o zwiększeniu efektywności i konkurencyjności przedsiębiorstw przy jednoczesnym zapewnieniu ochrony zainteresowanym stronom, których dotyczy działalność spółek, oraz reagowaniu na nowe wyzwania polityczne. Powinien on również zapewniać odpowiednią ocenę, wdrażanie i egzekwowanie odpowiedniego wspólnotowego dorobku prawnego, informacje i pomoc dla zainteresowanych stron oraz wspierać wymianę informacji w tej dziedzinie. Program powinien w dalszym ciągu wspierać inicjatywy Komisji na rzecz przejrzystych i odpowiednio dostosowanych ram prawnych dotyczących gospodarki opartej na danych oraz innowacji. Inicjatywy te są niezbędne do zwiększenia pewności prawa w odniesieniu do zobowiązań umownych i pozaumownych, w szczególności w odniesieniu do odpowiedzialności i etyki w kontekście najnowszych technologii, takich jak internet rzeczy, sztuczna inteligencja, robotyka i drukowanie 3D. Celem programu powinno być pobudzanie rozwoju biznesu opartego na danych, który będzie miał decydujące znaczenie dla pozycji Unii pod względem konkurencyjności na poziomie światowym.
- (18) Program powinien również wspierać prawidłowe i pełne wdrożenie i stosowanie unijnych ram prawnych dotyczących przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu przez państwa członkowskie oraz rozwój przyszłych polityk, aby stawić czoła nowym wyzwaniom w tej dziedzinie. Powinien również wspierać istotne działania międzynarodowych organizacji o znaczeniu europejskim, takich jak Komitet Ekspertów ds. Oceny Środków Przeciwdziałania Praniu Pieniędzy i Finansowaniu Terroryzmu przy Radzie Europy.
- (19) Wdrażanie i rozwój rynku wewnętrznego w dziedzinie usług finansowych, stabilności finansowej i unii rynków kapitałowych, w tym zrównoważonych finansów, w dużym stopniu zależy od wprowadzania przez Unię środków opartych na dowodach. Aby osiągnąć ten cel, Komisja powinna aktywnie i stale monitorować rynki finansowe i stabilność finansową, oceniać wdrażanie prawodawstwa Unii przez państwa członkowskie, oceniać, czy obowiązujące przepisy są adekwatne do zakładanych celów, i określać potencjalne obszary działania, w których pojawiają się nowe rodzaje ryzyka, przy ciągłym zaangażowaniu zainteresowanych stron w cały cykl polityki. Takie działania opierają się na produkcji analiz,

badan, materialow szkoleniowych, badan opinii, ocen zgodnosci, ocen oraz statystyk i sa wspierane przez systemy informatyczne i narzedzia komunikacji.

- (20) Biorac pod uwage fakt, ze rynek wewnetrzny zdefiniowany w art. 3 Traktatu o Unii Europejskiej obejmuje system zapewniajacy niezaklona konkurencje, program powinien wspierac unijna polityke konkurencji, sieci i wspolprace z krajowymi organami i sadami, a takze dzialania informacyjne skierowane do szerszej grupy zainteresowanych stron polegajace na informowaniu o prawach, korzyściach i obowiazkach wynikajacych z polityki konkurencji oraz na ich wyjasnianiu.
- (21) W szczegolnosci program musi podjac kwestie radykalnych skutkow, jakie dla konkurencji i funkcjonowania rynku wewnetznego wynikaja z zachodzacej transformacji gospodarki i otoczenia biznesowego, w szczegolnosci z gwaltownego wzrostu ilosci danych i zakresu ich wykorzystania, biorac pod uwage coraz wieksze wykorzystanie sztucznej inteligencji i innych narzedzi informatycznych oraz fachowej wiedzy przez przedsiebiorstwa i ich doradcow. Niezwykle istotne jest rowniez to, by program wspieral sieci kontaktow i wspolpracy w udziale organow panstw czlonkowskich i sadow, z uwagi na to, ze niezaklona konkurencja i funkcjonowanie rynku wewnetznego zaleza w duzej mierze od dzialan podejmowanych przez te podmioty. Z uwagi na szczegolna role polityki konkurencji w zapobieganiu negatywnemuplywowi, jaki moga wywierac na rynek wewnetrzny zachowania antykonkurencyjne poza granicami Unii, program powinien w stosownych przypadkach wspierac takze wspolprace z organami panstw trzecich. Ponadto rozszerzenie dzialan informacyjnych jest niezbedne do tego, by umozliwic wiekszej liczbie obywateli i firm czerpanie w pelni korzyści z uczciwej konkurencji na rynku wewnetrznym. Z uwagi na to, ze szereg inicjatyw w programie to inicjatywy nowe i ze dynamiczne zmiany warunkow konkurencji na rynku wewnetrznym, mianowicie dotyczace sztucznej inteligencji, algorytmow, duzych zbiorow danych, cyberbezpieczenstwa i technologii w dziedzinie informatyki sledczej, w przypadku ktorych tempo i zakres zmian sa trudne do oszacowania, maja znaczny plyw na czesc programow powiconych konkurencji, mozna sie spodziewac, ze aby sproszczac zmieniajacym sie potrzebom w ramach tej czesci programu potrzebna bedzie elastycznosc.
- (22) Wzmocnienie konkurencyjnosci europejskich przedsiebiorstw, a jednoczesnie zapewnienie skutecznych rownych szans oraz otwartego i konkurencyjnego rynku wewnetznego jest sprawa najwyzszej wagi. MŚP sa sila napadowa europejskiej gospodarki. Stanowia one 99 % wszystkich przedsiebiorstw w Europie, zapewniaja dwie trzecie miejsc pracy i przyczyniaja sie w znacznym stopniu do tworzenia nowych miejsc pracy w skali regionalnej i lokalnej.
- (23) Przed MŚP stoja wspolne wyzwania, ktore nie plywaja w takim samym stopniu na wieksze przedsiebiorstwa. Sa to trudnosci z pozyskiwaniem finansowania, znalezieniem wykwalifikowanych pracownikow, zmniejszeniem obciazen administracyjnych, rozwijaniem kreatywnosci i innowacji, z dostepem do rynkow i umiedzynarodowieniem dzialalnosci. Program powinien w sposob proporcjonalny korygowac niedoskonalości rynku, a jednoczesnie nie zaklócac konkurencji na rynku wewnetrznym.
- (24) Wiele unijnych problemow z konkurencyjnoscia wiazze sie z trudnosciami MŚP z uzyskaniem dostepu do finansowania – maja one klopoty z wykazaniem zdolnosci kredytowej oraz wystarczajacym zabezpieczeniem. Inne trudnosci zwiazane z finansowaniem wynikaja z tego, ze w celu zachowania konkurencyjnosci MŚP musza podejmowac dzialania w zakresie cyfryzacji, umiedzynarodowienia i innowacji oraz podnoszenia kwalifikacji swoich pracownikow. Ograniczony dostep do finansowania plywa negatywnie na wskaznik tworzenia, wzrostu i przetrwania przedsiebiorstw, jak tez na gotowosc nowych przedsiebiorcow do przejmowania rentownych przedsiebiorstw w kontekście sukcesji.

- (25) W celu pokonania tych niedoskonałości rynku oraz w celu zapewnienia, by MŚP nadal odgrywały swoją rolę jako podstawa konkurencyjności unijnej gospodarki, małe i średnie przedsiębiorstwa potrzebują dodatkowego wsparcia za pośrednictwem instrumentów dłużnych i kapitałowych, które mają zostać ustanowione w ramach segmentu MŚP funduszu InvestEU ustanowionego rozporządzeniem [...] Parlamentu Europejskiego i Rady⁵². Instrument gwarancji kredytowych ustanowiony na mocy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1287/2013⁵³ ma udowodnioną wartość dodaną i oczekuje się, że przyniesie on pozytywny wkład na rzecz co najmniej 500 000 MŚP. Nowy instrument, który go zastąpi, zostanie ustanowiony w ramach segmentu MŚP w funduszu InvestEU.
- (26) Cele niniejszego programu zostaną również uwzględnione przy wykorzystaniu instrumentów finansowych i gwarancji budżetowych w ramach segmentu MŚP funduszu InvestEU. Wsparcie finansowe należy wykorzystać w celu skorygowania niedoskonałości rynku lub nieoptymalnych sytuacji w zakresie inwestycji w proporcjonalny sposób, bez powielania ani wypierania finansowania prywatnego, a także bez zakłócania konkurencji na rynku wewnętrznym. Działania powinny charakteryzować się wyraźną europejską wartością dodaną.
- (27) Program powinien zapewnić MŚP skuteczne wsparcie w podczas całego cyklu ich życia. Wsparcie to powinno być oparte na wyjątkowej wiedzy teoretycznej i fachowej na temat małych i średnich przedsiębiorstw oraz sektorów przemysłu, jak również na długoletnim doświadczeniu we współpracy z zainteresowanymi podmiotami na poziomie europejskim, krajowym i regionalnym. Powinno się ono również opierać się na osiągnięciach sieci Enterprise Europe Network jako punktu kompleksowej obsługi, który pomaga MŚP zwiększać konkurencyjność i rozwijać działalność gospodarczą na jednolitym rynku i poza nim. Sieć ta zamierza kontynuować świadczenie usług w ramach innych programów unijnych, w szczególności programu „Horyzont 2020”, z wykorzystaniem środków finansowych tych programów. Również program doradztwa dla młodych przedsiębiorców powinien nadal być narzędziem umożliwiającym nowym albo przyszłym przedsiębiorcom zdobywanie doświadczenia w biznesie poprzez współpracę z doświadczonym przedsiębiorcą z innego kraju, a tym samym zwiększenie swoich zdolności w zakresie przedsiębiorczości. Program powinien w dalszym ciągu dążyć do tego, by się rozwijać i rozszerzać swój zasięg geograficzny, i tym samym móc zaoferować przedsiębiorcom szerszą gamę możliwości współpracy, w stosownych przypadkach w połączeniu z innymi inicjatywami Unii.
- (28) Klasty są narzędziem o strategicznym znaczeniu dla wspierania konkurencyjności i rozwoju MŚP, ponieważ zapewniają one sprzyjające otoczenie biznesowe. Wspólne inicjatywy na rzecz klastrów powinny osiągnąć masę krytyczną w celu przyspieszenia wzrostu MŚP. Poprzez łączenie wyspecjalizowanych ekosystemów klastry tworzą nowe możliwości biznesowe dla MŚP i lepiej je integrują z europejskimi i globalnymi strategicznymi łańcuchami wartości. Należy zapewnić wsparcie na potrzeby rozwoju transnarodowych strategii partnerstwa oraz realizację wspólnych działań wspieranych przez Europejską Platformę Współpracy Klastrow. Należy wspierać trwałe partnerstwa, w przypadku których finansowanie będzie kontynuowane, jeśli osiągnięte zostaną cele pośrednie. Bezpośrednie wsparcie dla MŚP powinno być przekazywane za pośrednictwem klastrów w następujących sytuacjach: upowszechnianie zaawansowanych technologii, nowych modeli biznesowych, niskoemisyjnych i zasobooszczędnych rozwiązań, kreatywność i projektowanie, podnoszenie kwalifikacji, pozyskiwanie utalentowanych pracowników, przyspieszenie przedsiębiorczości

⁵² COM(2018) 439 final.

⁵³ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1287/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. ustanawiające program na rzecz konkurencyjności przedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw (COSME) (2014–2020) i uchylające decyzję nr 1639/2006/WE (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 33).

i internacjonalizacja. Do działań powinny zostać włączone inne wyspecjalizowane podmioty wspierające MŚP w celu ułatwienia transformacji przemysłowej i realizacji strategii inteligentnej specjalizacji. Program powinien zatem przyczyniać się do wzrostu i tworzenia powiązań z unijnymi (cyfrowymi) centrami innowacji i inwestycji ustanowionymi w ramach polityki spójności i programu „Horyzont Europa”. Można również zbadać efekt synergii z programem Erasmus.

- (29) Kreatywność i innowacje mają pierwszorzędne znaczenie dla konkurencyjności przemysłowych łańcuchów wartości w Unii. Stanowią one katalizator modernizacji przemysłu i przyczyniają się do inteligentnego, trwałego wzrostu gospodarczego sprzyjającego włączeniu społecznemu. Jednakże ich wykorzystanie przez MŚP wciąż jest jeszcze niewystarczające. W związku z tym program powinien wspierać ukierunkowane działania, sieci i partnerstwa na rzecz innowacji opartych na kreatywności w całym łańcuchu wartości w przemyśle.
- (30) Normy europejskie odgrywają ważną rolę na rynku wewnętrznym. Mają one decydujące znaczenie dla konkurencyjności przedsiębiorstw, a zwłaszcza MŚP. Są one również kluczowym narzędziem wspierania prawodawstwa i polityki Unii w wielu kluczowych obszarach, takich jak energia, zmiana klimatu, technologie informacyjno-komunikacyjne, zrównoważone wykorzystanie zasobów, innowacyjność, bezpieczeństwo produktów, ochrona konsumentów, bezpieczeństwo pracowników i warunki pracy oraz starzejące się społeczeństwo, przez co pozytywnie przyczyniają się do rozwoju całego społeczeństwa.
- (31) Europejskie działania w dziedzinie normalizacji są uregulowane rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1025/2012⁵⁴ i wdrażane w ramach długotrwałego partnerstwa publiczno-prywatnego, które ma podstawowe znaczenie dla osiągnięcia celów określonych w rozporządzeniu, jak i w ogólnych i sektorowych unijnych strategiach politycznych w dziedzinie normalizacji.
- (32) Dobrze funkcjonujące wspólne ramy sprawozdawczości finansowej są niezbędne do skutecznego funkcjonowania rynku wewnętrznego, rynków kapitałowych oraz do integracji rynku usług finansowych w kontekście unii rynków kapitałowych.
- (33) Zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1606/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady⁵⁵ należy włączyć do prawa unijnego międzynarodowe standardy sprawozdawczości finansowej (MSSF) przyjęte przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości oraz powiązane interpretacje Komitetu ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej, aby były one stosowane przez spółki, których papiery wartościowe są notowane na rynku regulowanym w Unii, tylko wtedy, jeśli te MSSF spełniają kryteria określone w tym rozporządzeniu, w tym określony w art. 4 ust. 3 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/34/UE⁵⁶ wymóg, aby sprawozdania finansowe przedstawiały prawdziwy i rzetelny obraz, oraz aby sprzyjały one europejskim dobrom publicznym. Takie międzynarodowe standardy rachunkowości powinny być opracowywane w przejrzystym procesie podlegającym zasadom

⁵⁴ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1025/2012 z dnia 25 października 2012 r. w sprawie normalizacji europejskiej, zmieniające dyrektywy Rady 89/686/EWG i 93/15/EWG oraz dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 94/9/WE, 94/25/WE, 95/16/WE, 97/23/WE, 98/34/WE, 2004/22/WE, 2007/23/WE, 2009/23/WE i 2009/105/WE oraz uchylające decyzję Rady 87/95/EWG i decyzję Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1673/2006/WE (Dz.U. L 316 z 14.11.2012, s. 12).

⁵⁵ Rozporządzenie (WE) nr 1606/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 19 lipca 2002 r. w sprawie stosowania międzynarodowych standardów rachunkowości (Dz.U. L 243 z 11.9.2002, s. 1).

⁵⁶ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/34/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie rocznych sprawozdań finansowych, skonsolidowanych sprawozdań finansowych i powiązanych sprawozdań niektórych rodzajów jednostek, zmieniająca dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2006/43/WE oraz uchylająca dyrektywy Rady 78/660/EWG i 83/349/EWG (Dz.U. L 182 z 29.6.2013, s. 19).

odpowiedzialności demokratycznej. MSSF odgrywają zatem zasadniczą rolę w funkcjonowaniu rynku wewnętrznego, a zatem w bezpośrednim interesie Unii leży zapewnienie, aby procedury opracowywania i przyjmowania MSSF prowadziły do uzyskania standardów, które odpowiadają wymogom ram prawnych rynku wewnętrznego. Ważne jest zatem ustanowienie odpowiednich mechanizmów finansowania Fundacji MSSF.

- (34) Ze względu na rolę Europejskiej Grupy Doradczej ds. Sprawozdawczości Finansowej (EFRAG) w ocenie zgodności MSSF z wymogami unijnego prawa oraz polityki w tym zakresie, określonymi w rozporządzeniu (WE) nr 1606/2002, konieczne jest również, aby Unia zapewniała stabilne finansowanie EFRAG, a tym samym przyczyniała się do jej finansowania. Działalność techniczna EFRAG powinna koncentrować się na doradztwie technicznym na rzecz Komisji w zakresie zatwierdzania MSSF, a także na odpowiednim uczestnictwie w procesie opracowywania takich MSSF oraz powinna zapewniać, aby w międzynarodowym procesie stanowienia standardów uwzględniano w odpowiednim stopniu interesy Unii. Interesy te powinny obejmować pojęcie „ostrożności” i utrzymanie wymogu dotyczącego „prawdziwego i rzetelnego obrazu” ustanowione w dyrektywie 2013/34/UE, pojęcie europejskich dóbr publicznych ustanowione w rozporządzeniu (WE) nr 1606/2002 oraz powinny uwzględniać wpływ standardów na stabilność finansową i gospodarkę. Należy również utworzyć Europejskie Laboratorium Sprawozdawczości Przedsiębiorstw (ang. European Corporate Reporting Lab) jako część Europejskiej Grupy Doradczej ds. Sprawozdawczości Finansowej (EFRAG), które ma wspierać innowacje i rozwój najlepszych praktyk w zakresie sprawozdawczości przedsiębiorstw. W ramach tego forum przedsiębiorstwa i inwestorzy będą mogli wymieniać się najlepszymi praktykami, zwłaszcza w dziedzinie sprawozdawczości niefinansowej i sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju.
- (35) W dziedzinie badania ustawowego sprawozdań finansowych Grupa Monitorująca – międzynarodowa organizacja odpowiedzialna za nadzorowanie reformy zarządzania Międzynarodowej Federacji Księgowych (IFAC) – powołała w 2005 r. Radę Nadzoru nad Interesem Publicznym (PIOB). Zadaniem PIOB jest monitorowanie procedur stanowienia międzynarodowych standardów rewizji finansowej (MSRF) oraz pozostałych obszarów działalności IFAC istotnych z punktu widzenia interesu publicznego. Przyjęcie MSRF na potrzeby stosowania w Unii jest możliwe w szczególności pod warunkiem, że standardy te zostały opracowane z uwzględnieniem odpowiedniej procedury, nadzoru publicznego i przejrzystości zgodnie z art. 26 dyrektywy 2006/43/WE Parlamentu Europejskiego i Rady⁵⁷. Biorąc pod uwagę wprowadzenie MSRF w Unii oraz kluczową rolę PIOB w zagwarantowaniu, aby spełniały one wymogi określone w dyrektywie 2006/43/WE, ważne jest zatem zapewnienie odpowiednich mechanizmów finansowania PIOB.
- (36) Unia przyczynia się do zapewnienia wysokiego poziomu ochrony konsumentów, wzmocnienia ich pozycji oraz ich priorytetowego traktowania w ramach rynku wewnętrznego poprzez wspieranie i uzupełnianie polityk państw członkowskich w zakresie zapewniania obywatelom jako konsumentom pełnych możliwości osiągnięcia korzyści na rynku wewnętrznym, przy zapewnieniu im bezpieczeństwa i należytej ochrony ich interesów prawnych i ekonomicznych za pomocą konkretnych działań. Unia musi również zapewnić, by przepisy dotyczące bezpieczeństwa konsumentów i bezpieczeństwa produktów były właściwie i jednakowo egzekwowane w praktyce oraz by przedsiębiorstwom przysługiwały równe warunki działania przy uczciwej konkurencji na rynku wewnętrznym. Ponadto niezbędne jest, by wzmacniać pozycję konsumentów, zachęcać ich do dokonywania zrównoważonych wyborów i pomagać

⁵⁷ Dyrektywa 2006/43/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 17 maja 2006 r. w sprawie ustawowych badań rocznych sprawozdań finansowych i skonsolidowanych sprawozdań finansowych, zmieniająca dyrektywy Rady 78/660/EWG i 83/349/EWG oraz uchylająca dyrektywę Rady 84/253/EWG (Dz.U. L 157 z 9.6.2006, s. 87).

im w tym, przyczyniając się w ten sposób do powstawania zrównoważonej oraz efektywnej pod względem energii i zasobów gospodarki o obiegu zamkniętym.

- (37) Program ma na celu zwiększenie wiedzy na temat unijnych przepisów dotyczących konsumentów i bezpieczeństwa wśród konsumentów, przedsiębiorstw, społeczeństwa obywatelskiego i organów władz oraz wzmocnienie pozycji konsumentów i ich organizacji przedstawicielskich na poziomie krajowym i na poziomie UE, w szczególności poprzez wspieranie organizacji *Bureau Européen des Unions de Consommateurs* (BEUC), która jest uznaną organizacją pozarządową o ugruntowanej pozycji reprezentującą interesy konsumentów w odniesieniu do wszystkich stosownych polityk unijnych, oraz Europejskiego stowarzyszenia ds. koordynacji udziału konsumentów w procesie normalizacji (ANEC), które reprezentuje interesy konsumentów w odniesieniu do zagadnień związanych z normalizacją. Szczególną uwagę należy poświęcić nowym potrzebom rynku w kontekście promowania zrównoważonej konsumpcji oraz zapobiegania słabościom i wyzwaniom wynikającym z cyfryzacji gospodarki lub rozwoju nowych modeli konsumpcji i modeli biznesowych. Program powinien wspierać działania w zakresie opracowywania odpowiednich informacji na temat rynków, wyzwań politycznych oraz nowych kwestii i zachowań oraz publikowania unijnych tabeli wyników dla rynków konsumenckich.
- (38) Program powinien wspierać właściwe organy krajowe, w tym organy odpowiedzialne za monitorowanie bezpieczeństwa produktów, które to organy współpracują w szczególności za pośrednictwem unijnego systemu szybkiego informowania o produktach niebezpiecznych. Powinien on również wspierać stosowanie dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/95/WE⁵⁸ i rozporządzenie (WE) nr 765/2008 w sprawie ochrony konsumentów i bezpieczeństwa produktów, jak również sieci współpracy w dziedzinie ochrony konsumentów i współpracę na szczeblu międzynarodowym pomiędzy odpowiednimi organami w krajach trzecich i w Unii. Celem programu powinno być również zapewnienie wszystkim konsumentom i przedsiębiorcom dostępu do wysokiej jakości pozasądowego rozstrzygania sporów oraz internetowego systemu rozstrzygania sporów i informacji na temat możliwości dochodzenia roszczeń.
- (39) Sieć Europejskich Centrów Konsumenckich pomaga konsumentom w korzystaniu z praw przysługujących im na mocy unijnych przepisów przy zakupie towarów i usług transgranicznych na rynku wewnętrznym i EOG, w internecie lub podczas podróży. Składająca się z 30 ośrodków sieć, wspólnie finansowana z unijnych programów na rzecz konsumentów od ponad 10 lat, wykazuje swoją wartość dodaną, zwiększając zaufanie konsumentów i przedsiębiorców na rynku wewnętrznym. Zajmuje się ona rozpatrywaniem ponad 100 000 wniosków składanych co roku przez konsumentów i dociera do milionów obywateli za pośrednictwem materiałów, jakie publikuje, i działań informacyjnych. Jest to jedna z najbardziej cenionych unijnych sieci zapewniających pomoc obywatelom, większość jej ośrodków posiada punkty kontaktowe zajmujące się przepisami dotyczącymi rynku wewnętrznego, takimi jak dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2006/123/WE⁵⁹, a z ocen jej działalności wynika, że ważne jest, by nadal działała. Sieć zamierza także rozwinąć porozumienia o wzajemności z podobnymi podmiotami w państwach trzecich.
- (40) Z kontroli sprawności unijnego prawa konsumenckiego i dotyczącego marketingu przeprowadzonej przez Komisję w maju 2017 r. wynika, że potrzebne jest lepsze egzekwowanie przepisów i ułatwienie dochodzenia roszczeń przez konsumentów

⁵⁸ Dyrektywa 2001/95/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 3 grudnia 2001 r. w sprawie ogólnego bezpieczeństwa produktów (Dz.U. L 11 z 15.1.2002, s. 4).

⁵⁹ Dyrektywa 2006/123/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. dotycząca usług na rynku wewnętrznym (Dz.U. L 376 z 27.12.2006, s. 36).

poszkodowanych w wyniku naruszeń ich praw. W związku z tym w kwietniu 2018 r. Komisja przyjęła „Nowy ład dla konsumentów” w celu zapewnienia między innymi równego traktowania konsumentów na całym rynku wewnętrznym odnośnie do systemów podwójnych standardów jakości, wzmocnienia zdolności państw członkowskich do egzekwowania prawa, zwiększenia bezpieczeństwa produktów, współpracy międzynarodowej oraz nowych możliwości dochodzenia roszczeń, zwłaszcza za pośrednictwem powództw wytaczanych przez uprawnione podmioty. Program powinien mieć na celu wspieranie polityki konsumenckiej między innymi poprzez podnoszenie świadomości i rozszerzanie wiedzy, budowanie potencjału i wymianę najlepszych praktyk organizacji konsumentów i urzędów ochrony konsumentów, budowanie sieci i rozwój badań rynkowych, wzmocnienie bazy dowodowej dotyczącej funkcjonowania rynku wewnętrznego na rzecz konsumentów, systemy informatyczne i narzędzia komunikacji.

- (41) Funkcjonowanie rynków usług finansowych ma szczególny wpływ na obywateli. Rynki te są kluczowym elementem rynku wewnętrznego i wymagają solidnych ram regulacyjnych i nadzorczych, które zapewniają nie tylko stabilność finansową i zrównoważoną gospodarkę, lecz również wysoki poziom ochrony konsumentów i innych użytkowników końcowych usług finansowych, w tym inwestorów detalicznych, oszczędzających, posiadaczy polis ubezpieczeniowych, członków funduszy emerytalnych i osób uposażonych, akcjonariuszy indywidualnych, pożyczkobiorców oraz MŚP. Ważne jest, by zwiększyć ich zdolność do uczestnictwa w kształtowaniu polityki dla sektora finansowego.
- (42) Dlatego program powinien nadal wspierać konkretne działania objęte programem budowania zdolności na lata 2017–2020 zwiększające zaangażowanie konsumentów i innych użytkowników końcowych usług finansowych w proces kształtowania polityki Unii, jak określono w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/826⁶⁰ w sprawie dalszego prowadzenia programu pilotażowego i działania przygotowawczego realizowanego w latach 2012–2017. Jest to niezbędne, aby umożliwić osobom zaangażowanym w kształtowanie polityki uwzględnienie opinii zainteresowanych stron innych niż specjaliści z sektora finansowego i zapewnić lepszą reprezentację interesów konsumentów i innych użytkowników końcowych usług finansowych. Powinno to przyczynić się do ulepszenia polityki dotyczącej usług finansowych, zwłaszcza dzięki lepszemu wyjaśnieniu społeczeństwu kwestii związanych z rozporządzeniem finansowym i rozpowszechnianiu wiedzy na temat kwestii związanych z finansami.
- (43) W związku z projektem pilotażowym realizowanym w latach 2012–2013 oraz działaniem przygotowawczym realizowanym w latach 2014–2016 Komisja w drodze corocznego zaproszenia do składania wniosków przyznała dotacje dwu organizacjom. Te dwie organizacje to Finance Watch, utworzona dzięki unijnym dotacjom w 2011 r. jako międzynarodowe stowarzyszenie non-profit na podstawie prawa belgijskiego, oraz Better Finance, która powstała w wyniku kolejnych reorganizacji i zmian istniejących już wcześniej od 2009 r. europejskich federacji i akcjonariuszy. W programie budowania zdolności ustanowionym na mocy rozporządzenia (UE) 2017/826 określono te same dwie organizacje jako jedynych beneficjentów. Jest zatem konieczne, aby kontynuować współfinansowanie tych organizacji w ramach programu. Jednakże finansowanie to powinno podlegać przeglądowi.
- (44) Aby umożliwić sprawne funkcjonowanie rynku wewnętrznego, niezbędny jest wysoki poziom ochrony zdrowia w ramach łańcucha dostaw żywności. Bezpieczny i zgodny z zasadami

⁶⁰ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/826 z dnia 17 maja 2017 r. w sprawie ustanowienia unijnego programu służącego wsparciu szczególnych działań zwiększających zaangażowanie konsumentów i innych użytkowników końcowych usług finansowych w proces kształtowania unijnej polityki w dziedzinie usług finansowych na lata 2017–2020 (Dz.U. L 129 z 19.5.2017, s. 17).

zrównoważonego rozwoju łańcuch dostaw żywności jest warunkiem wstępnym dla społeczeństwa i rynku wewnętrznego. Międzynarodowe sytuacje kryzysowe w zakresie zdrowia i afery żywnościowe powodują zakłócenia w funkcjonowaniu rynku wewnętrznego poprzez ograniczenie przepływu osób i towarów oraz przerwy w produkcji.

- (45) Ogólnym celem prawa Unii w dziedzinie łańcucha żywnościowego jest przyczynianie się do zapewnienia wysokiego poziomu zdrowia ludzi, zwierząt i roślin na wszystkich etapach łańcucha żywnościowego, wspieranie poprawy dobrostanu zwierząt, przyczynianie się do wysokiego poziomu ochrony konsumentów oraz zapewniania im odpowiednich informacji, a także wysokiego poziomu ochrony środowiska, w tym ochrony różnorodności biologicznej, przy jednoczesnym zapewnieniu bardziej ekologicznej żywności i pasz, zaostrzenie norm jakości w całej Unii, zwiększenie konkurencyjności unijnego przemysłu spożywczego i paszowego oraz sprzyjanie tworzeniu miejsc pracy.
- (46) Zważywszy na szczególny charakter działań związanych z zapewnieniem wysokiego poziomu ochrony zdrowia ludzi, zwierząt i roślin w całym łańcuchu żywnościowym, w niniejszym rozporządzeniu należy określić specjalne kryteria kwalifikowalności dotyczące udzielania dotacji i zamówień publicznych. W szczególności, na zasadzie odstępstwa od rozporządzenia (UE, Euratom) Parlamentu Europejskiego i Rady⁶¹ („rozporządzenie finansowe”), w drodze wyjątku od zasady nieretroakcji, koszty środków nadzwyczajnych, ze względu na ich pilny i nieprzewidywalny charakter, powinny być kwalifikowalne i obejmować również koszty, które zostały poniesione w przypadku podejrzenia wystąpienia choroby lub szkodników, pod warunkiem że jej wystąpienie zostanie następnie potwierdzone i zgłoszone Komisji. Odpowiadające im zobowiązania budżetowe i płatności wydatków kwalifikowalnych powinny być dokonywane przez Komisję po podpisaniu zobowiązań prawnych i po przeprowadzeniu oceny wniosków o płatności przedłożonych przez państwa członkowskie. Za kwalifikowalne należy również uznać koszty dotyczące środków ochrony zastosowanych w przypadku bezpośredniego zagrożenia dla statusu zdrowia w Unii w wyniku wystąpienia lub rozwoju na terytorium państwa trzeciego, państwa członkowskiego lub kraju i terytorium zamorskiego jednej z chorób zwierząt i chorób odzwierzęcych, jak również w dotyczące środków ochronnych lub innych istotnych działań podjętych w celu wspierania statusu zdrowia roślin w Unii.
- (47) Kontrole urzędowe przeprowadzane przez państwa członkowskie są kluczowym narzędziem służącym sprawdzaniu i monitorowaniu wdrażania, przestrzegania i egzekwowania stosownych wymogów unijnych. Skuteczność i wydajność systemów kontroli urzędowych ma zasadnicze znaczenie dla utrzymania wysokiego poziomu bezpieczeństwa ludzi, zwierząt i roślin w całym łańcuchu żywnościowym, przy jednoczesnym zapewnieniu wysokiego poziomu ochrony środowiska. Należy udostępnić wkład finansowy Unii dla takich środków kontrolnych. W szczególności należy udostępnić wsparcie finansowe dla laboratoriów referencyjnych Unii, aby pomóc im w ponoszeniu kosztów związanych z wdrażaniem programów prac zatwierdzanych przez Komisję. Ponadto, z uwagi na fakt, że skuteczność kontroli urzędowych zależy również od dostępności dla organów kontrolnych dobrze wyszkolonych pracowników posiadających odpowiednią znajomość prawa Unii, Unia powinna móc wnieść wkład w ich szkolenie i stosowne programy wymiany organizowane przez właściwe organy.
- (48) Wysokiej jakości statystyki opracowywane, tworzone i rozpowszechniane w ramach Europejskiego programu statystycznego mają zasadnicze znaczenie dla podejmowania decyzji w oparciu o fakty, dlatego europejskie statystyki powinny być dostępne w odpowiednim czasie i przyczyniać się do wdrażania polityk Unii przedstawionych w Traktacie o funkcjonowaniu

⁶¹

[to add]

Unii Europejskiej, a zwłaszcza wzmocnionego i zintegrowanego zarządzania gospodarczego, spójności społecznej, gospodarczej i terytorialnej, zrównoważonego rozwoju, polityki rolnej, wymiaru społecznego Europy i globalizacji.

- (49) Statystyki europejskie są konieczne do procesu decyzyjnego Unii oraz pomiaru wyników i skutków unijnych inicjatyw. Dlatego należy zapewnić ciągle dostarczanie i rozwój statystyk europejskich, z zastosowaniem podejścia ogólnounijnego wykraczającego poza perspektywę rynku wewnętrznego, w celu objęcia nimi wszystkich unijnych działań i obszarów polityki, w tym wspierania przedsiębiorstw i obywateli w podejmowaniu świadomych decyzji.
- (50) Ze względu na swój przekrojowy charakter Europejski program statystyczny podlega szczególnym wymogom, a w szczególności tym określonym w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 223/2009⁶², w szczególności w odniesieniu do przestrzegania zasad statystycznych, funkcjonowania europejskiego systemu statystycznego i zarządzania nim, w tym roli i zadań przydzielonych Komitetowi ds. Europejskiego Systemu Statystycznego oraz Komisji, ustanowienia i wykonania programowania działań w dziedzinie statystyki.
- (51) Program został przedstawiony do wstępnej analizy Komitetowi ds. Europejskiego Systemu Statystycznego, zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 223/2009.
- (52) Unia i państwa członkowskie zobowiązały się wdrożyć agendę Organizacji Narodów Zjednoczonych na rzecz zrównoważonego rozwoju do roku 2030. Przyczyniając się do realizacji agendy 2030, Unia i państwa członkowskie będą wspierać silniejszą, bardziej stabilną, integracyjną, bezpieczną i dobrze prosperującą Europę. Program powinien przyczynić się do realizacji agendy na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030, w tym poprzez znalezienie równowagi między gospodarczymi, społecznymi i ekologicznymi aspektami trwałego rozwoju.
- (53) Odzwierciedlając znaczenie przeciwdziałania zmianie klimatu zgodnie ze zobowiązaniami Unii na rzecz realizacji porozumienia paryskiego i celów zrównoważonego rozwoju Organizacji Narodów Zjednoczonych, program powinien przyczynić się do uwzględnienia działań w dziedzinie klimatu i do osiągnięcia celu ogólnego, w ramach którego wydatki na realizację celów klimatycznych w budżecie Unii mają sięgnąć 25 %. Odpowiednie działania zostaną określone w trakcie przygotowywania i realizacji programu, a także poddane ponownej ocenie w kontekście odpowiednich ocen i przeglądów.
- (54) Niniejsze rozporządzenie określa pulę środków finansowych na program, które stanowią główną kwotę odniesienia w rozumieniu *[reference to be updated as appropriate according to the new inter-institutional agreement: point 17 of the Interinstitutional Agreement of 2 December 2013 between the European Parliament, the Council and the Commission on budgetary discipline, on cooperation in budgetary matters and on sound financial management⁶³]* dla Parlamentu Europejskiego i Rady podczas rocznej procedury budżetowej.
- (55) Porozumienie o Europejskim Obszarze Gospodarczym przewiduje współpracę w dziedzinach objętych programem między Unią i jej państwami członkowskimi, z jednej strony, oraz państwami Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu uczestniczącymi w Europejskim

⁶² Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 223/2009 z dnia 11 marca 2009 r. w sprawie statystyki europejskiej oraz uchylające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE, Euratom) nr 1101/2008 w sprawie przekazywania do Urzędu Statystycznego Wspólnot Europejskich danych statystycznych objętych zasadą poufności, rozporządzenie Rady (WE) nr 322/97 w sprawie statystyk Wspólnoty oraz decyzję Rady 89/382/EWG, Euratom w sprawie ustanowienia Komitetu ds. Programów Statystycznych Wspólnot Europejskich (Dz.U. L 87 z 31.3.2009, s. 164).

⁶³ Reference to be updated: Dz.U. C 373 z 20.12.2013, s. 1.
Porozumienie jest dostępne na stronie: http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=uriserv:OJ.C_.2013.373.01.0001.01.ENG&toc=OJ:C:2013:373:TOC

Obszarze Gospodarczym, z drugiej strony. Należy również umożliwić otwarcie programu dla uczestnictwa innych państw, w tym państw sąsiadujących z Unią oraz ubiegających się o członkostwo, kandydujących lub przystępujących do Unii. Ponadto w obszarze statystyk europejskich program powinien być otwarty dla uczestnictwa Szwajcarii zgodnie z warunkami ustanowionymi w Umowie między Wspólnotą Europejską a Konfederacją Szwajcarską o współpracy w dziedzinie statystyki⁶⁴.

- (56) Państwa trzecie będące członkami Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG) mogą uczestniczyć w programach Unii w ramach współpracy ustanowionej na mocy Porozumienia EOG, które przewiduje wprowadzenie w życie programów w drodze decyzji wydanej na mocy tego porozumienia. Państwa trzecie mogą także uczestniczyć na podstawie innych instrumentów prawnych. Do niniejszego rozporządzenia należy wprowadzić odpowiedni przepis szczegółowy przyznający niezbędne uprawnienia i prawa dostępu właściwemu urzędnikowi zatwierdzającemu, Europejskiemu Urzędowi ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych oraz Europejskiemu Trybunałowi Obrachunkowemu, pozwalające im na całościowe wykonywanie ich odpowiednich kompetencji.
- (57) Do tego programu zastosowanie ma rozporządzenie finansowe. Określa ono zasady dotyczące wykonania budżetu Unii, w tym przepisy dotyczące dotacji, nagród, zamówień.
- (58) Działania realizowane w ramach poprzednich programów i linii budżetowych okazały się odpowiednie i powinny zostać zachowane. Nowe działania wprowadzone w ramach tego programu mają na celu wzmocnienie w szczególności dobrze funkcjonującego rynku wewnętrznego. W celu uproszczenia i zwiększenia elastyczności realizacji programu, a przez skuteczniejszego osiągnięcia jego celów, działania powinny zostać zdefiniowane wyłącznie w kategoriach ogólnych. Orientacyjny wykaz działań dotyczących konkretnych celów w dziedzinie konkurencyjności lub konkretnych działań wynikających z wymogów regulacyjnych, np. w obszarze normalizacji, regulacji dotyczących łańcucha żywnościowego i statystyk europejskich powinien również zostać włączony do programu.
- (59) Konieczne jest określenie niektórych kategorii podmiotów kwalifikujących się do finansowania, jak również tych podmiotów, które powinny kwalifikować się do finansowania bez zaproszenia do składania wniosków.
- (60) Biorąc pod uwagę postępującą współzależność w gospodarce światowej, program powinien przewidywać możliwość angażowania – w pewne działania – ekspertów zewnętrznych, takich jak urzędnicy z państw trzecich, przedstawiciele organizacji międzynarodowych czy przedsiębiorcy.
- (61) Należy przedstawić szczególne przepisy i kryteria dotyczące współfinansowania kosztów kwalifikowalnych.
- (62) Zgodnie ze zobowiązaniem Komisji do zachowania spójności i uproszczenia programów finansowania, które to zobowiązanie zawarła ona w komunikacie z dnia 19 października 2010 r. zatytułowanym „Przegląd budżetu UE”⁶⁵, w przypadku gdy działania przewidziane w ramach programu prowadzą do osiągnięcia celów, które są wspólne dla różnych instrumentów finansowych, zasoby powinny być współdzielone z innymi unijnymi instrumentami finansowania, jednak z wyłączeniem możliwości podwójnego finansowania.
- (63) Program powinien przyczynić się do ogólnego wsparcia w zakresie wspierania szczególnych potrzeb regionów najbardziej oddalonych oraz ich integracji na rynku wewnętrznym, jak

⁶⁴ Dz.U. L 90 z 28.3.2006, s. 2.

⁶⁵ COM(2010) 700 final z dnia 19 października 2010 r.

ostatnio potwierdzono w komunikacie Komisji zatytułowanym „Silniejsze i odnowione partnerstwa strategiczne z regionami najbardziej oddalonymi UE”⁶⁶.

- (64) Program powinien wspierać synergię przy jednoczesnym zapobieganiu powielaniu prac prowadzonych już w ramach powiązanych unijnych programów i działań. Działania w ramach tego programu powinny stanowić uzupełnienie programów Customs i Fiscalis ustanowionych rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr [...] ⁶⁷ oraz rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr [...] ⁶⁸, których celem jest również wspieranie i poprawa funkcjonowania rynku wewnętrznego.
- (65) Program powinien wspierać synergię i komplementarność w odniesieniu do wsparcia dla MŚP i przedsiębiorczości w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego ustanowionego na mocy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr [...] ⁶⁹. Ponadto segment MŚP funduszu InvestEU, ustanowiony rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr [...] ⁷⁰, zagwarantują wsparcie na rzecz finansowania dłużnego i kapitałowego w celu zwiększenia dostępu i dostępności finansowania dla MŚP. Program powinien również dążyć do synergii z programem kosmicznym ustanowionym rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr [...] ⁷¹ w odniesieniu do zachęcania MŚP do korzystania z przełomowych innowacji i innych rozwiązań opracowanych w ramach tych programów.
- (66) Niniejszy program powinien wspierać synergię z programem Horyzont Europa ustanowionym rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr [...] ⁷², które ma na celu wspieranie badań naukowych i innowacji. Powinno to dotyczyć w szczególności komplementarności z działaniami przyszłej Europejskiej Rady ds. Innowacji na rzecz innowacyjnych przedsiębiorstw, jak również wsparcia usług dla MŚP.
- (67) Program powinien wspierać synergię i komplementarność w odniesieniu do programu „Cyfrowa Europa”, ustanowionego na mocy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr [...] ⁷³, który ma na celu wspieranie cyfryzacji gospodarki Unii i sektora publicznego.
- (68) Ponadto program powinien również dążyć do uzyskania synergii z funduszem „Sprawiedliwość, Prawa i Wartości” ustanowionym rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr [...] ⁷⁴, który ma na celu wspieranie dalszego rozwoju europejskiej przestrzeni sprawiedliwości z myślą o skuteczności krajowych systemów sprawiedliwości i odgrywa zasadniczą rolę w kontekście tworzenia sprawiedliwej i efektywnej pod względem kosztów gospodarki europejskiej.
- (69) Program powinien dążyć do uzyskania do synergii z programem Erasmus ustanowionym rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) [...] ⁷⁵, Funduszem Solidarności Unii Europejskiej ustanowionym rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) [...] ⁷⁶ i Europejskim Funduszem Społecznym Plus ustanowionym rozporządzeniem Parlamentu

⁶⁶ COM(2017) 623 final.
⁶⁷ COM(2018) 442 final.
⁶⁸ COM(2018) 443 final.
⁶⁹ COM(2018) 372 final.
⁷⁰ COM(2018) 439 final.
⁷¹ COM(2018) 447 final.
⁷² COM(2018) 435 final.
⁷³ COM(2018) 434 final.
⁷⁴ COM(2018) 375 final.
⁷⁵ COM(2018) 367 final.
⁷⁶ COM(2018) 322 final, art. 10.

Europejskiego i Rady (UE) [...] ⁷⁷ w dziedzinie pracy i mobilności młodzieży, co jest niezbędne do sprawnego funkcjonowania rynku wewnętrznego.

- (70) Ponadto działania w odniesieniu do łańcucha żywnościowego, takie jak środki weterynaryjne i fitosanitarne w przypadku sytuacji kryzysowych dotyczących zdrowia zwierząt i roślin mogą zostać uzupełnione o interwencje rynkowe z unijnej wspólnej polityki rolnej ustanowionej na mocy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr [...] ⁷⁸.
- (71) W stosownych przypadkach działania realizowane w ramach programu należy wykorzystać w celu skorygowania niedoskonałości rynku lub nieoptymalnych sytuacji w zakresie inwestycji w proporcjonalny sposób, bez powielania ani wypierania finansowania prywatnego, a także powinny się one wyróżniać wyraźną europejską wartością dodaną.
- (72) Należy przekazać Komisji uprawnienia wykonawcze w zakresie przyjmowania programów prac do celów realizacji działań przyczyniających się do wysokiego poziomu zdrowia ludzi, zwierząt i roślin na wszystkich etapach łańcucha żywnościowego. Uprawnienia te powinny być wykonywane zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 ⁷⁹.
- (73) Rodzaje finansowania i metody realizacji na podstawie niniejszego rozporządzenia należy wybrać na podstawie ich potencjału w zakresie realizacji konkretnych celów przyjętych dla działań oraz uzyskania wyników, z uwzględnieniem w szczególności kosztów kontroli, obciążenia administracyjnego i przewidywanego ryzyka naruszenia przepisów. Powinno ono obejmować rozważenie możliwości zastosowania kwot ryczałtowych, stawek zryczałtowanych i kosztów jednostkowych oraz finansowania niepowiązanego z kosztami, o którym mowa w art. 125 ust. 1 rozporządzenia finansowego.
- (74) W celu zapewnienia regularnego monitorowania i sprawozdawczości od samego początku należy wprowadzić odpowiednie ramy służące do monitorowania działań i wyników programu. Tego rodzaju monitorowanie i sprawozdawczość powinny opierać się na wskaźnikach i umożliwiać pomiary efektów działań realizowanych w ramach programu względem uprzednio zdefiniowanych punktów odniesienia.
- (75) Zgodnie z pkt 22 i 23 Porozumienia międzyinstytucjonalnego z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie lepszego stanowienia prawa ⁸⁰ należy dokonać oceny tego programu na podstawie informacji zgromadzonych w oparciu o konkretne wymogi dotyczące monitorowania, przy czym należy unikać nadmiernej regulacji i obciążeń administracyjnych, zwłaszcza względem państw członkowskich. Wymogi te powinny, w stosownych przypadkach, obejmować mierzalne wskaźniki jako podstawę oceny oddziaływania programu w terenie.
- (76) Na podstawie chorób zwierzęcych, o których mowa w rozdziale 2 części I rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/429 ⁸¹, rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 2160/2003 ⁸² oraz rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE)

⁷⁷ COM(2018) 382 final.

⁷⁸ COM(2018) 393 final.

⁷⁹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. ustanawiające przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję (Dz.U. L 55 z 28.2.2011, s. 13).

⁸⁰ Dz.U. L 123 z 12.5.2016, s. 1.

⁸¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/429 z dnia 9 marca 2016 r. w sprawie przenośnych chorób zwierząt oraz zmieniające i uchylające niektóre akty w dziedzinie zdrowia zwierząt („Prawo o zdrowiu zwierząt”) (Dz.U. L 84 z 31.3.2016, s. 1).

⁸² Rozporządzenie (WE) nr 2160/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 17 listopada 2003 r. w sprawie zwalczania salmonelli i innych określonych odzwierzęcych czynników chorobotwórczych przenoszonych przez żywność (Dz.U. L 325 z 12.12.2003, s. 1).

nr 999/2001⁸³ należy ustanowić wykaz chorób zwierzęcych i odzwierzęcych, które kwalifikują się do finansowania w ramach środków nadzwyczajnych oraz do finansowania w ramach programów zwalczania, kontroli i nadzoru.

- (77) W celu uwzględnienia sytuacji spowodowanych przez choroby zwierząt mające znaczący wpływ na produkcję zwierzęcą lub handel, rozwój chorób odzwierzęcych, które stanowią zagrożenie dla ludzi, lub nowe sytuacje naukowe lub epidemiologiczne, jak również choroby zwierzęce, które mogą stanowić nowe zagrożenie dla Unii, należy przekazać Komisji uprawnienia do przyjęcia aktów zgodnie z art. 290 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej w odniesieniu do wprowadzenia zmian do tych wykazów chorób zwierzęcych i odzwierzęcych. W celu zapewnienia skutecznej oceny postępów programu w osiąganiu jego celów należy przekazać Komisji uprawnienia do przyjęcia aktów zgodnie z art. 290 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej w odniesieniu do przeglądu lub uzupełnienia wskaźników służących do pomiaru postępów w realizacji celów szczegółowych, jeśli zostanie to uznane za niezbędne, oraz do uzupełnienia tego rozporządzenia o przepisy dotyczące ustanowienia ram monitorowania i oceny. Szczególnie ważne jest, aby w czasie prac przygotowawczych Komisja prowadziła stosowne konsultacje, w tym na poziomie ekspertów, oraz aby konsultacje te prowadzone były zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym w sprawie lepszego stanowienia prawa z dnia 13 kwietnia 2016 r. W szczególności, aby zapewnić udział na równych zasadach Parlamentu Europejskiego i Rady w przygotowaniu aktów delegowanych, instytucje te otrzymują wszelkie dokumenty w tym samym czasie co eksperci państw członkowskich, a eksperci tych instytucji mogą systematycznie brać udział w posiedzeniach grup eksperckich Komisji zajmujących się przygotowaniem aktów delegowanych.
- (78) Zgodnie z [*reference to be updated as appropriate according to a new decision on OCTs*: art. 94 decyzji Rady 2013/755/UE⁸⁴] osoby i podmioty z siedzibą w krajach i terytoriach zamorskich (KTZ) kwalifikują się do finansowania z zastrzeżeniem zasad i celów programu oraz ewentualnych uzgodnień mających zastosowanie do państwa członkowskiego, z którym dany kraj lub terytorium zamorskie są powiązane.
- (79) Zgodnie z rozporządzeniem finansowym, rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 883/2013⁸⁵, rozporządzeniem Rady (Euratom, WE) nr 2988/95⁸⁶, rozporządzeniem Rady (Euratom, WE) nr 2185/96⁸⁷ i rozporządzeniem Rady (UE) 2017/1939⁸⁸ interesy finansowe Unii należy chronić za pomocą proporcjonalnych środków, w tym środków zapobiegania nieprawidłowościom i nadużyciom finansowym, ich wykrywania, korygowania i dochodzenia, a także odzyskiwania środków straconych,

⁸³ Rozporządzenie (WE) nr 999/2001 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 maja 2001 r. ustanawiające przepisy dotyczące zapobiegania, kontroli i zwalczania niektórych pasażowalnych encefalopatii gąbczastych (Dz.U. L 147 z 31.5.2001, s. 1).

⁸⁴ Decyzja Rady 2013/755/UE z dnia 25 listopada 2013 r. w sprawie stowarzyszenia krajów i terytoriów zamorskich z Unią Europejską („decyzja o stowarzyszeniu zamorskim”) (Dz.U. L 344 z 19.12.2013, s. 1).

⁸⁵ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 883/2013 z dnia 11 września 2013 r. dotyczące dochodzeń prowadzonych przez Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF) oraz uchylające rozporządzenie (WE) nr 1073/1999 Parlamentu Europejskiego i Rady i rozporządzenie Rady (Euratom) nr 1074/1999 (Dz.U. L 248 z 18.9.2013, s. 1).

⁸⁶ Rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 2988/95 z dnia 18 grudnia 1995 r. w sprawie ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich (Dz.U. L 312 z 23.12.1995, s. 1).

⁸⁷ Rozporządzenie Rady (Euratom, WE) nr 2185/96 z dnia 11 listopada 1996 r. w sprawie kontroli na miejscu oraz inspekcji przeprowadzanych przez Komisję w celu ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich przed nadużyciami finansowymi i innymi nieprawidłowościami (Dz.U. L 292 z 15.11.1996, s. 2).

⁸⁸ Rozporządzenie Rady (UE) 2017/1939 z dnia 12 października 2017 r. wdrażające wzmocnioną współpracę w zakresie ustanowienia Prokuratury Europejskiej (Dz.U. L 283 z 31.10.2017, s. 1).

nienależnie wypłaconych lub nieodpowiednio wykorzystanych oraz, w stosownych przypadkach, nakładania sankcji administracyjnych. W szczególności, zgodnie z rozporządzeniem (UE, Euratom) nr 883/2013 i rozporządzeniem (Euratom, WE) nr 2185/96 Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF) może prowadzić dochodzenia, w tym kontrole na miejscu i inspekcje, w celu ustalenia, czy miały miejsce nadużycie finansowe, korupcja lub jakiekolwiek inne nielegalne działanie, naruszające interesy finansowe Unii. Zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2017/1939 Prokuratura Europejska (EPPO) może prowadzić dochodzenia i ścigać nadużycia finansowe i inne nielegalne działania naruszające interesy finansowe Unii, jak przewidziano w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1371⁸⁹. Zgodnie z rozporządzeniem finansowym każda osoba lub podmiot, które otrzymują środki finansowe Unii, w pełni współpracują w celu ochrony interesów finansowych Unii, przyznają konieczne prawa i dostęp Komisji, OLAF-owi, EPPO i Europejskiemu Trybunałowi Obrachunkowemu (ETO) oraz zapewniają, aby wszelkie osoby trzecie uczestniczące w wykonaniu środków finansowych Unii przyznały tym organom równoważne prawa.

- (80) Do niniejszego rozporządzenia zastosowanie mają horyzontalne przepisy finansowe przyjęte przez Parlament Europejski i Radę na podstawie art. 322 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej. Przepisy te, ustanowione rozporządzeniem finansowym, określają w szczególności procedurę ustanawiania i wykonania budżetu w drodze dotacji, zamówień, nagród i wykonania pośredniego oraz przewidują kontrole wykonywania obowiązków przez podmioty upoważnione do działań finansowych. Przepisy przyjęte na podstawie art. 322 TFUE dotyczą również ochrony budżetu Unii w przypadku uogólnionych braków w zakresie praworządności w państwach członkowskich, jako że poszanowanie praworządności jest niezbędnym warunkiem wstępnym należytego zarządzania finansami i skutecznego finansowania Unii.
- (81) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679⁹⁰ reguluje przetwarzanie danych osobowych przeprowadzane w państwach członkowskich w kontekście niniejszego rozporządzenia i pod nadzorem właściwych organów państw członkowskich. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 45/2001⁹¹ reguluje przetwarzanie danych osobowych przeprowadzane przez Komisję w kontekście niniejszego rozporządzenia i pod nadzorem Europejskiego Inspektora Ochrony Danych. Wszelka wymiana lub przekazywanie informacji przez właściwe organy ma się odbywać zgodnie z zasadami dotyczącymi przekazywania danych osobowych, o których mowa w rozporządzeniu (UE) 2016/679, a wszelka wymiana lub przekazywanie informacji przez Komisję ma się odbywać zgodnie z zasadami dotyczącymi przekazywania danych osobowych, o których mowa w rozporządzeniu (WE) nr 45/2001.
- (82) Ponieważ cele niniejszego rozporządzenia nie mogą zostać osiągnięte w sposób wystarczający przez państwa członkowskie, natomiast ze względu na transgraniczny charakter kwestii związanych z tymi celami możliwe jest ich lepsze osiągnięcie na poziomie Unii, Unia może podjąć działania zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu o Unii

⁸⁹ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1371 z dnia 5 lipca 2017 r. w sprawie zwalczania za pośrednictwem prawa karnego nadużyć na szkodę interesów finansowych Unii (Dz.U. L 198 z 28.7.2017, s. 29).

⁹⁰ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz.U. L 119 z 4.5.2016, s. 1).

⁹¹ Rozporządzenie (WE) nr 45/2001 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2000 r. o ochronie osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych przez instytucje i organy wspólnotowe i o swobodnym przepływie takich danych (Dz.U. L 8 z 12.1.2001, s. 1).

Europejskiej. Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w tym artykule niniejsze rozporządzenie nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tych celów.

- (83) Program powinien mieć również na celu zapewnienie większej widoczności i spójności rynku wewnętrznego Unii, konkurencyjności przedsiębiorstw, w tym MŚP, oraz działań w dziedzinie statystyk europejskich na rzecz europejskich obywateli, przedsiębiorstw i administracji.
- (84) Rozporządzenie (UE) nr 99/2013, rozporządzenie (UE) nr 1287/2013, rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 254/2014⁹², rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 258/2014⁹³, rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 652/2014⁹⁴, rozporządzenie (UE) 2017/826 należy uchylić ze skutkiem od dnia 1 stycznia 2021 r.
- (85) Należy zapewnić płynne i łagodne przejście pomiędzy programami w dziedzinie konkurencyjności przedsiębiorstw i MŚP, ochrony konsumentów i użytkowników końcowych, konsumentów i użytkowników końcowych usług finansowych, procesu kształtowania polityki w dziedzinie usług finansowych, łańcucha żywnościowego i statystyk europejskich, ustanowionymi w rozporządzeniu (UE) nr 1287/2013, rozporządzeniu (UE) nr 254/2014, rozporządzeniu (UE) 2017/826, rozporządzeniu (UE) nr 258/2014, rozporządzeniu (UE) nr 652/2014, rozporządzeniu (UE) nr 99/2013 oraz w niniejszym programie, w szczególności w odniesieniu do kontynuacji środków wieloletnich oraz oceny sukcesów poprzedniego programu,

⁹² Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 254/2014 z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie wieloletniego programu na rzecz konsumentów na lata 2014–2020 oraz uchylające decyzję nr 1926/2006/WE (Dz.U. L 84 z 20.3.2014, s. 42).

⁹³ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 258/2014 z dnia 3 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia unijnego programu wspierania określonych działań w dziedzinach sprawozdawczości finansowej i badania sprawozdań finansowych na lata 2014–2020 oraz uchylające decyzję nr 716/2009/WE (Dz.U. L 105 z 8.4.2014, s. 1).

⁹⁴ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 652/2014 z dnia 15 maja 2014 r. ustanawiające przepisy w zakresie zarządzania wydatkami odnoszącymi się do łańcucha żywnościowego, zdrowia zwierząt i dobrostanu zwierząt oraz dotyczące zdrowia roślin i materiału przeznaczonego do reprodukcji roślin, zmieniające dyrektywy Rady 98/56/WE, 2000/29/WE i 2008/90/WE, rozporządzenia (WE) nr 178/2002, (WE) nr 882/2004 i (WE) nr 396/2005 Parlamentu Europejskiego i Rady, dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/128/WE i rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1107/2009 oraz uchylające decyzje Rady 66/399/EWG, 76/894/EWG i 2009/470/WE (Dz.U. L 189 z 27.6.2014, s. 1).

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

ROZDZIAŁ I

PRZEPISY OGÓLNE

Artykuł 1

Przedmiot

Niniejsze rozporządzenie ustanawia program na rzecz poprawy funkcjonowania rynku wewnętrznego i zwiększenia konkurencyjności przedsiębiorstw, w tym mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw, oraz ramy na potrzeby finansowania opracowywania, tworzenia i rozpowszechniania statystyk europejskich w rozumieniu art. 13 rozporządzenia (WE) nr 223/2009 („program”).

Określa ono cele programu, budżet na lata 2021–2027, formy finansowania unijnego oraz zasady dotyczące przyznawania takiego finansowania.

Artykuł 2

Definicje

Do celów niniejszego rozporządzenia stosuje się następujące definicje:

- 1) „działanie łączone” oznacza działania wspierane z budżetu UE, w tym działanie w ramach instrumentów łączonych zgodnie z art. 2 pkt 6 rozporządzenia finansowego, łączące bezzwrotne formy wsparcia lub instrumenty finansowe z budżetu UE oraz zwrotne formy wsparcia z instytucji finansowania rozwoju lub innych publicznych instytucji finansowych, a także z komercyjnych instytucji finansowych i od inwestorów;
- 2) „statystyki europejskie” oznaczają dane statystyczne opracowywane, tworzone i rozpowszechniane zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 223/2009;
- 3) „podmiot prawny” oznacza każdą osobę fizyczną lub prawną utworzoną i uznaną za taką na mocy prawa krajowego, unijnego lub międzynarodowego, która posiada osobowość prawną i która – działając w swoim własnym imieniu – może wykonywać prawa i podlegać obowiązkowi, albo podmiot nieposiadający osobowości prawnej zgodnie z art. 197 ust. 2 lit. c) rozporządzenia (UE, Euratom) Parlamentu Europejskiego i Rady („rozporządzenia finansowego”);
- 4) „mikroprzedsiębiorstwa oraz małe i średnie przedsiębiorstwa” oznaczają mikroprzedsiębiorstwa oraz małe i średnie przedsiębiorstwa zdefiniowane w zaleceniu Komisji 2003/361/WE⁹⁵ w wersji z dnia 6 maja 2003 r.;
- 5) „państwo trzecie” oznacza państwo, które nie jest członkiem Unii.

Artykuł 3

Cele programu

1. Program ma następujące cele ogólne:

⁹⁵ Zalecenie Komisji 2003/361/WE z dnia 6 maja 2003 r. dotyczące definicji mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw (Dz.U. L 124 z 20.5.2003, s. 36).

- a) poprawa funkcjonowania rynku wewnętrznego, a w szczególności ochrona i wzmocnienie pozycji obywateli, konsumentów i przedsiębiorstw, szczególnie mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP), poprzez egzekwowanie prawa Unii, ułatwienie dostępu do rynku, ustanawianie norm oraz działania na rzecz zdrowia ludzi, zdrowia zwierząt i roślin oraz dobrostanu zwierząt; wzmocnienie współpracy między właściwymi organami państw członkowskich oraz między właściwymi organami państw członkowskich a Komisją i agencjami zdecentralizowanymi Unii;
- b) zapewnienie porównywalnych i wiarygodnych danych statystycznych wysokiej jakości dotyczących Europy, stanowiących podstawę opracowywania, monitorowania i oceny wszystkich polityk Unii oraz ułatwiających podmiotom zaangażowanym w kształtowanie polityki, przedsiębiorstwom, przedstawicielom środowiska akademickiego, obywatelom i mediom podejmowanie świadomych decyzji i aktywne uczestniczenie w procesie demokratycznym.

2. Program ma następujące cele szczegółowe:

- a) zwiększenie skuteczności rynku wewnętrznego, ułatwienie zapobiegania powstawaniu przeszkód na tym rynku oraz ich usuwania, wspieranie opracowywania, wdrażania i egzekwowania prawa Unii w dziedzinach rynku wewnętrznego towarów i usług, zamówień publicznych i nadzoru rynku, jak również w dziedzinach prawa spółek oraz prawa umów i prawa stosunków pozaumownych, przeciwdziałania praniu pieniędzy, swobodnego przepływu kapitału, usług finansowych i konkurencji, w tym opracowywania narzędzi zarządzania;
- b) zwiększenie konkurencyjności przedsiębiorstw, ze szczególnym uwzględnieniem MŚP, oraz osiągnięcie dodatkowości poprzez środki zapewniające różne formy wsparcia dla MŚP, dostęp do rynków, w tym internacjonalizację MŚP, sprzyjające MŚP otoczenie biznesu, konkurencyjność sektorową, modernizację przemysłu oraz propagowanie przedsiębiorczości;
- c) zapewnienie skutecznego funkcjonowania rynku wewnętrznego poprzez procesy normalizacji, które:
 - (i) umożliwiają finansowanie normalizacji europejskiej oraz udział zainteresowanych stron w opracowywaniu norm europejskich;
 - (ii) wspierają opracowywanie wysokiej jakości międzynarodowych standardów sprawozdawczości finansowej i rewizji finansowej, ułatwiają ich włączenie do prawa Unii oraz wspierają innowacje i rozwój najlepszych praktyk w zakresie sprawozdawczości przedsiębiorstw;
- d) wspieranie interesów konsumentów oraz zapewnienie wysokiego poziomu ochrony konsumentów i bezpieczeństwa produktów poprzez:
 - (i) wzmocnienie pozycji, wspieranie i edukowanie konsumentów, przedsiębiorstw i społeczeństwa obywatelskiego; zapewnienie wysokiego poziomu ochrony konsumentów, zrównoważonej konsumpcji i bezpieczeństwa produktów, w szczególności przez wspieranie właściwych organów egzekwowania prawa i organizacji reprezentujących konsumentów oraz działań w zakresie współpracy; zapewnienie wszystkim konsumentom dostępu do środków dochodzenia roszczeń; oraz zapewnienie odpowiednich informacji o rynku i konsumentach;
 - (ii) zwiększenie udziału konsumentów, innych użytkowników końcowych usług finansowych oraz społeczeństwa obywatelskiego w kształtowaniu polityki

w dziedzinie usług finansowych; wspieranie lepszego zrozumienia sektora finansowego;

- e) przyczynianie się do wysokiego poziomu zdrowia ludzi, zwierząt i roślin na wszystkich etapach łańcucha żywnościowego i w obszarach powiązanych, w tym przez zapobieganie występowaniu chorób i organizmów szkodliwych oraz ich zwalczanie, wspieranie poprawy dobrostanu zwierząt oraz zrównoważonej produkcji i konsumpcji żywności;
- f) tworzenie i przekazywanie wysokiej jakości danych statystycznych dotyczących Europy w sposób terminowy, bezstronny i wydajny pod względem kosztów, za pośrednictwem zacieśnionych partnerstw w ramach Europejskiego Systemu Statystycznego, o którym mowa w art. 4 rozporządzenia (WE) nr 223/2009, oraz ze wszystkimi stosownymi stronami zewnętrznymi, przy wykorzystaniu wielu źródeł danych, zaawansowanych metod analizy danych, systemów inteligentnych oraz technologii cyfrowych.

Artykuł 4

Budżet

1. Pula środków finansowych na realizację programu na lata 2021–2027 wynosi 4 088 580 000 EUR w cenach bieżących.
2. W ramach kwoty, o której mowa w ust. 1, niżej wymienione kwoty orientacyjne przydziela się na następujące cele:
 - a) 1 000 000 000 EUR na cel, o którym mowa w art. 3 ust. 2 lit. b);
 - b) 188 000 000 EUR na cel, o którym mowa w art. 3 ust. 2 lit. d) ppkt (i);
 - c) 1 680 000 000 EUR na cel, o którym mowa w art. 3 ust. 2 lit. e);
 - d) 552 000 000 EUR na cel, o którym mowa w art. 3 ust. 2 lit. f).
3. Kwota, o której mowa w ust. 1, może być wykorzystana na pomoc techniczną i administracyjną w ramach realizacji programu, obejmującą w szczególności działania przygotowawcze, monitorowanie, kontrolę, audyt i ocenę oraz wykorzystanie sieci informatycznych w zakresie przetwarzania i wymiany informacji, jak również wykorzystanie i rozwój narzędzi informatycznych dla przedsiębiorstw.
4. W przypadku celu, o którym mowa w art. 3 ust. 2 lit. e), zobowiązania budżetowe z tytułu działań trwających dłużej niż jeden rok budżetowy można rozłożyć na kilka lat na roczne raty.
5. Na zasadzie odstępstwa od art. 111 ust. 2 rozporządzenia finansowego Komisja zaciąga zobowiązanie budżetowe z tytułu dotacji przyznanej na weterynaryjne i fitosanitarne środki nadzwyczajne w ramach celu szczegółowego, o którym mowa w art. 3 ust. 2 lit. e) niniejszego rozporządzenia, po dokonaniu oceny wniosków o płatności przedłożonych przez państwa członkowskie.
6. Środki przydzielone państwom członkowskim w ramach zarządzania dzielonego mogą, na ich wniosek, zostać przeniesione do programu. Komisja wykonuje te środki bezpośrednio zgodnie z art. 62 ust. 1 lit. a) rozporządzenia finansowego lub pośrednio zgodnie z lit. c) tego artykułu. W miarę możliwości środki te wykorzystuje się na rzecz danego państwa członkowskiego.

Artykuł 5

Państwa trzecie stowarzyszone z programem

Program jest otwarty dla następujących państw trzecich:

- a) członków Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu (EFTA), którzy są członkami Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG), zgodnie z warunkami określonymi w Porozumieniu EOG;
- b) państw przystępujących, państw kandydujących i potencjalnych państw kandydujących, zgodnie z ogólnymi zasadami i ogólnymi warunkami udziału tych państw w programach Unii, ustanowionymi w odpowiednich umowach ramowych i decyzjach rad stowarzyszenia lub w podobnych porozumieniach oraz zgodnie ze szczegółowymi warunkami ustanowionymi w porozumieniach między Unią a tymi państwami;
- c) państw objętych europejską polityką sąsiedztwa, zgodnie z ogólnymi zasadami i ogólnymi warunkami udziału tych państw w programach Unii, ustanowionymi w odpowiednich umowach ramowych i decyzjach rad stowarzyszenia lub w podobnych porozumieniach oraz zgodnie ze szczegółowymi warunkami ustanowionymi w porozumieniach między Unią a tymi państwami;
- d) państw trzecich, zgodnie z warunkami określonymi w szczegółowym porozumieniu regulującym udział tego państwa trzeciego w programach Unii, pod warunkiem że porozumienie to:
 - (i) zapewnia właściwą równowagę między wkładem państwa trzeciego uczestniczącego w programach Unii a osiąganymi przez nie korzyściami;
 - (ii) ustanawia warunki uczestnictwa w programach, obejmujące obliczenie wkładu finansowego do poszczególnych programów oraz ich koszty administracyjne;
 - (iii) nie powierza państwu trzeciemu uprawnień decyzyjnych w odniesieniu do programu;
 - (iv) gwarantuje prawo Unii do zapewniania należytego zarządzania finansami i ochrony jej interesów finansowych.

Wkład, o którym mowa w ppkt (ii), stanowi dochód przeznaczony na określony cel zgodnie z art. [21 ust. 5] rozporządzenia finansowego.

Artykuł 6

Realizacja i formy finansowania unijnego

1. Program jest realizowany według metody zarządzania bezpośredniego zgodnie z rozporządzeniem finansowym lub według metody zarządzania pośredniego z podmiotami, o których mowa w art. 62 ust. 1 lit. c) rozporządzenia finansowego.
2. Program może zapewniać finansowanie w dowolnej formie przewidzianej w rozporządzeniu finansowym, w szczególności w postaci dotacji, nagród i zamówień. Może również zapewniać finansowanie w formie instrumentów finansowych w ramach działań łączonych.
3. Z wkładów do mechanizmu wzajemnego ubezpieczenia można pokryć ryzyko związane z odzyskaniem środków należnych od beneficjentów i wkłady te uznaje się za wystarczającą gwarancję w ramach rozporządzenia finansowego. Zastosowanie mają przepisy określone w

[art. X] rozporządzenia XXX [rozporządzenia, które zastąpi rozporządzenie w sprawie funduszu gwarancyjnego]⁹⁶.

ROZDZIAŁ II

DOTACJE

Artykuł 7

Dotacje

Dotacje w ramach programu są przyznawane i zarządzane zgodnie z tytułem VIII rozporządzenia finansowego.

Artykuł 8

Działania kwalifikowalne

1. Do finansowania kwalifikują się wyłącznie działania służące realizacji celów, o których mowa w art. 3.
2. W szczególności kwalifikują się następujące działania służące realizacji celów, o których mowa w art. 3:
 - a) tworzenie właściwych warunków wzmocnienia pozycji wszystkich podmiotów rynku wewnętrznego, w tym przedsiębiorstw, obywateli, konsumentów, społeczeństwa obywatelskiego i organów publicznych, poprzez przejrzyste kampanie informacyjne i uświadamiające, wymianę najlepszych praktyk, promowanie dobrych praktyk, wymianę i upowszechnianie wiedzy specjalistycznej oraz organizowanie szkoleń;
 - b) zapewnienie mechanizmów umożliwiających obywatelom, konsumentom, użytkownikom końcowym oraz przedstawicielom społeczeństwa obywatelskiego i przedsiębiorstw z Unii wnoszenie wkładu w dyskusje polityczne, strategie polityczne i proces podejmowania decyzji, poprzez wspieranie funkcjonowania organizacji przedstawicielskich na poziomie krajowym i unijnym;
 - c) budowanie zdolności, ułatwianie i koordynowanie wspólnych działań między państwami członkowskimi, między właściwymi organami państw członkowskich oraz między właściwymi organami państw członkowskich a Komisją, agencjami zdecentralizowanymi Unii i organami państw trzecich;
 - d) wspieranie skutecznego egzekwowania i modernizacji ram prawnych Unii oraz ich szybkiego dostosowywania do nieustannie zmieniających się uwarunkowań, w tym poprzez gromadzenie i analizę danych; badania, oceny i zalecenia dotyczące polityki; organizowanie działań demonstracyjnych i projektów pilotażowych; działania komunikacyjne; opracowywanie specjalnych narzędzi informatycznych służących zapewnieniu przejrzystego i wydajnego funkcjonowania rynku wewnętrznego.
3. Następujące działania służące realizacji celu szczegółowego, o którym mowa w art. 3 ust. 2 lit. b), kwalifikują się do finansowania:

⁹⁶

[to add].

- a) zapewnianie różnych form wsparcia dla MŚP;
 - b) ułatwianie MŚP dostępu do rynków, wspieranie ich w stawianiu czoła globalnym i społecznym wyzwaniom oraz w internacjonalizacji działalności, jak również umacnianie wiodącej pozycji Unii w przemyśle w ramach globalnych łańcuchów wartości, obejmujące Europejską Sieć Przedsiębiorczości;
 - c) rozwiązywanie problemów związanych z barierami rynkowymi i obciążeniami administracyjnymi oraz tworzenie sprzyjającego otoczenia biznesu w celu umożliwienia MŚP czerpania korzyści z rynku wewnętrznego;
 - d) ułatwianie rozwoju przedsiębiorstw, w tym rozwoju umiejętności, oraz transformacji przemysłowej obejmującej wszystkie sektory produkcji i usług;
 - e) wspieranie konkurencyjności przedsiębiorstw i całych sektorów gospodarki oraz wspieranie wdrażania innowacji przez MŚP oraz współpracy MŚP w ramach łańcucha wartości poprzez strategiczne łączenie ekosystemów i klastrów, obejmujące wspólną inicjatywę na rzecz klastrów;
 - f) promowanie otoczenia biznesu sprzyjającego przedsiębiorczości oraz kultury przedsiębiorczości, obejmujące program mentoringu dla początkujących przedsiębiorców oraz wspieranie przedsiębiorstw typu *start-up*, stabilnego rozwoju działalności oraz przedsiębiorstw typu *scale-up*.
4. Do finansowania kwalifikują się działania określone w art. 15 i 16 rozporządzenia (UE) nr 1025/2012 i służące realizacji celu szczegółowego, o którym mowa w art. 3 ust. 2 lit. c) ppkt (i) niniejszego rozporządzenia.
5. Do finansowania kwalifikują się działania służące realizacji celu szczegółowego, o którym mowa w art. 3 ust. 2 lit. c) ppkt (ii), zapewniające wsparcie dla działań mających na celu opracowywanie, stosowanie, ocenę i monitorowanie międzynarodowych standardów w dziedzinach sprawozdawczości finansowej i rewizji finansowej oraz nadzór nad procesami stanowienia tych standardów.
6. Do finansowania kwalifikują się działania określone w załączniku I służące realizacji celu szczegółowego, o którym mowa w art. 3 ust. 2 lit. e).
7. Do finansowania kwalifikują się działania określone w załączniku II służące realizacji celu szczegółowego, o którym mowa w art. 3 ust. 2 lit. f).

Artykuł 9

Kwalifikujące się podmioty

- 1. Oprócz kryteriów określonych w art. 197 rozporządzenia finansowego zastosowanie mają kryteria kwalifikowalności określone w ust. 2–7 niniejszego artykułu.
- 2. Oprócz podmiotów, które spełniają warunki kwalifikowalności określone w ust. 3–7, w ramach programu kwalifikują się następujące podmioty:
 - a) podmioty prawne z siedzibą w jednym z następujących państw:
 - (i) państwo członkowskie lub powiązany z nim kraj lub terytorium zamorskie;
 - (ii) państwo trzecie stowarzyszone z programem zgodnie z art. 5;
 - b) wszelkie podmioty prawne utworzone na mocy prawa unijnego lub wszelkie organizacje międzynarodowe;

c) podmioty prawne z siedzibą w państwie trzecim, które nie jest stowarzyszone z programem, w drodze wyjątku kwalifikują się do uczestnictwa, pod warunkiem że działanie służy realizacji celów Unii, a działalność prowadzona poza Unią przyczynia się do zwiększenia skuteczności interwencji przeprowadzanych na terytoriach państw członkowskich, do których zastosowanie mają Traktaty.

3. Podmioty prawne z siedzibą w państwie trzecim, które nie jest stowarzyszone z programem, mogą uczestniczyć w następujących działaniach:

- a) działaniach służących realizacji celu szczegółowego, o którym mowa w art. 3 ust. 2 lit. b);
- b) działaniach wspierających ochronę konsumentów i służących realizacji celu szczegółowego, o którym mowa w art. 3 ust. 2 lit. d) ppkt (i).

Podmioty uczestniczące w działaniach, o których mowa w lit. a) i b), nie są uprawnione do otrzymywania wkładów finansowych Unii, z wyjątkiem przypadków, gdy jest to nieodzowne dla programu, zwłaszcza pod względem konkurencyjności oraz dostępu do rynków dla przedsiębiorstw unijnych lub pod względem ochrony konsumentów zamieszkałych w Unii. Wyjątek ten nie dotyczy podmiotów nastawionych na zysk.

4. W przypadku działań służących realizacji celu szczegółowego, o którym mowa w art. 3 ust. 2 lit. c) ppkt (i) niniejszego rozporządzenia, kwalifikują się podmioty określone w art. 15 i 16 rozporządzenia (UE) nr 1025/2012.

5. W przypadku działań wspierających ochronę konsumentów i służących realizacji celu szczegółowego, o którym mowa w art. 3 ust. 2 lit. d) ppkt (i), oraz związanych z Siecią Europejskich Centrów Konsumentkich kwalifikują się następujące podmioty:

- a) podmiot wyznaczony przez państwo członkowskie lub państwo trzecie, o którym mowa w art. 5, który jest podmiotem nienastawionym na zysk wybranym w trybie przejrzystej procedury;
- b) podmiot publiczny.

6. Państwa trzecie, stowarzyszone lub niestowarzyszone z programem, kwalifikują się w przypadku następujących działań służących realizacji celu szczegółowego, o którym mowa w art. 3 ust. 2 lit. e):

- a) środków ochrony zastosowanych w przypadku bezpośredniego zagrożenia dla statusu zdrowia w Unii w wyniku wystąpienia lub rozwoju na terytorium państwa trzeciego lub państwa członkowskiego jednej z chorób zwierząt i chorób odzwierzęcych wymienionych w załączniku III lub jednego ze szkodników roślin wymienionych w programie prac, o którym mowa w art. 16;
- b) środków ochrony lub innych stosownych działań zastosowanych celem wsparcia statusu zdrowia roślin w Unii.

Komisja jest uprawniona do przyjęcia aktów delegowanych zgodnie z art. 20 w celu zmiany załącznika III, jeżeli jest to konieczne w celu uwzględnienia sytuacji spowodowanych przez choroby zwierząt, które mają znaczący wpływ na produkcję zwierzęcą lub handel zwierzętami, rozwoju chorób odzwierzęcych, które stanowią zagrożenie dla ludzi, nowej sytuacji naukowej lub epidemiologicznej, jak również tych chorób zwierzęcych, które mogą stanowić nowe zagrożenie dla Unii.

Z wyjątkiem przypadków chorób zwierzęcych i szkodników roślin, które mają znaczący wpływ dla Unii, państwa niestowarzyszone z programem powinny zasadniczo same finansować swój udział w działaniach, o których mowa w lit. a) i b).

7. W przypadku działań służących realizacji celu szczegółowego, o którym mowa w art. 3 ust. 2 lit. f) niniejszego rozporządzenia, kwalifikują się następujące podmioty prawne:
- a) krajowe urzędy statystyczne i inne organy krajowe, o których mowa w art. 5 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 223/2009;
 - b) w przypadku działań wspierających sieci współpracy – inne podmioty działające w dziedzinie statystyki, które nie są organami, o których mowa w lit. a) niniejszego ustępu;
 - c) podmioty nienastawione na zysk, które są niezależne od interesów branżowych, handlowych, biznesowych lub innego rodzaju sprzecznych interesów, a ich głównymi celami i działaniami są propagowanie i wspieranie wdrażania Europejskiego kodeksu praktyk statystycznych, o którym mowa w art. 11 rozporządzenia (WE) nr 223/2009, oraz wdrażanie nowych metod tworzenia statystyk europejskich, których celem jest zwiększenie wydajności i poprawa jakości na poziomie Unii.

Artykuł 10

Wyznaczeni beneficjenci

Następujące podmioty mogą otrzymać dotację w ramach programu bez zaproszenia do składania wniosków:

- a) w przypadku działań w dziedzinie nadzoru rynku służących realizacji celu szczegółowego, o którym mowa w art. 3 ust. 2 lit. a) niniejszego rozporządzenia – organy nadzoru rynku państw członkowskich, o których mowa w art. 17 rozporządzenia (WE) nr 765/2008 i art. 11 [wniosku w sprawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego przepisy i procedury w zakresie zgodności z prawodawstwem harmonizacyjnym Unii dotyczącym produktów i jego egzekwowania]⁹⁷;
- b) w przypadku działań w dziedzinie akredytacji i nadzoru rynku służących realizacji celu szczegółowego, o którym mowa w art. 3 ust. 2 lit. a) niniejszego rozporządzenia – jednostka uznana zgodnie z art. 14 rozporządzenia (WE) nr 765/2008 na potrzeby prowadzenia działań, o których mowa w art. 32 rozporządzenia (WE) nr 765/2008;
- c) w przypadku działań służących realizacji celu szczegółowego, o którym mowa w art. 3 ust. 2 lit. c) ppkt (i) niniejszego rozporządzenia – podmioty, o których mowa w art. 17 rozporządzenia (UE) nr 1025/2012;
- d) w przypadku działań służących realizacji celu szczegółowego, o którym mowa w art. 3 ust. 2 lit. c) ppkt (ii) – Europejska Grupa Doradcza ds. Sprawozdawczości Finansowej (EFRAG), Fundacja Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej oraz Rada Nadzoru nad Interesem Publicznym (PIOB);
- e) w przypadku działań służących realizacji celu szczegółowego, o którym mowa w art. 3 ust. 2 lit. d) ppkt (i), w odniesieniu do reprezentowania interesów konsumentów na poziomie Unii – *Bureau Européen des Unions de Consommateurs* (BEUC, Europejska Organizacja Konsumentów) oraz *European Association for the Coordination of Consumer Representation in Standardisation* (ANEC, Europejskie Stowarzyszenie na rzecz Koordynowania Reprezentacji Konsumentów w Procesie Standaryzacji), pod warunkiem że nie mają one

⁹⁷

COM(2017) 795 final.

sprzecznych interesów i reprezentują za pośrednictwem swoich członków interesy unijnych konsumentów w co najmniej dwóch trzecich państw członkowskich;

- f) w przypadku działań służących realizacji celu szczegółowego, o którym mowa w art. 3 ust. 2 lit. d) ppkt (ii) – organizacje *Finance Watch* i *Better Finance*, z zastrzeżeniem następujących warunków, których spełnienie podlega corocznej ocenie:
- (i) podmioty te utrzymują status podmiotu pozarządowego, nienastawionego na zysk i niezależnego od branży, handlu lub biznesu;
 - (ii) nie mają one sprzecznych interesów i reprezentują za pośrednictwem swoich członków interesy unijnych konsumentów oraz innych użytkowników końcowych w dziedzinie usług finansowych;
- g) w przypadku działań służących realizacji celu szczegółowego, o którym mowa w art. 3 ust. 2 lit. e) niniejszego rozporządzenia:
- (i) właściwe organy państw członkowskich i ich podmioty powiązane, laboratoria referencyjne Unii Europejskiej i ośrodki referencyjne Unii Europejskiej, o których mowa w art. 92, 95 i 97 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/625⁹⁸, oraz organizacje międzynarodowe;
 - (ii) wyłącznie w przypadku działań opisanych w art. 9 ust. 6 lit. a) i b) niniejszego rozporządzenia – państwa trzecie, stowarzyszone lub niestowarzyszone z programem;
- h) w przypadku działań służących realizacji celu szczegółowego, o którym mowa w art. 3 ust. 2 lit. f) niniejszego rozporządzenia – krajowe urzędy statystyczne i inne organy krajowe, o których mowa w art. 5 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 223/2009.

Artykuł 11

Kryteria oceny i kwalifikacji

W przypadku działań służących realizacji celu(-ów) szczegółowego(-ych), o którym(-ych) mowa w art. 3 ust. 2, komitet(y) oceniający(-e) może(-gą) składać się w całości lub w części z ekspertów zewnętrznych.

Artykuł 12

Zasady współfinansowania

1. W przypadku działań służących realizacji celu szczegółowego, o którym mowa w art. 3 ust. 2 lit. a) niniejszego rozporządzenia, w odniesieniu do organów nadzoru rynku państw członkowskich i państw trzecich stowarzyszonych z programem i w odniesieniu do unijnych obiektów badawczych, o których mowa w art. 20 [wniosku w sprawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego przepisy i procedury w zakresie zgodności

⁹⁸ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/625 z dnia 15 marca 2017 r. w sprawie kontroli urzędowych i innych czynności urzędowych przeprowadzanych w celu zapewnienia stosowania prawa żywnościowego i paszowego oraz zasad dotyczących zdrowia i dobrostanu zwierząt, zdrowia roślin i środków ochrony roślin, zmieniające rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 999/2001, (WE) nr 396/2005, (WE) nr 1069/2009, (WE) nr 1107/2009, (UE) nr 1151/2012, (UE) nr 652/2014, (UE) 2016/429 i (UE) 2016/2031, rozporządzenia Rady (WE) nr 1/2005 i (WE) nr 1099/2009 oraz dyrektywy Rady 98/58/WE, 1999/74/WE, 2007/43/WE, 2008/119/WE i 2008/120/WE, oraz uchylające rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 854/2004 i (WE) nr 882/2004, dyrektywy Rady 89/608/EWG, 89/662/EWG, 90/425/EWG, 91/496/EWG, 96/23/WE, 96/93/WE i 97/78/WE oraz decyzję Rady 92/438/EWG (rozporządzenie w sprawie kontroli urzędowych) (Dz.U. L 95 z 7.4.2017, s. 1).

z prawodawstwem harmonizacyjnym Unii dotyczącym produktów i jego egzekwowania], w ramach programu można finansować do 100 % kosztów kwalifikowalnych działania, pod warunkiem że nie jest naruszona zasada współfinansowania określona w rozporządzeniu finansowym.

2. W przypadku dotacji przyznanych Radzie Nadzoru nad Interesem Publicznym (PIOB) na potrzeby realizacji celu szczegółowego, o którym mowa w art. 3 ust. 2 lit. c) ppkt (ii), jeżeli w danym roku finansowanie przez Międzynarodową Federację Księgowych (IFAC) osiągnie poziom przekraczający dwie trzecie łącznego rocznego finansowania, roczny wkład w tym roku ogranicza się do maksymalnej kwoty określonej w programie prac, o którym mowa w art. 16.
3. W przypadku działań służących realizacji celu szczegółowego, o którym mowa w art. 3 ust. 2 lit. e) niniejszego rozporządzenia, w ramach programu można finansować do 100 % kosztów kwalifikowalnych, pod warunkiem że nie jest naruszona zasada współfinansowania określona w art. 190 rozporządzenia finansowego.
4. W przypadku działań służących realizacji celu szczegółowego, o którym mowa w art. 3 ust. 2 lit. f) niniejszego rozporządzenia, w ramach programu można finansować do 95 % kosztów kwalifikowalnych działań wspierających sieci współpracy, o których mowa w art. 15 rozporządzenia (WE) nr 223/2009.

Artykuł 13

Koszty kwalifikowalne

Oprócz kryteriów określonych w art. 186 rozporządzenia finansowego następujące kryteria kwalifikowalności kosztów mają zastosowanie w odniesieniu do działań służących realizacji celu szczegółowego, o którym mowa w art. 3 ust. 2 lit. e) niniejszego rozporządzenia:

- a) koszty muszą zostać uznane za kwalifikowalne przed datą rozpoczęcia działania, jak określono w art. 193 ust. 2 lit. b) rozporządzenia finansowego;
- b) koszty te mogą również zostać uznane za kwalifikowalne w wyniku zastosowania środków w związku z podejrzeniem wystąpienia choroby lub obecności organizmu szkodliwego, pod warunkiem że ich wystąpienie lub obecność zostały następnie potwierdzone.

Koszty, o których mowa w akapicie pierwszym lit. a), są kwalifikowalne od daty zgłoszenia Komisji wystąpienia choroby lub obecności organizmu szkodliwego.

Artykuł 14

Finansowanie skumulowane, uzupełniające i łączone

1. Działanie, które otrzymało wkład z innego programu unijnego, może również otrzymać wkład w ramach programu, pod warunkiem że wkład z obu programów nie pokrywa tych samych kosztów. Do każdego wkładu do danego działania zastosowanie mają przepisy dotyczące odpowiedniego programu unijnego, z którego pochodzi ten wkład. Finansowanie skumulowane nie może przekraczać całkowitych kosztów kwalifikowalnych działania, a wsparcie z różnych programów unijnych można obliczać proporcjonalnie zgodnie z dokumentami określającymi warunki wsparcia.
2. Działania, którym przyznano certyfikat „pieczęci doskonałości” lub które spełniają wszystkie następujące warunki porównawcze:

- a) zostały ocenione w ramach zaproszenia do składania wniosków w ramach programu;
- b) spełniają minimalne wymagania jakościowe określone w tym zaproszeniu do składania wniosków;
- c) nie mogą być finansowane w ramach tego zaproszenia do składania wniosków ze względu na ograniczenia budżetowe;

mogą otrzymać wsparcie ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus lub Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich zgodnie z art. [67] ust. 5 rozporządzenia (UE) XX [rozporządzenie w sprawie wspólnych przepisów] i art. [8] rozporządzenia (UE) XX [w sprawie finansowania wspólnej polityki rolnej, zarządzania nią i monitorowania jej], pod warunkiem że działania te są zgodne z celami danego programu. Zastosowanie mają przepisy dotyczące funduszu, z którego pochodzi wsparcie.

- 3. Działanie może otrzymać wsparcie z jednego programu unijnego lub z większej ich liczby. W takich przypadkach wydatki zadeklarowane we wniosku o płatność w ramach jednego programu nie mogą zostać zadeklarowane we wniosku o płatność w ramach innego programu.
- 4. Kwotę wydatków, którą należy podać we wniosku o płatność, można obliczyć proporcjonalnie w odniesieniu do każdego programu, zgodnie z dokumentem określającym warunki wsparcia.

ROZDZIAŁ III

DZIAŁANIA ŁĄCZONE

Artykuł 15

Działania łączone

Działania łączone ustanowione w ramach niniejszego programu realizowane są zgodnie z rozporządzeniem [InvestEU] oraz tytułem X rozporządzenia finansowego.

ROZDZIAŁ IV

PROGRAMOWANIE, MONITOROWANIE, WDRAŻANIE I KONTROLA

Artykuł 16

Realizacja programu

- 1. Program jest realizowany poprzez programy prac, o których mowa w art. 110 rozporządzenia finansowego. W stosownych przypadkach programy prac określają całkowitą kwotę zarezerwowaną na działania łączone.
- 2. Programy prac służące realizacji celu szczegółowego, o którym mowa w art. 3 ust. 2 lit. e), określone w załączniku I, są uchwalane przez Komisję w drodze aktów wykonawczych. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 21 ust. 2.

3. Na zasadzie odstępstwa od ust. 1 niniejszego artykułu działania służące realizacji celu szczegółowego, o którym mowa w art. 3 ust. 2 lit. f) niniejszego rozporządzenia, określone w załączniku II do niniejszego rozporządzenia, są realizowane zgodnie z art. 14 i 17 rozporządzenia (WE) nr 223/2009.

Artykuł 17

Monitorowanie i sprawozdawczość

1. Wskaźniki odzwierciedlające postępy w realizacji programu w odniesieniu do celów szczegółowych określonych w art. 3 ust. 2 przedstawiono w załączniku IV.
2. Aby zapewnić skuteczną ocenę postępów w realizacji programu w odniesieniu do jego celów Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 20 w celu zmiany lub uzupełnienia wskaźników w załączniku IV, jeżeli uznaje się to za konieczne, oraz w celu uzupełnienia niniejszego rozporządzenia przepisami dotyczącymi ustanowienia ram monitorowania i oceny.
3. System sprawozdawczości dotyczącej realizacji celów zapewnia wydajne, skuteczne i terminowe gromadzenie danych na potrzeby monitorowania realizacji programu i jego rezultatów. W tym celu na odbiorców środków unijnych oraz, w stosownych przypadkach, państwa członkowskie nakłada się proporcjonalne wymogi dotyczące sprawozdawczości.

Artykuł 18

Ocena

1. Oceny przeprowadza się w terminie pozwalającym na uwzględnienie ich wyników w procesie decyzyjnym.
2. Ocena śródkresowa programu przeprowadzana jest z chwilą, gdy dostępne są wystarczające informacje na temat realizacji programu, jednak nie później niż w ciągu czterech lat od rozpoczęcia realizacji programu.
3. W odniesieniu do działań służących realizacji celu szczegółowego, o którym mowa w art. 3 ust. 2 lit. c) ppkt (ii), Komisja przygotowuje roczne sprawozdanie na temat działalności Fundacji Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej w dziedzinie rozwoju Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej oraz na temat działalności PIOB i EFRAG. Komisja przekazuje to sprawozdanie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.
4. Zgodnie z art. 13 rozporządzenia (WE) nr 223/2009 Komisja konsultuje się z Komitetem ds. Europejskiego Systemu Statystycznego w sprawie tych części ocen, które dotyczą działań służących realizacji celu szczegółowego, o którym mowa w art. 3 ust. 2 lit. f) niniejszego rozporządzenia, przed ich przyjęciem i przedłożeniem Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.
5. Po zakończeniu realizacji programu, lecz nie później niż cztery lata po upływie okresu określonego w art. 1, Komisja przeprowadza ocenę końcową programu.
6. Komisja przekazuje wnioski z tych ocen, opatrzone własnymi komentarzami, Parlamentowi Europejskiemu, Radzie, Europejskiemu Komitetowi Ekonomiczno-Społecznemu i Komitetowi Regionów.

Artykuł 19

Ochrona interesów finansowych Unii

W przypadku gdy państwo trzecie uczestniczy w programie na podstawie decyzji wydanej na mocy umowy międzynarodowej lub innego instrumentu prawnego, przyznaje ono właściwemu urzędnikowi zatwierdzającemu, Europejskiemu Urzędowi ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF) i Europejskiemu Trybunałowi Obrachunkowemu uprawnienia i prawa dostępu niezbędne im do wykonywania w pełni ich odpowiednich kompetencji. W przypadku OLAF takie prawa obejmują prawa do prowadzenia dochodzeń, w tym kontroli na miejscu i inspekcji, zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 883/2013 dotyczącym dochodzeń prowadzonych przez Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF).

Artykuł 20

Wykonywanie przekazanych uprawnień

1. Powierzenie Komisji uprawnień do przyjęcia aktów delegowanych podlega warunkom określonym w niniejszym artykule.
2. Uprawnienia do przyjęcia aktów delegowanych, o których mowa w art. 9 i 17, powierza się Komisji do dnia 31 grudnia 2028 r.
3. Przekazanie uprawnień, o którym mowa w art. 9 i 17, może zostać w dowolnym momencie odwołane przez Parlament Europejski lub przez Radę. Decyzja o odwołaniu kończy przekazanie określonych w niej uprawnień. Decyzja o odwołaniu staje się skuteczna od następnego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* lub w określonym w tej decyzji późniejszym terminie. Nie wpływa ona na ważność jakichkolwiek już obowiązujących aktów delegowanych.
4. Przed przyjęciem aktu delegowanego Komisja konsultuje się z ekspertami wyznaczonymi przez każde państwo członkowskie zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym w sprawie lepszego stanowienia prawa z dnia 13 kwietnia 2016 r.
5. Niezwłocznie po przyjęciu aktu delegowanego Komisja przekazuje go równocześnie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.
6. Akt delegowany przyjęty na podstawie art. 9 i 17 wchodzi w życie tylko wówczas, gdy ani Parlament Europejski, ani Rada nie wyraziły sprzeciwu w terminie dwóch miesięcy od przekazania tego aktu Parlamentowi Europejskiemu i Radzie, lub gdy, przed upływem tego terminu, zarówno Parlament Europejski, jak i Rada poinformowały Komisję, że nie wniosą sprzeciwu. Termin ten przedłuża się o dwa miesiące z inicjatywy Parlamentu Europejskiego lub Rady.

Artykuł 21

Procedura komitetowa

1. Komisję wspiera Stały Komitet ds. Łącucha Żywnościowego i Zdrowia Zwierząt utworzony na mocy art. 58 rozporządzenia (WE) nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady⁹⁹. Komitet ten jest komitetem w rozumieniu rozporządzenia (UE) nr 182/2011.
2. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 5 rozporządzenia (UE) nr 182/2011.

W przypadku gdy opinia komitetu ma zostać uzyskana w drodze procedury pisemnej, procedura ta kończy się bez osiągnięcia rezultatu, gdy – przed upływem terminu na wydanie opinii – zdecyduje o tym przewodniczący komitetu lub wniesie o to zwykła większość członków komitetu.

ROZDZIAŁ V

PRZEPISY PRZEJŚCIOWE I KOŃCOWE

Artykuł 22

Informacja, komunikacja i promocja

1. Odbiorcy finansowania unijnego uznają pochodzenie i zapewniają eksponowanie finansowania unijnego (w szczególności podczas promowania działań i ich rezultatów) poprzez dostarczanie spójnych, skutecznych i proporcjonalnych informacji skierowanych do różnych grup odbiorców, w tym do mediów i opinii publicznej.
2. Komisja prowadzi działania informacyjne i komunikacyjne związane z programem, jego działaniami i rezultatami. Zasoby finansowe przydzielone na program przyczyniają się również do komunikacji instytucjonalnej w zakresie priorytetów politycznych Unii, o ile są one związane z celami, o których mowa w art. 3.
3. Komisja (EUROSTAT) prowadzi działania informacyjne i komunikacyjne związane z realizacją celu szczegółowego, o którym mowa w art. 3 ust. 2 lit. f), oraz z powiązanymi z nim działaniami i rezultatami, jeżeli dotyczą one opracowywania, tworzenia i rozpowszechniania statystyk europejskich, zgodnie z zasadami statystycznymi określonymi w rozporządzeniu (WE) nr 223/2009.

Artykuł 23

Uchylenie

Rozporządzenia (UE) nr 99/2013, (UE) nr 1287/2013, (UE) nr 254/2014, (UE) nr 258/2014, (UE) nr 652/2014 i (UE) 2017/826 tracą moc ze skutkiem od dnia 1 stycznia 2021 r.

⁹⁹ Rozporządzenie (WE) nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2002 r. ustanawiające ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołujące Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności oraz ustanawiające procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności (Dz.U. L 31 z 1.2.2002, s. 1).

Artykuł 24

Przepisy przejściowe

1. Niniejsze rozporządzenie nie ma wpływu na kontynuację lub modyfikację danych działań, aż do ich zamknięcia, zgodnie z rozporządzeniami (UE) nr 99/2013, (UE) nr 1287/2013, (UE) nr 254/2014, (UE) nr 258/2014, (UE) nr 652/2014 i (UE) 2017/826, które nadal stosuje się do danych działań aż do ich zamknięcia.
2. Z puli środków finansowych przeznaczonych na program można również pokrywać wydatki na wsparcie techniczne i administracyjne na potrzeby przejścia między programem a środkami przyjętymi w ramach poprzednich programów ustanowionych aktami wymienionymi w ust. 1.
3. W razie potrzeby w budżecie obejmującym okres po 2027 r. mogą zostać zapisane środki na pokrycie wydatków przewidzianych w art. 4 ust. 3, aby umożliwić zarządzanie działaniami, które nie zostaną zakończone do dnia 31 grudnia 2027 r.

Artykuł 25

Wejście w życie

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie dwudziestego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie stosuje się od dnia 1 stycznia 2021 r.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia [...] r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego
Przewodniczący

W imieniu Rady
Przewodniczący

OCENA SKUTKÓW FINANSOWYCH REGULACJI

1. STRUKTURA WNIOSKU/INICJATYWY

- 1.1. Tytuł wniosku/inicjatywy
- 1.2. Obszary polityki, których dotyczy wnioski/inicjatywa (*klaster programów*)
- 1.3. Charakter wniosku/inicjatywy
- 1.4. Uzasadnienie wniosku/inicjatywy
- 1.5. Okres trwania wniosku/inicjatywy i jego wpływ finansowy
- 1.6. Planowane tryby zarządzania

2. ŚRODKI ZARZĄDZANIA

- 2.1. Zasady nadzoru i sprawozdawczości
- 2.2. System zarządzania i kontroli
- 2.3. Środki zapobiegania nadużyciom finansowym i nieprawidłowościom

3. SZACUNKOWY WPŁYW FINANSOWY WNIOSKU/INICJATYWY

- 3.1. Działy wieloletnich ram finansowych i linie budżetowe po stronie wydatków, na które wnioski/inicjatywa ma wpływ
- 3.2. Szacunkowy wpływ na wydatki
 - 3.2.1. *Synteza szacunkowego wpływu na wydatki*
 - 3.2.2. *Szacunkowy wpływ na środki administracyjne*
 - 3.2.3. *Udział osób trzecich w finansowaniu*
- 3.3. Szacunkowy wpływ na dochody

OCENA SKUTKÓW FINANSOWYCH REGULACJI

1. STRUKTURA WNIOSKU/INICJATYWY

1.1. Tytuł wniosku/inicjatywy

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY ustanawiające program na rzecz jednolitego rynku, konkurencyjności MŚP oraz statystyk europejskich na lata 2021–2027 oraz uchylające rozporządzenia (UE) nr 99/2013, (UE) nr 1287/2013, (UE) nr 254/2014, (UE) nr 258/2014, (UE) nr 652/2014 i (UE) 2017/826

1.2. Obszary polityki, których dotyczy wniosek/inicjatywa (*klaster programów*)

Jednolity rynek, innowacje i agenda cyfrowa

1.3. Wniosek/inicjatywa dotyczy:

☒ nowego działania

☐ nowego działania, będącego następstwem projektu pilotażowego/działania przygotowawczego¹⁰⁰

☒ przedłużenia bieżącego działania

☒ połączenia lub przekształcenia co najmniej jednego działania pod kątem innego/nowego działania

1.4. Uzasadnienie wniosku/inicjatywy

1.4.1. *Potrzeby, które należy zaspokoić w perspektywie krótko- lub długoterminowej, w tym szczegółowy terminarz przebiegu realizacji inicjatywy*

Utworzenie wewnętrznej struktury zarządzania na potrzeby koordynacji między służbami, wspólnego podejścia do ustanawiania programów prac, monitorowania i sprawozdawczości na temat realizacji programu i osiągnięcia rezultatów.

Przekazanie uprawnień agencjom wykonawczym, przygotowanie dokumentacji programu oraz standardowych dokumentów na potrzeby jego realizacji. Dostosowanie systemów zarządzania programem.

W odniesieniu do konkurencyjności, MŚP i rynku wewnętrznego:

– utworzenie partnerstw na rzecz Europejskiej Sieci Przedsiębiorczości, programu wymiany dla przedsiębiorców, wspólnej inicjatywy na rzecz klastrów i partnerstw na rzecz normalizacji.

1.4.2. *Wartość dodana z tytułu zaangażowania Unii*

Przyczyny działania na poziomie europejskim (ex ante):

Działanie na poziomie Unii jest niezbędne do zapewnienia spójnego rozwoju jednolitego rynku, niedyskryminacji, ochrony konsumentów, skutecznej konkurencji, rozwoju zdolności w państwach członkowskich, jak również współpracy i zaufania między państwami członkowskimi, rozwiązania problemów o charakterze

¹⁰⁰

O którym mowa w art. 58 ust. 2 lit. a) lub b) rozporządzenia finansowego.

transgranicznym i zapewnienia bezpieczeństwa jednolitego rynku. Program może zostać opracowany jedynie na poziomie Unii, ponieważ działania wymagają aktywnej współpracy i koordynacji między państwami członkowskimi.

Oczekiwana wygenerowana unijna wartość dodana (ex post):

Główną wartość dodaną programu z punktu widzenia UE stanowi wspieranie dobrze funkcjonującego rynku wewnętrznego, a w szczególności:

- wzmocnienie pozycji obywateli/konsumentów (bezpośrednio lub pośrednio), przedsiębiorstw (zwłaszcza MŚP) i organów administracji publicznej w celu uzyskania przez nich pełnego dostępu do możliwości oferowanych przez rynek wewnętrzny.
- Wspieranie współpracy administracyjnej między państwami członkowskimi oraz między państwami członkowskimi a Komisją poprzez wymianę informacji i najlepszych praktyk oraz budowanie zdolności.
- Wspieranie ustanawiania przepisów i norm, w tym na poziomie międzynarodowym, oraz ich egzekwowania na szczeblu Unii poprzez finansowanie gromadzenia danych i analizy tych danych.

1.4.3. *Główne wnioski wyciągnięte z podobnych działań*

Na podstawie ocen oraz zgromadzonych doświadczeń dotyczących uwzględnionych programów i linii budżetowych można stwierdzić, że wszystkie one wniosły wartość dodaną i powinny być kontynuowane.

W śródkresowej ocenie programu **COSME**¹⁰¹ stwierdzono, że program ten ma bardzo duże znaczenie dla wspierania wzrostu gospodarczego i tworzenia nowych możliwości zatrudnienia, a także jest w dużym stopniu dostosowany do zmieniających się potrzeb MŚP. Jego siła wynika z wykorzystania pośredników, którzy mają bezpośrednie, stałe i utrzymywane od dawna kontakty z MŚP w związku z realizacją programu. Umożliwia to skrojone na miarę indywidualnych potrzeb wsparcie dla MŚP, dostosowane do konkretnych sektorów, takich jak turystyka, przemysł tekstylny, sektor kreatywny itp., oraz osiągnięcie znacznego efektu mnożnikowego działań. Instrument gwarancji kredytowych programu COSME miał w praktyce znaczący wpływ i został pozytywnie oceniony przez Trybunał Obrachunkowy.

Ciągle inwestycje w poprawę jakości, widoczności i przejrzystości **narzędzi zarządzania rynkiem wewnętrznym** (Twoja Europa, Twoja Europa – Porady, SOLVIT, system wymiany informacji na rynku wewnętrznym) są również potrzebne w celu dalszego ułatwiania obywatelom i przedsiębiorstwom skutecznego korzystania z praw przysługujących im na rynku wewnętrznym, a także w celu radzenia sobie z rosnącą działalnością i mobilnością transgraniczną oraz dalszą cyfryzacją rynku wewnętrznego – oznacza to, że konieczna będzie kompleksowa modernizacja portalu Twoja Europa, gdyż podstawę jednolitego portalu cyfrowego stanowić będzie portal Twoja Europa wyposażony w nowy jednolity interfejs użytkownika (wyszukiwarka) zarządzany przez Komisję.

W przypadku działań w dziedzinie **konkurencji** badania wykazały, że makroekonomiczne skutki egzekwowania przez Unię przepisów w zakresie

¹⁰¹

<http://ec.europa.eu/DocsRoom/documents/28084>

konkurencji są znaczące. Istotne doświadczenia jeśli chodzi o identyfikowanie nowych i coraz poważniejszych wyzwań zebrano również w ramach bieżącej realizacji unijnej polityki konkurencji. Obejmują one istnienie bardziej skomplikowanego i wymagającego otoczenia informatycznego, które jest oparte na danych (stosowanie przez przedsiębiorstwa coraz bardziej wyrafinowanych narzędzi informatycznych, ciągły wzrost natężenia komunikacji elektronicznej oraz wykorzystywanie sztucznej inteligencji, dużych zbiorów danych i algorytmów), a także konieczność szerszego i głębszego zaangażowania władz i sądów krajowych.

W ocenie potwierdzono również, że istniejące ramy regulacyjne dotyczące **normalizacji** odpowiadają celom, ale wykazują obszary wymagające ulepszeń na poziomie strategicznym i operacyjnym. Na poziomie strategicznym główne wyciągnięte wnioski dotyczą następujących kwestii: a) szybkość i terminowość opracowywania norm; b) włączenie słabszych zainteresowanych stron reprezentujących interesy konsumentów, środowiska naturalnego, pracowników, a zwłaszcza MŚP, które łączą innowacje z normalizacją w ramach procesu normalizacji; c) wsparcie na rzecz konkurencyjności przedsiębiorstw europejskich na poziomie światowym; d) wzmocnienie kanałów komunikacji między Komisją a europejskim systemem normalizacji.

W ocenie dotyczącej funkcjonowania **wewnętrznego rynku towarów** potwierdzono wartość dodaną płynącą ze wspólnych działań organów nadzoru rynku. Aby powstrzymać falę zalewających jednolity rynek produktów, które są niezgodne z obowiązującymi wymogami, konieczne byłyby jednak bardziej spójne ramy koordynacji wspólnych działań, zmniejszenie obciążeń administracyjnych spoczywających na organach oraz zwiększenie zasobów w szczególności w celu pokrycia kosztów testowania produktów. Ponadto, aby w pełni wykorzystać korzyści płynące z jednolitego rynku, funkcjonowanie systemu wzajemnego uznawania należy zoptymalizować za pomocą ukierunkowanych działań informacyjnych i szkoleń, obejmujących konkretne działania w sektorach, w których stosowanie zasady wzajemnego uznawania mogłoby przynieść największe korzyści pod względem wzrostu konkurencyjności UE, oraz wspieranie współpracy między organami krajowymi w celu wzmocnienia ich kultury wzajemnego uznawania i budowy zaufanie w różne systemy prawne i wymogi dotyczące produktów. Potwierdzono kluczową rolę unijnego systemu akredytacji jednostek oceny zgodności, co uzasadnia dalsze wspieranie na poziomie UE infrastruktury akredytacji przewidzianej w rozporządzeniu (WE) nr 765/2008.

Ocena **programu na rzecz konsumentów** wskazuje na ogólne zadowolenie zainteresowanych stron, jeśli chodzi o odpowiedniość i skuteczność prowadzonych działań. Europejskie Centra Konsumenckie, „Akademia e-egzekwowania prawa” i system RAPEX zostały wysoko ocenione, podobnie jak wsparcie dla Europejskiej Organizacji Konsumentów (BEUC) oraz dla wszystkich wydarzeń służących tworzenia sieci kontaktów oraz wydarzeń z udziałem zainteresowanych stron. Ogólnie rzecz biorąc, cele i priorytety programu na rzecz konsumentów są oceniane jako nadal w pełni adekwatne i ich realizacja powinna być kontynuowana. Jako dodatkowe priorytety można by uznać zrównoważoną konsumpcję, zapewnienie jednolitego i wysokiego poziomu ochrony konsumentów w całej Unii, wsparcie dla organizacji konsumenckich na poziomie państw członkowskich (np. wspólnie z państwami członkowskimi w ich roli strażników praw konsumentów). Ponadto doświadczenie pokazuje, że program powinien cechować większy stopień elastyczności umożliwiający znalezienie lepszych rozwiązań w obliczu nowych

wyzwań rynkowych wynikających z szybkich i często nieprzewidywalnych zmian społecznych i technologicznych.

W przypadku **usług finansowych** finansowanie organizacji *Better Finance* i *Finance Watch* w ramach programu budowania zdolności, który ma na celu zwiększenie zaangażowania konsumentów i innych użytkowników końcowych w proces kształtowania polityki Unii w dziedzinie usług finansowych, również okazało się sukcesem, gdyż umożliwiło obu tym organizacjom rozwój jako fachowych organizacji pozabranżowych o uzupełniających się profilach, co wniosło znaczną unijną wartość dodaną w proces realizacji założonych celów. Jeśli chodzi o program dotyczący standardów w dziedzinie sprawozdawczości finansowej i badania sprawozdań finansowych, wyniki oceny jednoznacznie wskazują, że cele programu zostały osiągnięte, a tym samym, że mechanizmy zapewniania finansowania funkcjonują skutecznie.

Śródkresowa ocena **programu dotyczącego łańcucha żywnościowego** potwierdziła, że wartość dodaną programu (pierwszego korzystającego z połączenia wszystkich takich działań) stanowiło osiągnięcie zakładanych celów oraz że cele i obszary działań pozostają aktualne. W ramach otwartych konsultacji publicznych wyrażono obawy co do wpływu środków, które musiały zostać zastosowane w południowej Europie w związku z bakterią *Xylella* (szkodnik roślin), potwierdzając tym samym potrzebę zwrócenia większej uwagi na monitorowanie i środki zapobiegawcze w obszarze bezpieczeństwa fitosanitarnego.

Z oceny **Europejskiego Programu Statystycznego** wynika, że obecny mechanizm realizacji jest skuteczny oraz że program jest zarządzany w sposób wydajny i osiąga swoje cele. Program ten zapewnia wyraźną unijną wartość dodaną dzięki zharmonizowanemu dostarczaniu porównywalnych danych wysokiej jakości na potrzeby Unii. Jednakże oceny pokazują również potrzebę zapewnienia w przyszłości odpowiednich zasobów w celu modernizacji procesów tworzenia statystyk, tak aby móc zaspokoić rosnące potrzeby użytkowników, zwłaszcza jeśli chodzi o terminowość i zakres nowych danych na potrzeby wyłaniających się dopiero potrzeb politycznych, przy jednoczesnym zwiększeniu elastyczności i szybkości oraz wykorzystania zalet nowych technologii.

Różnorodność działań podejmowanych w ramach tego programu (studia, badania, dostęp do baz danych, rozwój i utrzymanie systemów informatycznych wspierających działalność itp.) w odniesieniu do wszystkich obszarów polityki Unii umożliwiło Komisji dostosowywanie jej strategii politycznych do szeroko pojętego i stale zmieniającego się otoczenia oraz przyjmowanie wniosków ustawodawczych w oparciu o fakty i w następstwie szeroko zakrojonych konsultacji z zainteresowanymi stronami.

1.4.4. *Spójność z innymi właściwymi instrumentami oraz możliwa synergia*

Działania w zakresie współpracy wspierane w ramach programów **Fiscalis** i **Cla** stanowią kluczowe elementy wzmacniania jednolitego rynku. Unia celna jest fundamentem Unii Europejskiej i umożliwia rozwój rynku wewnętrznego i innych unijnych priorytetów politycznych. Pełni ona zasadniczą rolę nie tylko ze względu na tradycyjną funkcję poboru należności celnych wpływających do budżetu Unii, lecz również dlatego, że organy celne odgrywają centralną rolę w zapewnianiu bezpieczeństwa granic zewnętrznych i łańcucha dostaw, przyczyniając się do

bezpieczeństwa Unii Europejskiej. Organy celne odgrywają ważną rolę, kontrolując bezpieczeństwo lub zgodność importowanych produktów żywnościowych i nieżywnościowych. (30 % towarów na jednolitym rynku pochodzi z państw trzecich). Kontrole przywozu wymagają ścisłej współpracy między organami celnymi i organami nadzoru rynku, wspólnych działań, łączenia systemów informatycznych na poziomie Unii, jak również budowania zdolności administracyjnych w państwach członkowskich w celu dostosowania krajowych systemów.

W tym samym duchu jednolity rynek wspierają również działania transgraniczne i ponadnarodowe mające na celu współpracę gospodarczą, prowadzone w ramach **europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych**. Program będzie zachęcać MŚP do korzystania z przełomowych innowacji i innych rozwiązań opracowanych w ramach innych unijnych programów, takich jak **dziwiasy program ramowy w zakresie badań i rozwoju** („Horyzont Europa”) oraz europejski program kosmiczny. Program „Horyzont Europa” będzie wspierać innowacje – we wszystkich ich formach – generowane przez przedsiębiorstwa, ale ma zwracać szczególną uwagę na przełomowe, prowadzące do powstania nowych rynków innowacje, które będą wspierane w ramach Europejskiej Rady ds. Innowacji; Europejska Sieć Przedsiębiorczości może wnieść wartość dodaną poprzez zapewnienie swojej sieci kontaktów oraz innych usług wsparcia na rzecz beneficjentów działań w ramach programu „Horyzont Europa”. Dalsze usprawnianie osiąga się ponadto poprzez zgromadzenie wszystkich centralnie zarządzanych instrumentów finansowych na poziomie Unii w ramach **funduszu InvestEU**¹⁰², w tym instrumentów dłużnych i kapitałowych z korzyścią dla MŚP.

Skuteczność programu, w szczególności w zakresie współpracy organów administracji publicznej, jest również zależna od skuteczności programu **Cyfrowa Europa**, ponieważ program ten zapewni interoperacyjność cyfrową i infrastruktury cyfrowe wymagane w ramach licznych programów UE. Ogólne rozwiązania opracowane w ramach programu „Cyfrowa Europa” zostaną uproszczone, dostosowane do założonych celów i będą mogły zostać zintegrowane z rozwiązaniami informatycznymi, które w ramach programu wspierają rynek wewnętrzny. Wspólne zarządzanie na potrzeby interoperacyjnych rozwiązań informatycznych w obrębie programu i poza programem mogłoby jeszcze bardziej zwiększyć spójność między poszczególnymi programami. Sztuczna inteligencja, analizy dużych zbiorów danych, dostęp do źródeł danych oraz inne kwestie związane z technologiami informatycznymi są istotną częścią programu ds. konkurencji. Ponieważ działania te pojawiają się także w programie „Cyfrowa Europa”, skuteczność programu, w tym programu ds. konkurencji, zostanie zwiększona przez program „Cyfrowa Europa”.

Działania w ramach programu dotyczącego łańcucha żywnościowego, takie jak środki weterynaryjne stosowane w przypadku sytuacji kryzysowych w dziedzinie zdrowia zwierząt, których następstwem jest konieczność uśmiercania zwierząt i odkażania gospodarstw, mogą zostać uzupełnione przez interwencje rynkowe w ramach programu **wspólnej polityki rolnej** Unii (WPR).

Europejski fundusz społeczny będzie działać jako katalizator wspierający zatrudnienie i mobilność młodzieży. Program powinien przyczyniać się do wzrostu

¹⁰²

[wstawić odniesienie do rozporządzenia w sprawie funduszu InvestEU].

gospodarczego i tworzenia powiązań z unijnymi (cyfrowymi) centrami innowacji i inwestycjami unijnymi ustanowionymi w ramach polityki spójności i programu „Horyzont Europa”. Można również dążyć do osiągnięcia efektu synergii z programem Erasmus.

1.5. Okres trwania wniosku/inicjatywy i jego wpływ finansowy

☒ Ograniczony czas trwania

- ☒ Okres trwania wniosku/inicjatywy: od dnia **1 stycznia 2021 r.** do dnia **31 grudnia 2027 r.**
- ☒ Okres trwania wpływu finansowego: od dnia **1 stycznia 2021 r.** do dnia **31 grudnia 2027 r.** w odniesieniu do środków na zobowiązania oraz od dnia **1 stycznia 2021 r.** do dnia **31 grudnia 2032 r.** w odniesieniu do środków na płatności.

☐ Nieograniczony czas trwania

- Wprowadzenie w życie z okresem rozruchu od RRRR r. do RRRR r., po którym następuje faza operacyjna.

1.6. Planowane tryby zarządzania¹⁰³

☒ Bezpośrednie zarządzanie przez Komisję

- ☒ w ramach jej służb, w tym za pośrednictwem jej pracowników w delegaturach Unii;
- ☒ przez agencje wykonawcze;

☐ Zarządzanie dzielone z państwami członkowskimi

☒ Zarządzanie pośrednie poprzez przekazanie zadań związanych z wykonaniem budżetu:

- ☐ państwom trzecim lub organom przez nie wyznaczonym;
- ☐ organizacjom międzynarodowym i ich agencjom (należy wyszczególnić);
- ☐ EBI oraz Europejskiemu Funduszowi Inwestycyjnemu*;
- ☐ organom, o których mowa w art. 70 i 71 rozporządzenia finansowego;
- ☐ organom prawa publicznego;
- ☐ podmiotom podlegającym prawu prywatnemu, które świadczą usługi użyteczności publicznej, o ile zapewniają one odpowiednie gwarancje finansowe;
- ☐ podmiotom podlegającym prawu prywatnemu państwa członkowskiego, którym powierzono realizację partnerstwa publiczno-prywatnego oraz które zapewniają odpowiednie gwarancje finansowe;

¹⁰³

Wyjaśnienia dotyczące trybów zarządzania oraz odniesienia do rozporządzenia finansowego znajdują się na następującej stronie:

<https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx>

- ☐ osobom odpowiedzialnym za wykonanie określonych działań w dziedzinie wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa na mocy tytułu V Traktatu o Unii Europejskiej oraz określonym we właściwym podstawowym akcie prawnym.

Uwagi

Zarządzanie pośrednie może być stosowane okazjonalnie w trakcie realizacji programu, jeżeli zajdzie konkretna potrzeba i zarządzanie pośrednie stanowi najbardziej odpowiedni sposób finansowania, np. organizacji międzynarodowych lub podmiotów prawa publicznego.

2. ŚRODKI ZARZĄDZANIA

2.1. Zasady nadzoru i sprawozdawczości

Ustanowiona zostanie struktura zarządzania na potrzeby skoordynowanej realizacji programu przez cały okres stosowania, pozwalająca na ciągłą wymianę informacji na temat jego realizacji i osiągniętych rezultatów.

Zakłada się, że pewne części programu będą realizowane przez agencje wykonawcze, w szczególności w odniesieniu do celu dotyczącego konkurencyjności i MŚP, celu dotyczącego łańcucha żywnościowego oraz polityki ochrony konsumentów.

Program zostanie objęty oceną śródkresową oraz oceną końcową, tak aby ocenić postępy w osiąganiu celów oraz rezultaty. Ocena śródkresowa zostanie przeprowadzona nie później niż cztery lata po rozpoczęciu realizacji programu. Ocena końcowa zostanie przeprowadzona cztery lata po ocenie śródkresowej.

Działania w dziedzinie konkurencji będą realizowane zgodnie z wymogiem sprawozdawczości i monitorowania stosowanym przez Komisję, przy czym zastosowanie będą miały przepisy Dyrekcji Generalnej. W szczególności roczne sprawozdania z działalności przyniosą obraz skuteczności systemów kontroli wewnętrznej.

W odniesieniu do usług finansowych zasady sprawozdawczości przewidują zbiór okresowych i końcowych sprawozdań przedkładanych przez wykonawców i beneficjentów, które umożliwiają skuteczne monitorowanie działalności. Zasady sprawozdawczości będą proporcjonalne do rzeczywistych potrzeb i ryzyk w zakresie monitorowania oraz będą dostosowane do konkretnych potrzeb każdej umowy i każdej dotacji. Sprawozdania te zostaną również wykorzystane jako podstawa do przeprowadzania regularnych ocen wykonania zadań, na przykład w kontekście dotacji operacyjnych udzielanych w dziedzinie sprawozdawczości finansowej i badania sprawozdań finansowych.

Jeśli chodzi o wewnętrzny rynek towarów i usług, zamówienia publiczne, nadzór rynku, normalizację, konkurencyjność przedsiębiorstw oraz MŚP, monitorowanie realizacji programu zostanie zapewnione w sposób ciągły, bezpośrednio przez służby Komisji oraz przez agencje wykonawcze, którym może zostać powierzona realizacja pewnych części programu. Komisja będzie sporządzała roczne sprawozdania z monitorowania, zawierające ocenę skuteczności i wydajności wspieranych działań w kategoriach wykonania finansowego, ocenę wyników oraz, w możliwych przypadkach, ocenę skutków, co ma umożliwić wszelkie niezbędne dostosowania priorytetów polityki i finansowania. Ocena wyników przeprowadzana jest na podstawie spójnego zbioru wskaźników.

Komponent programu dotyczący bezpieczeństwa żywności będzie realizowany w trybie zarządzania bezpośredniego przy wykorzystaniu form realizacji przewidzianych w rozporządzeniu finansowym, przede wszystkim dotacji i zamówień. Zarządzanie bezpośrednie umożliwia nawiązanie bezpośrednich kontaktów z beneficjentami/wykonawcami bezpośrednio zaangażowanymi w działania służące realizacji unijnej polityki. Komisja zapewnia w bezpośrednie

monitorowanie wyników finansowanych działań. Formy płatności na potrzeby finansowanych działań będą dostosowane do ryzyka wiążącego się z transakcjami finansowymi. Aby zagwarantować skuteczność, wydajność i oszczędność kontroli przeprowadzanych przez Komisję, strategia zostanie ukierunkowana na równowagę między kontrolami ex ante i ex post.

2.2. System zarządzania i kontroli

2.2.1. *Uzasadnienie dla systemu zarządzania, mechanizmów finansowania wykonania, warunków płatności i proponowanej strategii kontroli*

Program będzie realizowany głównie w ramach zarządzania bezpośredniego, w szczególności w formie dotacji, zamówień publicznych i konkursów.

Pozostawiono możliwość stosowania zarządzania pośredniego w celu pełnego wykorzystania elastyczności oferowanych przez rozporządzenie finansowe z 2018 r. Finansowanie może przybrać formę umowy o przyznanie wkładu, w przypadku gdy metoda ta jest preferowana w stosunku do udzielenia dotacji, np. w przypadku współpracy z organizacjami międzynarodowymi lub podmiotami publicznymi.

Potencjalnie mogą być stosowane wszystkie formy finansowania, w tym uproszczone formy dotacji (płatności ryczałtowe, płatności wg kosztów jednostkowych i finansowanie według stawek zryczałtowanych) oraz finansowanie niepowiązane z kosztami. Zapewnia to maksymalną elastyczność na czas trwania programu.

Program ten łączy szereg różnorodnych działań wspierających funkcjonowanie rynku wewnętrznego, konkurencyjność przedsiębiorstw, w szczególności MŚP, oraz statystyki europejskie. W jego ramach połączona jest realizacja polityki przez znaczną liczbę służb Komisji, co zapewnia synergii w zakresie wykonania budżetu w odniesieniu do polityk dotyczących funkcjonowania rynku wewnętrznego.

Szczegółowe przepisy dotyczące kwalifikowalności do finansowania są ograniczone do minimum, tak aby zapewnić pełną swobodę rozwoju przekrojowych działań w ramach programu. Przepisy szczegółowe zostały ustanowione wyłącznie w przypadku, gdy wymaga tego kontynuacja istniejących struktur finansowania o dowiedzionej wartości dodanej i dowiedzionym wpływie.

Program ten jest inicjatywą mającą na celu połączenie realizacji polityki w wielu różnych dziedzinach w odniesieniu do rynku wewnętrznego, konkurencyjności, MŚP i statystyki. Wskazane już w ocenie skutków możliwości osiągnięcia synergii i rozwijania inicjatyw o charakterze przekrojowym zostaną dopracowane na etapie przygotowań do realizacji programu oraz pierwszych kroków w jego realizacji. Zakłada to spójność w zakresie kontroli wewnętrznych. Ustanowiona zostanie odpowiednia struktura zarządzania zapewniająca współpracę między służbami zaangażowanymi w realizację programu. Intencje te znajdują odzwierciedlenie w przekrojowym sformułowaniu działań kwalifikujących się na podstawie art. 8 rozporządzenia w sprawie programu.

Tam, gdzie program zapewnia ciągłość dotychczasowych działań, przewidywane metody realizacji i kontrole wewnętrzne są określone przez służby obecnie odpowiedzialne za dane działanie, jak wskazano poniżej.

Działania odnoszące się do konkurencji będą realizowane głównie za pomocą zamówień w ramach zarządzania bezpośredniego, w szczególności w celu finansowania projektów informatycznych. Obejmuje to skuteczne procedury zarządzania technologią informatyczną przy aktywnym zaangażowaniu użytkowników systemów. Procesy kontroli wewnętrznej dotyczące zatwierdzania wydatków mają na celu zapewnienie odpowiedniego zarządzania ryzykiem związanym z legalnością i prawidłowością transakcji leżących u podstaw rozliczeń oraz charakterem płatności. Ponadto system kontroli składa się z różnych elementów, takich jak przekazywanie sprawozdań kadrze kierowniczej wyższego szczebla, weryfikacja *ex ante* dokonywana przez centralny zespół finansowy, wewnętrzny komitet doradczy ds. zamówień i umów, kontrole i audyty *ex post* przeprowadzane przez Służbę Audytu Wewnętrznego oraz Europejski Trybunał Obrachunkowy.

W zakresie umów zawieranych i dotacji udzielanych w dziedzinie usług finansowych, stabilności finansowej i unii rynków kapitałowych program będzie realizowany w ramach zarządzania bezpośredniego. Będzie istniało stałe powiązanie z pracami nad polityką w dziedzinie usług finansowych, które – w określonych obszarach – są uzależnione od wyników realizacji zamówienia lub dotacji finansowanych w ramach programu. Taki tryb zarządzania zapewnia elastyczność niezbędną do dostosowania programu do rzeczywistych potrzeb polityki w obszarze podlegającym częstym zmianom.

Komponent programu dotyczący bezpieczeństwa żywności koncentruje się na przyznawaniu dotacji głównie państwom członkowskim, choć przewidziano pewną liczbę umów w sprawie zamówienia publicznego.

Dotacje będą przyznawane głównie na wspieranie działań prowadzonych przez państwa członkowskie, a także organizacjom pozarządowym, agencjom krajowym, uniwersytetom itp. Okres przewidywany na wykonanie dotowanych projektów i działań wynosi od jednego do trzech lat. Umowy o świadczenie usług będą zawierane w dziedzinach takich jak badania, gromadzenie danych, przeprowadzanie ocen, szkolenia, kampanie informacyjne, usługi w dziedzinie informacji i komunikacji, zarządzanie infrastrukturą itp. Ponadto dokonywane będą zakupy antygenów i szczepionek w celu zwalczania ognisk chorób zwierząt.

Tryb zarządzania w przypadku udostępniania i rozpowszechniania danych statystycznych to scentralizowane zarządzanie bezpośrednie przez Komisję. Z finansowego punktu widzenia program będzie realizowany poprzez udzielanie zamówień, głównie w dziedzinach statystyki i usług informatycznych, oraz poprzez dotacje przyznawane przede wszystkim krajowym urzędom statystycznym. Zastosowanie będą miały standardowe warunki dokonywania płatności przez Komisję Europejską. Ustanowiona zostanie wieloletnia strategia kontroli obejmująca cały okres trwania programu w celu zmniejszenia ryzyka związanego z transakcjami finansowymi dokonywanymi w ramach programu do dopuszczalnego poziomu, z uwzględnieniem jej opłacalności. Ta strategia kontroli będzie przewidywać połączenie obowiązkowych kontroli *ex ante* z dodatkowymi kontrolami *ex post*.

Ta część programu, która dotyczy polityki odnoszącej się do konsumentów, prawa spółek, prawa umów i przeciwdziałania praniu pieniędzy, będzie realizowana w trybie zarządzania bezpośredniego. Zarządzanie bezpośrednie umożliwia

monitorowanie celów programu i realizacji programu, gdyż pozwala na większą elastyczność w zakresie zmian i dostosowań, w tym w decyzjach o charakterze finansowym.

Działania w zakresie zamówień będą głównie – choć nie wyłącznie – zarządzane bezpośrednio przez Komisję, ponieważ umożliwia to lepsze dostosowanie się do potrzeb politycznych i pozwoli na przykład na przeprowadzanie kontroli zgodności prawodawstwa, prowadzenie badań oraz realizację niektórych działań, w przypadku których prerogatywa należy do Komisji.

Zasadnicza część polityki dotyczącej konsumentów i jej celów w obrębie programu na rzecz jednolitego rynku będzie realizowana przez Agencję Wykonawczą ds. Konsumentów, Zdrowia, Rolnictwa i Żywności (CHAFEA), głównie poprzez dotacje, choć będą również możliwe działania w zakresie zamówień. Będzie to kontynuacja dotychczasowych praktyk, które okazały się skuteczne.

2.2.2. *Informacje dotyczące zidentyfikowanego ryzyka i systemów kontroli wewnętrznej ustanowionych w celu jego ograniczenia*

Ramy kontroli wewnętrznej są zbudowane w oparciu o wdrożenie zasad wewnętrznych kontroli Komisji, procedury wyboru najlepszych projektów oraz przekładania ich na instrumenty prawne, zarządzanie projektem i zamówieniem przez cały cykl życia projektu, kontrole *ex ante* roszczeń, w tym otrzymywanie certyfikatów audytu, certyfikacje *ex ante* metodologii kosztów, audyty *ex post* i korekty, a także oceny.

Działania w obszarze konkurencji będą realizowane głównie za pomocą zamówień publicznych w trybie zarządzania bezpośredniego. W związku z tym związane z nimi ryzyko w zakresie legalności i prawidłowości uznaje się za (bardzo) niskie. Zgodnie z wymogiem rozporządzenia finansowego ważnym celem podejścia Komisji określanego jako „budżet zorientowany na rezultaty” jest zapewnienie opłacalności przy opracowywaniu i wprowadzaniu w życie systemów zarządzania i kontroli, które służą do zapobiegania błędom, ich wykrywania i korygowania. W strategii kontroli uwzględnia się zatem fakt, że obszary wiążące się z większym ryzykiem wymagają wyższego poziomu kontroli i większej ich częstotliwości, oraz zapewnia się opłacalność kontroli.

Główne ryzyka w przypadku działań w dziedzinie konkurencji będą dotyczyć zarządzania projektami informatycznymi, w szczególności pod względem opóźnień, ryzyka przekroczenia kosztów i ogólnego zarządzania. Wiele z tych ryzyk związanych jest ze specyficznym charakterem tych projektów i zostanie ograniczone przez odpowiednie systemy zarządzania projektem oraz sprawozdawczość w zakresie zarządzania projektem obejmującą sprawozdania na temat ryzyka, które na żądanie będą przedkładane kierownictwu wyższego szczebla.

W związku z tym sprawozdania dotyczące ryzyka związanego z projektem (obejmujące rejestr ryzyka i uzupełniający plan działania na potrzeby ryzyka, przeglądy danych dotyczących wyników prac, postępy w realizacji harmonogramu projektu oraz status osiągniętych wyników projektu) będą stanowić kluczowy element umożliwiający właściwe zarządzanie ryzykiem oraz osiągnięcie wyników zgodnie ze specyfikacjami.

Łączny proces finansowania związany z usługami finansowymi będzie przedmiotem szeregu warstw kontroli na poziomie operacyjnym i finansowym zgodnie z zasadami ustanowionymi w rozporządzeniu finansowym. Drugi poziom weryfikacji operacyjnej i finansowej *ex ante* będzie wymagany w przypadku transakcji o wyższym ryzyku. Dodatkowe kontrole na miejscu u beneficjentów programów dotacji będą przeprowadzane na podstawie analizy ryzyka. Warunki dokonywania płatności zostaną dostosowane do każdej umowy i każdego działania, co zapewni właściwą równowagę pomiędzy potrzebami w zakresie finansowania i ochroną interesów finansowych UE. Sprawozdawczość (zob. pkt 2.1) będzie prowadzona w taki sposób, aby uniknąć zbędnych powtórnych kontroli i skoncentruje się na rzeczywistych potrzebach w zakresie monitorowania.

Obecne ramy kontroli wewnętrznej, które mają zastosowanie do wewnętrznego rynku towarów i usług, zamówień publicznych, nadzoru rynku, normalizacji, konkurencyjności przedsiębiorstw oraz MŚP, są zbudowane w oparciu o wdrożenie zasad kontroli wewnętrznych Komisji, procedury wyboru najlepszych projektów oraz przekładania ich na instrumenty prawne, zarządzanie projektem i zamówieniem przez cały cykl życia projektu, kontrole *ex ante* rozszczeń, w tym otrzymywanie certyfikatów audytu, certyfikacje *ex ante* metodologii kosztów, audyty *ex post* i korekty, a także oceny.

Przewiduje się, że budżet programu w dziedzinie konkurencyjności przedsiębiorstw i MŚP będzie wykonywany przez agencję wykonawczą.

Złożone zasady dotyczące kwalifikowalności kosztów w przypadku dotacji oraz stosunkowo ograniczona wiedza niektórych beneficjentów (MŚP) na temat zarządzania finansami pociągają za sobą wyższe ryzyko nieprawidłowo zgłoszonych kosztów.

Główne zidentyfikowane ryzyko dotyczy błędów w księgowaniu kosztów kwalifikowalnych w przypadku dotacji, głównie błędów co do właściwej pozycji kosztów. Dotychczas są one oparte na faktycznie poniesionych kosztach rzeczywistych. Po przyjęciu nowego rozporządzenia finansowego urzędnicy zatwierdzający będą mieli możliwość korzystania z płatności ryczałtowych i innych środków, co powinno przyczynić się do ograniczenia błędów, a tym samym zwiększyć wydajność kontroli.

Dokumentacja udostępniana wraz z zaproszeniami do składania wniosków w dziedzinie konkurencyjności i MŚP zawiera szczegółowe wskazówki dotyczące kryteriów kwalifikowalności, jak również informacje na temat najczęstszych błędów dotyczących kosztów personelu. Już na etapie składania wniosku beneficjentów prosi się o podanie wystarczających szczegółów na temat spodziewanych kosztów, co umożliwi weryfikację *ex ante* oraz wykrycie ewentualnych błędów lub nieścisłości, a w odpowiednich przypadkach wprowadzenie zmian w realizacji lub dostosowanie umowy o dotację. Znacząco zwiększy to pewność prawa dla beneficjentów oraz obniży ryzyko błędu.

Należy osiągnąć równowagę pomiędzy zwiększaniem atrakcyjności programu (zapewniającego finansowanie na potrzeby zwiększenia konkurencyjności przedsiębiorstw i MŚP) poprzez zmniejszenie związanych z kontrolą obciążeń dla beneficjentów (zwiększone zaufanie oraz podejmowanie ryzyka poprzez stosowanie w większym stopniu stawek ryczałtowych, płatności ryczałtowych oraz stawek jednostkowych) z jednej strony, oraz zapewnieniem utrzymania wskaźnika nieskorygowanych błędów na możliwie niskim poziomie z drugiej strony.

Strategia audytu *ex post* wydatków w ramach programu zostanie oparta na audycie finansowym transakcji określonych metodą doboru próby na podstawie jednostki monetarnej, którą dopełnia dobór próby na podstawie ryzyka.

W przypadku komponentu dotyczącego bezpieczeństwa żywności wykonawcami są głównie instytuty, laboratoria, firmy konsultingowe oraz inne spółki prywatne. Główne czynniki ryzyka są następujące:

- ryzyko nieefektywnego lub niegospodarnego wykorzystania przyznanych środków, zarówno w przypadku dotacji (złożoność procedury zwrotu faktycznych kosztów kwalifikowalnych w połączeniu z ograniczonymi możliwościami skontrolowania kosztów kwalifikowalnych w dokumentacji), jak i zamówień (ograniczona liczba dostawców posiadających wymaganą specjalistyczną wiedzę uniemożliwia porównanie ofert cenowych);
- zagrożenie dla reputacji Komisji w przypadku wykrycia nadużyć finansowych lub działalności przestępczej; systemy kontroli wewnętrznej stron trzecich dają tylko częściową pewność ze względu na dość dużą liczbę zróżnicowanych wykonawców i beneficjentów, z których każdy posiada własny system kontroli wewnętrznej, często o niewielkiej skali.

Komisja wprowadziła procedury wewnętrzne w odniesieniu do bezpieczeństwa żywności, których celem jest uwzględnianie określonych powyżej rodzajów ryzyka. Te procedury wewnętrzne są w pełni zgodne z rozporządzeniem finansowym i obejmują środki zwalczania nadużyć finansowych oraz analizy kosztów i korzyści. W tym kontekście Komisja nadal poszukuje możliwości poprawy zarządzania i uzyskania przyrostu wydajności. Główne elementy ram kontroli to:

Bezpieczeństwo żywności – Kontrole przed rozpoczęciem projektów i w trakcie ich realizacji:

– korzystanie z wzorów umów o udzielenie dotacji i umów w sprawie zamówienia publicznego opracowanych w ramach Komisji. Zawierają one szereg przepisów dotyczących środków kontroli, obejmujących m.in. świadectwa audytora, gwarancje finansowe, kontrole na miejscu oraz inspekcje przeprowadzane przez OLAF. Przepisy regulujące kwalifikowalność kosztów są upraszczane, na przykład przez stosowanie kosztów jednostkowych, płatności ryczałtowych, wkładów niepowiązanych z kosztami i innych możliwości, jakie zapewnia rozporządzenie finansowe. Przyczyni się to do ograniczenia kosztów kontroli i położenia nacisku na kontrole w obszarach wysokiego ryzyka.

– Każdy pracownik podpisuje kodeks dobrego postępowania administracyjnego. Pracownicy, którzy są zaangażowani w procedurę wyboru lub zarządzanie umowami o udzielenie dotacji/zamówieniami podpisują również deklarację braku konfliktu interesów. Pracownicy są regularnie szkoleni i korzystają z sieci kontaktów w celu wymiany najlepszych praktyk.

– Techniczna realizacja projektów podlega regularnym kontrolom dokumentacji na podstawie sprawozdań z postępu technicznego wykonawców i beneficjentów; oprócz tego indywidualnie dla poszczególnych przypadków przewiduje się spotkania wykonawców lub beneficjentów i wizyty na miejscu.

Bezpieczeństwo żywności – Kontrole po zakończeniu projektu:

Audyty *ex post* są przeprowadzane w celu zweryfikowania na miejscu kwalifikowalności wniosków o zwrot kosztów. Kontrole te służą zapobieganiu błędom

rzeczowym związanym z legalnością i prawidłowością transakcji finansowych, a także wykrywaniu i korygowaniu takich błędów. W celu osiągnięcia wysokiej skuteczności kontroli metoda wyboru beneficjentów do audytu przewiduje połączenie wyboru opartego na ocenie ryzyka z losowym doбором próby oraz w miarę możliwości zwrócenie uwagi na aspekty operacyjne w trakcie audytu na miejscu.

Umowy o udzielenie dotacji w dziedzinie statystyki będą zawierane głównie ze stosunkowo niewielką liczbą krajowych urzędów statystycznych. W rozporządzeniu (WE) nr 223/2009 w sprawie statystyki europejskiej dopuszcza się bezpośrednie przyznawanie dotacji tym organom. Poziom ryzyka w odniesieniu do tej populacji beneficjentów jest niski. W trakcie kontroli przeprowadzonych w odniesieniu do umów o udzielenie dotacji zawartych w ramach Europejskiego programu statystycznego na lata 2013–2020 nie stwierdzono żadnego istotnego ryzyka. Ponieważ główny składnik kosztów w umowach o udzielenie dotacji Eurostatu stanowią koszty personelu, w 2015 r. wdrożono środki upraszczające poprzez wprowadzenie systemu kosztów jednostkowych (decyzja Komisji C(2014) 6332). Przeprowadzone kontrole potwierdziły uproszczenia oraz zmniejszenie poziomu ryzyka związanego z kosztami personelu.

W odniesieniu do zamówień w dziedzinie statystyki roczne kontrole jakości *ex post* nie wykazały żadnych istotnych problemów. Audyty przeprowadzone przez Trybunał Obrachunkowy dotyczące transakcji, którymi zarządza Eurostat, nie ujawniły żadnych istotnych kwestii. Audyt przeprowadzony w 2016 r. przez Służbę Audytu Wewnętrznego Komisji nie wykazał żadnych znaczących ryzyk. Potwierdzono, że system kontroli wewnętrznej Eurostatu daje wystarczającą pewność co do celu procesu udzielania zamówienia i zarządzania finansowego odpowiednimi transakcjami finansowymi.

Podczas realizowania działań związanych z zamówieniami w ramach komponentu programu, który dotyczy konsumentów, istnieje ryzyko zawyżania cen przez wykonawców, składania przez nich wielu wniosków o te same zasoby lub przedstawiania fikcyjnych wyników oraz ryzyko plagiatów. Szczególną uwagę należy również zwrócić na istnienie wśród personelu potencjalnych konfliktów interesów oraz na kwestię poszanowania tajemnicy zawodowej.

Ryzyka te są ograniczane poprzez wzmocnioną strategię zwalczania nadużyć finansowych w celu ograniczenia do minimum ryzyka wystąpienia nadużyć finansowych w kontekście wykonania budżetu z udziałem pracowników Komisji i ekspertów zewnętrznych. W przypadku zamówień odbywa się to również poprzez zwiększanie świadomości wśród wszystkich zainteresowanych podmiotów, w tym jednostek operacyjnych, na temat postępowania z oferentami.

Opis systemu kontroli wewnętrznej

System kontroli przewidywany w odniesieniu do prowadzonych w ramach programu działań dotyczących konsumentów stanowi kontynuację obecnego systemu kontroli.

Strategia kontroli składa się z różnych części składowych:

- programowanie, ocena i wybór wniosków/ofert w celu zagwarantowania, że finansowane są wyłącznie najlepsze oferty;
- zawarcie i monitorowanie umowy: Wszystkie transakcje i procedury podlegają weryfikacji *ex ante* przez służbę odpowiedzialną za realizację polityki.

Audyty *ex post* są zapewnione poprzez współpracę z innymi służbami na podstawie umowy o gwarantowanym poziomie usług.

Koszty kontroli działań związanych z usługami finansowymi wynoszą około 4,49 % płatności dokonanych przez stosowną służbę Komisji. Oczekuje się, że odsetek ten utrzyma się na stabilnym poziomie lub nieznacznie się obniży, w przypadku gdy w kolejnym okresie programowania rozszerzone zostanie wykorzystanie uproszczonych form kosztów.

W przypadku gdy budżet związany z polityką w obszarze konsumentów jest wykonywany przez agencję wykonawczą, wdrożono strategię płatności i kontroli w celu zapobiegania błędom i nieprawidłowościom oraz ich korygowania, tak aby obniżyć poziomy błędów i koszty kontroli. Zarządzanie bezpośrednio oznacza koncentrację większej liczby działań w jednym ośrodku, co umożliwia stosunkowo niskie koszty tych kontroli, w szczególności kontroli *ex ante*. Agencja stosuje metodykę kontroli opartą na ryzyku, która prowadzi do osiągnięcia poziomu błędu poniżej progu istotności (2 %). Taka sytuacja utrzymuje się od wielu lat (zob. roczne sprawozdanie z działalności) i nie można odnotować tendencji wzrostowej. Stabilne koszty kontroli (4 %), przy czym stosunek wynosi 1:5,6

2.2.3. *Oszacowanie i uzasadnienie efektywności kosztowej kontroli (relacja kosztów kontroli do wartości zarządzanych funduszy powiązanych) oraz ocena prawdopodobnego ryzyka błędu (przy płatności i przy zamykaniu)*

Pod względem oczekiwanych poziomów błędów na etapie wniosków ustawodawczych celem jest utrzymanie poziomu błędów poniżej progu 2 %. Inny próg istotności mógłby być rozważany wyłącznie w indywidualnych przypadkach w świetle debaty legislacyjnej, zwłaszcza w sytuacji, gdy organ ustawodawczy nie poparłby (w pełni) proponowanych uproszczeń programu lub ograniczyłby kontrole, co miałoby wpływ na oczekiwany poziom błędów. Wymagałoby to skoordynowanego podejścia.

Działania związane z polityką konkurencji będą realizowane w ramach celu „rynek wewnętrzny”. W świetle ograniczonego budżetu odpowiedzialne służby stosują ze względu na wydajność scentralizowany obieg finansowy, z silną funkcją wsparcia finansowego. Obieg ten jest zgodny z podstawowymi wymogami rozporządzenia finansowego i umożliwia wykrywanie i korygowanie błędów bezpośrednio w trakcie procesu dokonywania transakcji.

Szacuje się, że koszty kontroli będą wynosić 3–5 % łącznych wydatków.

Celem jest utrzymanie poziomu błędu poniżej progu istotności wynoszącego 2 %. Przewidywane ryzyko błędu w momencie zamknięcia ustalono na 0,5 %.

Elementy programu dotyczące konkurencyjności przedsiębiorstw i MŚP będą realizowane przez agencję wykonawczą.

Racjonalny pod względem kosztów system kontroli wewnętrznej zostanie zapewniony przez właściwego urzędnika zatwierdzającego, przy czym można oczekiwać, że ryzyko błędu w ujęciu rocznym i przez cały okres trwania programu zostanie utrzymane na poziomie poniżej 2 %; ostatecznym celem jest osiągnięcie błędu resztowego na poziomie poniżej 2 % w momencie zamknięcia programów

wieloletnich, po tym jak uwzględniono wpływ finansowy wszelkich audytów, korekt i środków zmierzających do odzyskania kwot.

Audyt *ex post* służy obiektywnemu i rzetelnemu ustaleniu ryzyka błędu oraz skutecznemu i efektywnemu badaniu oznak nadużyć finansowych. Kontrole *ex ante* wniosków przed podpisaniem umowy o udzielenie dotacji oraz wyjaśnienie zasad kwalifikowalności nie powinny znacząco wydłużyć okresu do momentu udzielenia zamówienia. Kontrole będą przeprowadzane w celu określenia reprezentatywnego średniego wskaźnika błędu, który pozostanie pomimo szkoleń, kontroli *ex ante* oraz korekt. Na podstawie przekazanych uprawnień urzędnicy zatwierdzający składają roczne sprawozdania na temat kosztów i korzyści związanych z kontrolami, a Komisja w ramach przeglądu śródkresowego składa organowi ustawodawczemu sprawozdania na temat poziomu niezgodności, jaki może zostać osiągnięty.

W odniesieniu do elementów programu dotyczących rynku wewnętrznego towarów i usług, zamówień publicznych, nadzoru rynku i normalizacji koszty kontroli szacuje się na 8–10 % całkowitych wydatków.

Te wysokie koszty kontroli można wytłumaczyć faktem, że większość budżetu jest wydatkowana w ramach zamówień i niewielkich dotacji na działania, w związku z czym niemożliwe jest osiągnięcie korzyści skali. Właściwe służby będą nadal rozważać możliwości uproszczenia procesów finansowych w celu zmniejszenia poziomu kontroli, przy jednoczesnym utrzymaniu wystarczającego i prawnie wymaganego ich poziomu.

Biorąc pod uwagę doświadczenia zgromadzone w trakcie realizacji celu dotyczącego łańcucha żywnościowego w ramach poprzedniego programu oraz najważniejsze cechy nowego programu, ocenia się, że ryzyko związane z realizacją programu pozostaje stosunkowo stabilne. Szacuje się, że koszty kontroli wyniosą około 4–6 % całkowitych wydatków. Dzięki połączeniu dotacji i zamówień, kontroli *ex ante* i *ex post*, a także kontroli dokumentacji i audytów na miejscu przewidywany poziom błędu resztowego w ujęciu ilościowym powinien utrzymać się poniżej 2 %.

Strategia kontroli w odniesieniu do działań w ramach szczegółowego celu w dziedzinie statystyki ma na celu utrzymanie ryzyka niezgodności poniżej progu istotności wynoszącego 2 %, co jest zgodne ze standardowym ilościowym progiem istotności stosowanym przez Komisję Europejską. System kontroli wewnętrznej (w tym jego koszty) uznaje się za odpowiedni do osiągnięcia tego celu. Zapewniona zostanie komplementarność obowiązkowych kontroli *ex ante* i kontroli *ex post* w celu uniknięcia powielania działań i umożliwienia opłacalnych kontroli. Eurostat uznaje, że koszty wszystkich kontroli będą stanowić około 14 % budżetu programu. Na wskaźnik opłacalności wpływ ma przede wszystkim stosunkowo niewielka średnia wielkość transakcji w przypadku dotacji i zamówień, które wymagają jednak wdrożenia pełnego zbioru środków kontroli.

Korzyści płynące z kontroli (poza zgodnością z przepisami wykonawczymi) obejmują lepszy stosunek wartości do ceny, skutki odstrasżające, poprawę wydajności oraz ulepszenia systemu.

2.3. Środki zapobiegania nadużyciom finansowym i nieprawidłowościom

Program będzie realizowany przez szereg dyrekcji generalnych Komisji, z których każda stosuje środki zapobiegania nadużyciom finansowym i nieprawidłowościom, które są najbardziej odpowiednie dla obszarów polityki, za które są one odpowiedzialne.

W przypadku zarządzania bezpośredniego Komisja stosuje odpowiednie środki zapewniające ochronę interesów finansowych Unii przez stosowanie środków zapobiegania nadużyciom finansowym, korupcji i innym nielegalnym działaniom, przez skuteczne kontrole oraz, w razie wykrycia nieprawidłowości, przez odzyskiwanie kwot nienależnie wypłaconych a także, w stosownych przypadkach, przez skuteczne, proporcjonalne i odstraszające kary.

Komisja lub jej przedstawiciele oraz Trybunał Obrachunkowy mają uprawnienia do audytu, na podstawie dokumentacji i na miejscu, wobec wszystkich beneficjentów dotacji, wykonawców i podwykonawców, którzy otrzymują środki unijne. Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF) jest upoważniony do przeprowadzania kontroli i inspekcji na miejscu u podmiotów gospodarczych, których takie finansowanie dotyczy bezpośrednio lub pośrednio.

Komisja stosuje również szereg środków, takich jak:

- decyzje, umowy i zamówienia w ramach realizacji programu będą wyraźnie przyznawać Komisji, w tym Europejskiemu Urzędowi ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych i Trybunałowi Obrachunkowemu, uprawnienia do przeprowadzania audytów, kontroli na miejscu oraz inspekcji;
- na etapie oceny w procedurze zaproszenia do składania wniosków/ofert kontroluje się wnioskodawców i oferentów pod kątem opublikowanych kryteriów wykluczenia na podstawie oświadczeń i systemu wczesnego wykrywania i wykluczania (EDES);
- przepisy regulujące kwalifikowalność kosztów zostaną uproszczone zgodnie z przepisami rozporządzenia finansowego;
- regularne szkolenia dotyczące nadużyć finansowych i nieprawidłowości są organizowane dla wszystkich pracowników zaangażowanych z zarządzanie umowami, a także dla audytorów i kontrolerów weryfikujących deklaracje beneficjentów na miejscu.

Środki zapobiegania i ochrony stosowane w dziedzinie konkurencji kładą nacisk na zwiększenie przejrzystości w zarządzaniu spotkaniami i kontaktami z zainteresowanymi stronami, w oparciu o najlepsze praktyki w zakresie zamówień publicznych, w tym wykorzystanie narzędzi elektronicznych zamówień publicznych i elektronicznego składania ofert. Podejmowane będą również działania mające na celu zapobieganie konfliktom interesów i wykrywanie potencjalnych konfliktów interesów.

Realizacja elementów programu dotyczących usług finansowych będzie zgodna z zasadami zapobiegania nadużyciom finansowym i nieprawidłowościom ustanowionym zgodnie z przepisami rozporządzenia finansowego i w świetle działań przewidzianych w nowej strategii Komisji w zakresie zwalczania nadużyć finansowych (CAFS), która będzie obowiązywać w stosunku do programu. Każda z dyrekcji generalnych realizujących program zapewni zgodność z wymogami CAFS i własną strategią zwalczania nadużyć finansowych, a także z powiązanymi wytycznymi wewnętrznymi. Każda z nich zapewni również kontakty z OLAF w odniesieniu do działań podejmowanych w ramach jej kompetencji.

Bardziej rygorystyczne kontrole *ex ante* lub *ex post* w związku z usługami finansowymi zostaną wprowadzone w odniesieniu do konkretnych działań w dziedzinie usług finansowych, w zależności od ryzyka nadużyć, jakie one za sobą pociągają. Ponadto w stosownych przypadkach pracownicy zaangażowani w transakcje finansowe zostaną zaproszeni do udziału w szkoleniach dla firm poświęconych zwalczaniu nadużyć finansowych oraz w ukierunkowanych szkoleniach organizowanych w razie konieczności uwzględnienia specyficznego ryzyka związanych z określonymi działaniami. Położony będzie również nacisk na podnoszenie świadomości personelu co do wymogów etycznych (na przykład w odniesieniu do konfliktu interesów w procesie udzielania zamówień/dotacji).

W ramach strategii Komisji w zakresie zwalczania nadużyć finansowych¹⁰⁴ oraz z pomocą OLAF w drodze konsultacji i uczestnictwa w sieci przeciwdziałania nadużyciom finansowym i ich wykrywania (FPDNet). Służba Komisji odpowiedzialna za rynek wewnętrzny towarów i usług, zamówienia publiczne, nadzór rynkowy, normalizację oraz konkurencyjność przedsiębiorstw i MŚP opracowała własną strategię w zakresie zwalczania nadużyć finansowych (AFS), która obejmuje środki zapobiegania nadużyciom i nieprawidłowościom oraz wykrywania nadużyć i nieprawidłowości zarówno wewnątrz samej służby, jak i w stosunku do beneficjentów i wykonawców. Strategia ta jest regularnie aktualizowana.

W celu zwiększenia świadomości na temat nadużyć finansowych plan działania w ramach strategii AFS przewiduje odpowiednie szkolenia dla personelu i kierownictwa, roczną ocenę ryzyka nadużyć finansowych i aktualizowanie wykazu sygnałów ostrzegawczych stosowanych w ramach bardziej ukierunkowanych kontroli *ex ante* opartych na analizie ryzyka.

Procedury audytu i wytyczne na temat audytów *ex post* opartych na analizie ryzyka skupiają się na możliwych przypadkach nadużyć i nieprawidłowości. Ta strategia w zakresie zwalczania nadużyć finansowych jest dostosowana do standardów kontroli wewnętrznej, zwłaszcza do oceny ryzyka, jak również do tego rodzaju strategii opracowanych przez inne dyrekcje generalne oraz jednostki podporządkowane.

Strategia w zakresie zwalczania nadużyć finansowych realizowana przez służbę odpowiedzialną za działania w dziedzinie rynku wewnętrznego powiązane z polityką budżetową i podatkową skupia się na rozwijaniu silnej kultury przeciwdziałania nadużyciom poprzez działania na rzecz zwiększania świadomości na temat potencjalnych zagrożeń i etycznego postępowania wśród pracowników. Ponadto strategia ta uwzględnia aktywną współpracę z OLAF i włączenie aspektów związanych z nadużyciami do cyklu planowania i programowania strategicznego danej dyrekcji generalnej.

Uwzględniając fakt, że program będzie realizowany (głównie) w drodze udzielania zamówień, do realizacji programu zastosowanie będzie miał w szczególności cel nr 3 strategii w zakresie zwalczania nadużyć finansowych (tj. „zwiększanie świadomości na temat możliwych konfliktów interesów w kontaktach z zewnętrznymi zainteresowanymi stronami takimi jak lobbysci, oferenci i wykonawcy”),

104

COM(2011) 376 z 24.6.2011.

z naciskiem na: 1) prowadzenie rejestrów kontaktów z lobbystami; 2) scentralizowane zarządzanie procedurami udzielania zamówień publicznych oraz kontaktami z oferentami; 3) specjalne szkolenia poświęcone kwestii kontaktów z lobbystami. Obowiązkowe konsultowanie systemu wczesnego wykrywania i wykluczania przed udzieleniem zamówień (i przeprowadzeniem wszelkich transakcji finansowych) dodatkowo ograniczy prawdopodobieństwo jakichkolwiek nadużyć finansowych i nieprawidłowości.

W dziedzinie statystyk europejskich istnieją już (lub są planowane) liczne środki zapobiegania i ochrony. Wszystkie transakcje finansowe podlegają obowiązkowej kontroli *ex ante*. Dodatkowe kontrole *ex post* będą przeprowadzane na zasadzie próby losowej. Dodatkowe kontrole mogą być przeprowadzane w zależności od potrzeb. Ustanowiono komisję ds. rynku w celu nadzorowania wybranych dokumentacji przetargowych Eurostatu.

Ryzyko nadużyć w obszarze IT zostało uwzględnione przez Eurostat w drodze dalszego wzmocnienia i dalszej integracji narzędzi informatycznych. Wzmocnione kontrole bezpieczeństwa zostaną wdrożone w odniesieniu do aktywów; dane poufne zostaną przeniesione do odrębnego środowiska informatycznego. Ponadto funkcjonalności informatyczne związane z łańcuchem rozpowszechniania Eurostatu zostaną dodatkowo ulepszone w ramach projektu modernizacji tego łańcucha rozpowszechniania.

Inny filar środków zapobiegawczych i ochronnych ustanowionych przez Eurostat stanowią sesje informacyjne i szkoleniowe. Elementy dotyczące zwalczania nadużyć finansowych są częścią wszystkich szkoleń oferowanych przez Eurostat w odniesieniu do zarządzania transakcjami finansowymi. Ponadto kadra kierownicza wyższego szczebla w Eurostacie jest regularnie informowana o wszystkich działaniach w zakresie zapobiegania nadużyciom finansowym i ich wykrywania, a sesje służące zwiększaniu świadomości w tym obszarze stanowią element szkoleń dla nowo zatrudnionych pracowników; dla wybranych pracowników oferowane są obowiązkowe szkolenia z zakresu zwalczania nadużyć finansowych.

Służba Komisji odpowiedzialna za politykę konsumencką zatwierdziła strategię zwalczania nadużyć finansowych w kwietniu 2018 r. Będzie ona w dalszym ciągu stosować swoją strategię w zakresie zwalczania nadużyć finansowych zgodnie ze strategią Komisji w tym zakresie (CAFS) w celu zapewnienia m.in., by jej wewnętrzne kontrole związane ze zwalczaniem nadużyć były w pełni zgodne z CAFS oraz by jej podejście w kwestii zarządzania ryzykiem nadużyć było nastawione na wykrywanie obszarów obciążonych takim ryzykiem oraz na podejmowanie odpowiednich działań.

W przypadku gdy realizacja została powierzona agencji wykonawczej, ocena ryzyka koncentruje się na ekspozycji na ryzyko rezydualne, przy uwzględnieniu wszelkich środków już zastosowanych w celu zmniejszenia ryzyka. Ryzyka ocenione w związku ze specyfiką zarządzanych programów realizowanych poprzez dotacje i zamówienia

Działania w zakresie zapobiegania nadużyciom finansowym i ich wykrywania planowane w ramach zarządzania bezpośredniego zgodnie z celami strategicznymi, takie jak:

– utrzymanie warunków umożliwiających skuteczną identyfikację ryzyka nadużyć i zapobiegania temu ryzyku. Zapewnienia odpowiedniego poziomu świadomości

wśród pracowników oraz istnienie i wdrożenie niezbędnych środków kontroli i systemów niezbędnych do prowadzenia kontroli o charakterze zapobiegawczym i wykrywającym.

– Zwiększenie wyczulenia na nadużycia finansowe w ramach istniejących praktyk i procedur (przypadki zidentyfikowane w trakcie oceny ryzyka nadużyć finansowych). Zapewnienie, by potencjalne nadużycia finansowe były uwzględniane przy projektowaniu i wdrażaniu procedur finansowych i niefinansowych. Dopilnowanie, by ryzyko nadużyć finansowych było wyraźnie objęte strategią kontroli w kontekście ram kontroli wewnętrznej oraz by było ono uwzględnione w procesach zarządzania ryzykiem.

– Współpraca z różnymi dyrekcjami generalnymi i instytucjami. Utrzymanie skutecznej współpracy z OLAF i sieciami Komisji w obszarze zwalczania nadużyć finansowych.

– Ustanowienie i przestrzeganie wewnętrznej strategii określającej sposób postępowania z przypadkami, o których poinformowano OLAF.

3. SZACUNKOWY WPLYW FINANSOWY WNIOSKU/INICJATYWY

3.1. Dział wieloletnich ram finansowych i proponowane nowe linie budżetowe po stronie wydatków

Dział wieloletnich ram finansowych	Linia budżetowa	Rodzaj środków	Wkład			
	03.02 Program na rzecz jednolitego rynku	Zróżn. / niezróżn. ¹⁰⁵	państw EFTA ¹⁰⁶	krajów kandydujących ¹⁰⁷	państw trzecich	w rozumieniu art. [21 ust. 2 lit. b)] rozporządzenia finansowego
1	03.0101 – Wsparcie administracyjne	Środki niezróżnicowane	TAK	TAK	NIE	NIE
1	03.0201 – Zwiększenie skuteczności rynku wewnętrznego	Środki zróżnicowane	TAK	NIE	NIE	NIE
1	03.0202 – Zwiększenie konkurencyjności przedsiębiorstw, w szczególności MŚP, oraz wspieranie ich dostępu do rynków	Środki zróżnicowane	TAK	TAK	NIE	NIE
1	03.0203 – Normalizacja europejska oraz międzynarodowe standardy sprawozdawczości finansowej i rewizji finansowej	Środki zróżnicowane	NIE	NIE	NIE	NIE
1	03.0204 – Wzmocnienie pozycji konsumentów i społeczeństwa obywatelskiego oraz zapewnienie wysokiego poziomu ochrony konsumentów i bezpieczeństwa produktów, w tym udział użytkowników końcowych w procesie kształtowania polityki w dziedzinie usług finansowych	Środki zróżnicowane	TAK	TAK	NIE	NIE
1	03.0205 – Tworzenie rozpowszechnianie wysokiej jakości danych statystycznych dotyczących Europy	Środki zróżnicowane	TAK	NIE	NIE	NIE
1	03.0206 – Działanie na rzecz wysokiego poziomu zdrowia i dobrostanu ludzi, zwierząt i roślin	Środki zróżnicowane	NIE	NIE	NIE	NIE

¹⁰⁵ Środki zróżnicowane / środki niezróżnicowane

¹⁰⁶ EFTA: Europejskie Stowarzyszenie Wolnego Handlu

¹⁰⁷ Kraje kandydujące oraz w stosownych przypadkach potencjalne kraje kandydujące Bałkanów Zachodnich.

3.2. Szacunkowy wpływ na wydatki

3.2.1. Synteza szacunkowego wpływu na wydatki

w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

Dział wieloletnich ram finansowych	1	03.02 Program na rzecz jednolitego rynku
---	----------	---

			2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	po 2027 r.	OGÓŁE M
Środki operacyjne (w podziale na linie budżetowe wymienione w pkt 3.1)	Środki na zobowiązania	(1)	531,452	539,655	548,003	556,537	565,309	574,383	581,042		3 896,382
	Środki na płatności	(2)	83,351	306,163	374,529	417,531	447,076	462,281	468,746	1 336,703	3 896,382
Środki administracyjne finansowane ze środków przydzielonych na program ¹⁰⁸	Środki na zobowiązania = środki na płatności	(3)	27,457	27,457	27,457	27,457	27,457	27,457	27,457		192,198
OGÓŁEM środki przydzielone na program	Środki na zobowiązania	=1+3	558,909	567,112	575,460	583,994	592,766	601,840	608,499		4 088,580
	Środki na płatności	=2+3	110,808	333,620	401,986	444,988	474,533	489,738	496,203	1 336,703	4 088,580

Dział wieloletnich ram finansowych	7	„Wydatki administracyjne”
---	----------	----------------------------------

¹⁰⁸ Wsparcie techniczne lub administracyjne oraz wydatki na wsparcie realizacji programów lub działań UE (dawne linie „BA”), pośrednie badania naukowe, bezpośrednie badania naukowe.

w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	po 2027 r.	OGÓŁEM
Zasoby ludzkie		213,909	215,773	215,630	215,630	215,630	215,630	215,630		1507,832
Pozostałe wydatki administracyjne		6,311	6,311	6,311	6,311	6,311	6,311	6,311		44,177
OGÓŁEM środki na DZIAŁ 7 wieloletnich ram finansowych	(Środki na zobowiązania ogółem = środki na płatności ogółem)	220,220	222,084	221,941	221,941	221,941	221,941	221,941		1552,009

w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	po 2027 r.	OGÓŁEM
OGÓŁEM środki z wszystkich DZIAŁÓW wieloletnich ram finansowych	Środki na zobowiązania	779,13	789,196	797,401	805,935	814,707	823,781	830,440		5 640,589
	Środki na płatności	331,028	555,704	623,927	666,929	696,474	711,679	718,144	1 336,703	5 640,589

3.2.2. Podsumowanie szacunkowego wpływu na środki administracyjne

- ☐ Wniosek/inicjatywa nie wiąże się z koniecznością wykorzystania środków administracyjnych
- ☒ Wniosek/inicjatywa wiąże się z koniecznością wykorzystania środków administracyjnych, jak określono poniżej:

w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

Rok	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	OGÓŁEM
-----	------	------	------	------	------	------	------	--------

DZIAŁ 7 wieloletnich ram finansowych								
Zasoby ludzkie	213,909	215,773	215,630	215,630	215,630	215,630	215,630	1507,832
Pozostałe wydatki administracyjne	6,311	6,311	6,311	6,311	6,311	6,311	6,311	44,177
Suma częściowa DZIAŁU 7 wieloletnich ram finansowych	220,220	222,084	221,941	221,941	221,941	221,941	221,941	1552,009

Poza DZIAŁEM 7 ¹⁰⁹ wieloletnich ram finansowych								
Zasoby ludzkie	2,738	2,738	2,738	2,738	2,738	2,738	2,738	19,166
Pozostałe wydatki administracyjne	24,719	24,719	24,719	24,719	24,719	24,719	24,719	173,032
Suma częściowa poza DZIAŁEM 7 wieloletnich ram finansowych	27,457	27,457	27,457	27,457	27,457	27,457	27,457	192,198

OGÓŁEM	247,677	249,541	249,398	249,398	249,398	249,398	249,398	1744,207
---------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	-----------------

Potrzeby w zakresie środków na zasoby ludzkie i inne środki o charakterze administracyjnym zostaną pokryte z zasobów dyirekcji generalnej już przydzielonych na zarządzanie tym działaniem lub przesuniętych w ramach dyirekcji generalnej, uzupełnionych w razie potrzeby wszelkimi dodatkowymi zasobami, które mogą zostać przydzielone zarządzającej dyirekcji generalnej w ramach procedury rocznego przydziału środków oraz w świetle istniejących ograniczeń budżetowych.

3.2.2.1. Szacowane zapotrzebowanie na zasoby ludzkie

- ☐ Wniosek/inicjatywa nie wiąże się z koniecznością wykorzystania zasobów ludzkich.

¹⁰⁹ Wsparcie techniczne lub administracyjne oraz wydatki na wsparcie realizacji programów lub działań UE (dawne linie „BA”), pośrednie badania naukowe, bezpośrednie badania naukowe.

- ☒ Wniosek/inicjatywa wiąże się z koniecznością wykorzystania zasobów ludzkich, jak określono poniżej:

Wartości szacunkowe należy wyrazić w ekwiwalentach pełnego czasu pracy

Rok	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
• Stanowiska przewidziane w planie zatrudnienia (stanowiska urzędników i pracowników zatrudnionych na czas określony)							
W centrali i w biurach przedstawicielstw Komisji	1 383	1 395	1 394	1 394	1 394	1 394	1 394
W delegaturach							
Badania naukowe							
• Personel zewnętrzny (w ekwiwalentach pełnego czasu pracy: EPC) – CA, LA, SNE, INT i JED¹¹⁰							
Dział 7							
Finansowanie z DZIAŁU 7 wieloletnich ram finansowych	- w centrali	210	212	212	212	212	212
	- w delegaturach						
Finansowanie ze środków przydzielonych na program ¹¹¹	- w centrali	37	37	37	37	37	37
	- w delegaturach						
Badania naukowe							
Inne (określić)							
OGÓŁEM	1 630	1 644	1 643	1 643	1 643	1 643	1 643

Potrzeby w zakresie zasobów ludzkich zostaną pokryte z zasobów dyrekcji generalnej już przydzielonych na zarządzanie tym działaniem lub przesuniętych w ramach dyrekcji generalnej, uzupełnionych w razie potrzeby wszelkimi dodatkowymi zasobami, które mogą zostać przydzielone zarządzającej dyrekcji generalnej w ramach procedury rocznego przydziału środków oraz w świetle istniejących ograniczeń budżetowych.

Opis zadań do wykonania:

Urzędnicy i pracownicy zatrudnieni na czas określony	
Personel zewnętrzny	

¹¹⁰ CA = personel kontraktowy; LA = personel miejscowy; SNE = oddelegowany ekspert krajowy; INT = personel tymczasowy; JED = młodszy oddelegowany ekspert.

¹¹¹ W ramach podpułapu na personel zewnętrzny ze środków operacyjnych (dawne linie „BA”).

3.2.3. *Udział osób trzecich w finansowaniu*

Wniosek/inicjatywa:

- ☐ nie przewiduje współfinansowania ze strony osób trzecich
- ☒ przewiduje współfinansowanie ze strony osób trzecich szacowane zgodnie z poniższymi szacunkami:

środki w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

Rok	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	OGÓŁEM
Wkład Konfederacji Szwajcarskiej (ESTAT)	5,690	5,690	5,690	5,690	5,690	5,690	5,690	39,830
OGÓŁEM środki objęte współfinansowaniem	5,690	5,690	5,690	5,690	5,690	5,690	5,690	39,830

3.3. **Szacunkowy wpływ na dochody**

- ☒ Wniosek/inicjatywa nie ma wpływu finansowego na dochody
- ☐ Wniosek/inicjatywa ma wpływ finansowy określony poniżej:
 - 1) ☐ wpływ na zasoby własne
 - 2) ☐ wpływ na dochody inne

Wskazać, czy dochody są przypisane do linii budżetowej po stronie wydatków ☐

w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

Linia budżetowa po stronie dochodów	Wpływ wniosku/inicjatywy ¹¹²						
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Artykuł ...							

W przypadku wpływu na dochody przeznaczone na określony cel należy wskazać linie budżetowe po stronie wydatków, które ten wpływ obejmuje.

[...]

Pozostałe uwagi (np. metoda/wzór użyte do obliczenia wpływu na dochody albo inne informacje).

[...]

¹¹²

W przypadku tradycyjnych zasobów własnych (opłaty celne, opłaty wyrównawcze od cukru) należy wskazać kwoty netto, tzn. kwoty brutto po odliczeniu 20 % na poczet kosztów poboru.

ZAŁĄCZNIK do oceny skutków finansowych regulacji

PROGRAM NA RZECZ JEDNOLITEGO RYNKU ORIENTACYJNY BUDŻET PO 2020 r.

Cel szczegółowy	Nowa LB	DG	Aktualny opis w wieloletnich ramach finansowych	ORIENTACYJNY BUDŻET*
Rynek wewnętrzny	03.020101	GROW	Funkcjonowanie i rozwój wewnętrznego rynku towarów i usług	213 812 399
	03.020102	GROW	Narzędzia zarządzania rynkiem wewnętrznym	29 100 000
	03.020103	TAXUD	Wsparcie prac regulacyjnych TAXUD - Wdrażanie i rozwój rynku wewnętrznego	23 800 000
	03.020104	JUST	Prawo spółek	7 000 000
	03.020105	COMP	Polityka konkurencji na rzecz silniejszej Unii w epoce cyfrowej (nowe działania)	140 000 000
	03.020106	FISMA	Wdrażanie i rozwój jednolitego rynku usług finansowych	23 857 243
Rynek wewnętrzny towarów i usług OGÓŁEM				437 569 642
Konkurencyjność oraz MŚP	03.0202	GROW	COSME bez funduszu InvestEU	1 000 000 000
Normalizacja	03.020301	GROW	Normalizacja europejska	159 600 000
	03.020302	FISMA	Standardy w dziedzinie sprawozdawczości finansowej i rewizji sprawozdań finansowych	60 910 500
Normalizacja OGÓŁEM				220 510 500
Konsumenci	03.020401	JUST	Konsumenci	188 000 000
	03.020402	FISMA	Zwiększenie udziału konsumentów i innych użytkowników końcowych w kształtowaniu polityki Unii w dziedzinie usług finansowych	10 500 000
	Konsumenci OGÓŁEM			198 500 000
Statystyki	03.0205	EUROSTAT	ESTAT	552 000 000
Zdrowie ludzi, zwierząt i roślin	03.0206	SANTE	łańcuch żywnościowy	1 680 000 000
OGÓŁEM PROGRAM NA RZECZ JEDNOLITEGO RYNKU				4 088 580 142

* W tym linia wsparcia administracyjnego oraz dotacje dla agencji

29.5.2018 r.